

20. základní škola Plzeň

Brojova 13

Školní vzdělávací program

Škola JIStoty – Jazyk, Informatika, Sport

V Plzni dne 1. září 2023

Obsah

1.	<i>Identifikační údaje</i>	1
2.	<i>Charakteristika školy</i>	2
2.1.	Úplnost a velikost školy.....	2
2.2.	Vybavení školy.....	2
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	4
2.4.	Školní družina	4
2.5.	Stravování	5
2.6.	Dlouhodobé projekty	5
2.7.	Nadstandardní aktivity.....	5
2.8.	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
2.9.	Historie školy	6
2.10.	Zaměření a cíle školy	6
3.	<i>Charakteristika ŠVP</i>	9
3.1.	Zaměření školy	9
3.2.	Obecné cíle školy	9
3.3.	Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.4.	Profil absolventa.....	10
3.5.	Školní vzdělávací program.....	10
3.5.1.	Obecné vzdělávací cíle	11
3.5.2.	Klíčové kompetence	11
3.6.	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	17
3.7.	Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků.....	21
3.8.	Začlenění průřezových témat	22
4.	<i>Učební plán</i>	27
4.1.	Učební plán pro 1. stupeň	27
4.2.	Učební plán pro 2. stupeň	28
5.	<i>Učební osnovy 1. stupeň</i>	29

5.1. Jazyk a jazyková komunikace.....	29
5.1.1. Český jazyk.....	29
5.1.2. Anglický jazyk	62
5.2. Matematika a její aplikace	77
5.2.1. Matematika	77
5.3. Informatika.....	104
5.3.1. Informatika	104
5.4. Člověk a jeho svět	115
5.4.1. Prvouka.....	120
5.4.2. Přírodověda	135
5.4.3. Vlastivěda	145
5.5. Umění a kultura	155
5.5.1. Hudební výchova	155
5.5.2. Výtvarná výchova	173
5.6. Člověk a zdraví.....	193
5.6.1. Tělesná výchova	193
5.7. Člověk a svět práce	219
5.7.1. Pracovní činnosti	219
6. Učební osnovy 2. stupeň	237
6.1. Jazyk a jazyková komunikace.....	237
6.1.1. Český jazyk a literatura.....	237
6.1.2. Seminář z českého jazyka a literatury	283
6.1.3. Anglický jazyk	286
6.1.4. Konverzace z anglického jazyka	300
6.1.5. Německý jazyk.....	305
6.2. Matematika a její aplikace	316
6.2.1. Matematika	322
6.2.2. Seminář z českého jazyka a matematiky.....	347
6.2.3. Matematická praktika	351
6.3. Informatika.....	360
6.3.1. Informatika	366
6.3.2. IT praktika.....	377

6.4. Člověk a společnost.....	382
6.4.1. Dějepis.....	382
6.4.2. Občanská výchova.....	398
6.5. Člověk a příroda.....	415
6.5.1. Fyzika.....	415
6.5.2. Chemie.....	435
6.5.3. Přírodopis.....	448
6.5.4. Zeměpis.....	464
6.6. Umění a kultura.....	477
6.6.1. Estetická výchova.....	477
6.6.2. Hudební výchova.....	487
6.6.3. Výtvarná výchova.....	501
6.7. Člověk a zdraví.....	517
6.7.1. Rodinná výchova.....	517
6.7.2. Tělesná výchova.....	529
6.8. Člověk a svět práce.....	553
6.8.1. Pracovní činnosti.....	553
7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	581
7.1. Pravidla pro hodnocení žáků.....	581
7.2. Autoevaluace školy a její evaluační činnost.....	582
7.3. Plán evaluace a autoevaluace učitele.....	585
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu.....	587
8.1. Identifikační údaje.....	587
8.2. Základní informace.....	587
8.3. Cíle a zaměření školní družiny.....	588
8.4. Klíčové kompetence.....	588
8.5. Délka vzdělávání.....	589
8.6. Formy vzdělávání.....	589
8.7. Obsah vzdělávání.....	590
8.8. Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků.....	592

1. Identifikační údaje

Název školy: 20. základní škola Plzeň, Brojova 13, příspěvková organizace
Adresa školy: Brojova 13, Plzeň 326 00
Jméno ředitele: Mgr. Zdeněk Kreidl
E-mail: kreidlzd@zs20.plzen-edu.cz
Zástupce pro
výchovné poradenství, Mgr. Marie Říková
statutární zástupce:
Zástupce pro I. st.: Mgr. Dana Kolbeková
Zástupce pro II. st.: Mgr. Jiří Kryč
Kontakty:
telefon: 378 028 530
www: www.20zsplzen.cz
e-mail: skola@zs20.plzen-edu.cz
Zřizovatel: Plzeň, statutární město
Funkci zřizovatele vykonává Rada města Plzně prostřednictvím
Magistrátu města Plzně a v souladu s organizačním řádem MMP
Adresa zřizovatele: nám. Republiky 1, Plzeň 301 00
Kontakty: <http://www.plzen.eu/obcan/kontakty/pro-obcany/>
Motivační název ŠVP: Škola JIStoty – Jazyk, Informatika, Sport
IČO: 69972150
IZO: 102228159
RED-IZO: 600069681
Koordinátor: Mgr. Zdeněk Kreidl
Mgr. Petra Krůtová

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2023

Ředitel školy:
Mgr. Zdeněk Kreidl

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

- škola má dlouhou tradici, byla otevřena v roce 1956
- jedná se o úplnou základní školu
- je umístěna v klidné části města v blízkosti parků s možností výletů do přírody v rámci vyučovací jednotky do údolí řek Úhlavy a Úslavy, kde se nacházejí geologicky, botanicky a zoologicky zajímavé útvary
- školní družina se nachází v budově školy
- školní sportovní areál
- školní jídelna
- knihovna
- dobrá dopravní obslužnost
- moderní vybavení, odborná učebna na výuku anglického jazyka, dvě učebny informatiky a dvě učebny jazyků s PC stanicemi napojené na vysokorychlostní internet, dílny, školní kuchyňka a školní pozemek
- škola je napojena na informační systém Škola OnLine
- pro rozvoj zájmů, dovedností a využití volného času žáků zajišťuje škola dlouhodobě pestrou nabídku zájmových činností v rámci volitelných předmětů a školní družiny
- individuální péče pedagogů o žáky, která se projevuje četností zapojení a úspěchy našich žáků v olympiádách, soutěžích a přehlídkách v oblasti vzdělání a zájmových činností
- do života školy plnohodnotně integrujeme žáky se specifickými poruchami učení
- vysoký standard využívání webových stránek školy k vlastní prezentaci a poskytování informací

2.2. Vybavení školy

Materiální

- vybavení pomůckami, učebnicemi a učebními texty
- kopírovací zařízení
- počítačová síť rozvedená do učeben a kabinetů
- obnova žakovského nábytku a školních tabulí v učebnách
- školní kuchyňka prošla celkovou rekonstrukcí
- tělocvična je vybavena klasickým sportovním příslušenstvím, které je průběžně renovováno a doplňováno
- pravidelně je doplňován knižní fond knihovny a dětských časopisů

- zajištění prostředků na DVPP

Prostorové

- počet kmenových učeben odpovídá počtu tříd
- odborné učebny a pracovny
- tělocvična, hřiště a hřiště s umělým povrchem
- škola je bezbariérová; výtah dokáže obsloužit jak šatny v suterénu, tak ostatní nadzemní patra, včetně přístupu na hřiště

Hygienické

- zajištění bezpečnosti a ochrany žáků
- u šaten pro tělesnou výchovu je k dispozici umývárna se sprchami, WC i umyvadla vyhovující hygienickým normám
- každá učebna ve 4. nadzemním podlaží je vybavena klimatizací a samostatným ventilačním okruhem

Technické

Jednou z priorit školy je využívání multimediálních a komunikačních technologií. Proto klademe důraz na vybavení školy moderní počítačovou a multimediální technikou.

- škola je plně připojena k síti Internet
- pro výuku má škola k dispozici dvě plně vybavené učebny informatiky, z toho jedna pojme 30 žáků, kdy každý žák má k dispozici vlastní PC stanici
- dále má škola k dispozici dvě jazykové učebny, které jsou také vybaveny PC stanicemi
- ve všech kmenových třídách a učebnách je především vyučujícím k dispozici počítač
- v každé kmenové třídě je umístěna interaktivní tabule s dataprojektorem a reproduktory nebo LCD panel
- v učebnách je možné pracovat s prezentační technikou typu interaktivní tabule, popř. LCD panel či projektor
- učitelé 1. stupně mají ve své sborovně k dispozici počítače a multifunkční tiskárnu
- učitelé 2. stupně mají ve svých kabinetech většinou k dispozici vlastní PC, dále jsou kabinety vybaveny multifunkční tiskárnou
- každé oddělení školní družiny je vybaveno počítačem s připojením k síti Internet; školní družina má k dispozici také vlastní multifunkční tiskárnu
- ve školní jídelně je možné objednávat stravu pomocí plzeňské karty nebo karty systému VIS a dále provádět volbu obědu ze dvou možností

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Všichni pedagogičtí pracovníci mají předepsané pedagogické vzdělání.

Organizační členění školy

- ředitelství školy – ředitel školy, statutární zástupce, zástupce pro 1. stupeň, zástupce ředitele pro výchovné poradenství
- ekonomický a administrativní úsek – asistentka ředitele, ekonomka
- kolegium – ředitel školy, zástupci ředitele, ekonomka, asistentka ředitele, správce školy, vedoucí metodického sdružení 1. stupně, vedoucí vychovatelka, vedoucí provozu školní jídelny
- správci kabinetů

Pedagogická rada se schází před začátkem školního roku a každé čtvrtletí. Jednání pedagogické rady se řídí jednacím řádem pedagogické rady, materiály pro jednání jsou zveřejněny. Lze také svolat mimořádnou pedagogickou radu. Dle potřeby svolává ředitel školy provozní porady. Termíny a úkoly z jednání, pedagogických rad a provozních porad jsou pro zaměstnance závazné.

2.4. Školní družina

Školní družina zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním nebo bezprostředně po vyučování před odchodem domů. Probíhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností, zábavou. Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně-vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly.

Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti a odpočinku žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků. Mimo činnosti výchovně-vzdělávací plní školní družina i funkci sociální.

V každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem, kde probíhají relaxační aktivity a komunikační kruhy. V další části jsou lavice se židličkami. Všechna oddělení jsou vybavena stolními a společenskými hrami, stavebnicemi, knihami a dětskými časopisy. Pro potřeby celé školní družiny je k dispozici materiál pro kreativní dílny a tvoření. Každé oddělení školní družiny je vybaveno Tv a počítačem s připojením k síti Internet. Školní družina má k dispozici také multifunkční tiskárnu. Pro pobyt venku školní družina využívá školní sportovní areál s několika hřišti s umělým povrchem.

2.5. Stravování

Součástí školy je školní kuchyně s jídelnou. Školní jídelna každý den nabízí strávnickům možnost výběru ze dvou jídel. Objednávky, odhlášky, přihlášení a stav konta je možné spravovat přes www.strava.cz.

Stravu z naší školní jídelny odebírání také veřejnost.

2.6. Dlouhodobé projekty

Naše škola dlouhodobě spolupracuje se Střední školou informatiky a finančních služeb Plzeň. Vybraní žáci osmých a devátých tříd navštěvují Badatelský kroužek, který je zaměřen na experimenty a IoT. Účastní se projektových dnů pořádaných INFIS a různých exkurzí (např. do dronového centra či na Poštu Křimice). V rámci spolupráce tvoří žáci obou škol společné soutěžní týmy na Soutěž robotiky Plzeňského kraje a Technika má zlaté dno.

K dalším činnostem patří i návštěva akce na Krajském úřadu v Plzni s názvem Ručičky kraje, při které se prezentují střední školy a odborná učiliště v Plzeňském kraji či regionální zaměstnavatelé, kteří nabízejí uplatnění absolventům technických a přírodovědných oborů.

Témata krátkodobých školních projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné školní.

2.7. Nadstandardní aktivity

Naše škola nabízí široké spektrum zájmových činností (některé ve spolupráci s jinými subjekty):

- specializovaná výtvarná výchova
- fotbal
- aerobik
- bojová umění
- šachy
- ragby
- hokejbal
- basketbal
- hra na kytaru
- dopravní kroužek
- Minecraft
- turistický kroužek

- přípravné kurzy k přijímacím zkouškám z matematiky a českého jazyka

2.8. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu školy. Rada se schází minimálně třikrát za školní rok a je vedením školy informována o činnosti školy, výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se také vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy.

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, pomocí OnLine systému, popřípadě osobně či telefonicky dle přání zákonných zástupců žáků.

Přínosná je také spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem, střediskem výchovné péče, odborem sociální péče, základními a mateřskými školami na obvodě, PF Plzeň, městskou a státní policií a s různými občanskými sdruženími.

2.9. Historie školy

20. základní škola byla otevřena 1. 9. 1956. V poslední době je škola postupně modernizována. Důležitým mezníkem byla v roce 2009 výstavba sportovního areálu. Stáváme se také cílem urbanistických návštěv v rámci evropského města kultury 2015. Dalším mezníkem byl rok 2021. Od 1. září 2021 můžeme využívat nové patro, kde jsou umístěny čtyři kmenové třídy, učebna informatiky pro 30 žáků, dvě jazykové učebny s PC stanicemi a tři kabinety.

2.10. Zaměření a cíle školy

Jazyky jsou cestou k porozumění

Pod vedením erudovaných pedagogů tvoří žáci v hodinách anglického jazyka projekty a prezentace o realitách anglicky mluvících zemí. Přínosná je spolupráce s Oxford University Press a s Anglickou knihovnou v Plzni, která nabízí besedy či možnost mezinárodních jazykových zkoušek pro žáky. Zajímavým zpestřením bývá návštěva anglického divadelního představení. Tím nejdůležitějším je ovšem běžný kontakt žáků v anglických rodinách v rámci zájezdů do Anglie, s možností prohlédnout si pamětihodnosti, ale zejména vylepšit si komunikační dovednosti.

Jako druhý cizí jazyk se žáci učí německý jazyk a využívají interaktivní projekt: Nebojte se němčiny. V rámci hodin německého jazyka žáci 9. tříd navštěvují německé divadelní představení.

Sportujeme a vyhráváme

Škola spolupracuje s významnými sportovními oddíly a týmy v Plzni. Žáci reprezentují školu v jednotlivých sportovních soutěžích, pořádaných zejména Asociací školních sportovních klubů České republiky. V házené, florbalu, fotbalu, stolním tenise, ve vybíjené, v odznaku všestrannosti olympijských vítězů či v dopravní soutěži Mladých cyklistů bojují a překonávají překážky. Stejně tak umí zabojovat i na šachovnici v Plzeňské šachové lize. Největší výhodou je, že všechny tréninky probíhají v odpoledních hodinách buď na hřištích školy, nebo v tělocvičně.

Držíme se starého, dobrého přísloví: „Ve zdravém těle zdravý duch.“ Sport je tu pro všechny bez rozdílu, stačí k němu jenom najít cestu. A naši žáci ji našli.

Jsmo otevření a kreativní – dlouholetá spolupráce s ZUŠ

V odpoledních hodinách 3 dny v týdnu pod vedením odborných vyučujících ZUŠ žáci malují a tvoří. Podporujeme tak talent a nadání u esteticky zaměřených žáků naší školy. Naši malí výtvarníci pravidelně vystavují své práce a zapojují se o různých soutěží, kde dosáhli řadu významných ocenění a úspěchů. Malování je moc baví.

Pomáháme si a spolupracujeme

Stali jsme se „Dobrymi andeli“. Vyrábíme tematické dekorace k Vánocům a Velikonocům a své výrobky nabízíme svým rodinám. Výtěžek z prodeje pravidelně zasíláme na pomoc humanitární organizaci Dobrý anděl, která pomáhá rodinám v těžké životní situaci.

Děti ze školní družiny se zúčastňují projektu Sněhuláci pro Afriku nebo sběru kaštanů pro zvířata v lese, což velmi oceňují myslivecká sdružení.

Spolupráce s MŠ

Pravidelně před zápisy do 1. tříd navštěvují naši školu předškoláci z MŠ obvodu Slovany, aby se seznámili se školním prostředím. Spolupráce ale probíhá po celý školní rok. Prvnáčci chodí na konci školního roku pozdravit své mladší kamarády, žáci z 9. tříd přichází s mikulášskou nadílkou a před Vánoci společně zpíváme vánoční písně a koledy.

Spolupráce tříd

Během celého školního roku probíhá spolupráce mezi třídami na 1. stupni. Starší pomáhají malým školáčkům, připravují pro ně různá vystoupení a soutěže, společně vyrábí, ale i čtou a počítají.

Jsme hrdí na naše úspěchy

Každý rok se žáci školy zúčastňují vědomostních soutěží. Mezi ty nejoblíbenější patří Matematický klokan, Pythagoriáda, Pangea, Bobřík informatiky, Objevujte jinak či Technika má zlaté dno. V konkurenci ostatních škol s ostatními školami v republice si naši žáci vedou velmi dobře.

Jak se zpívá v hymně školy: “Ve světě se neztratíme, vždyť u nás vládne pohoda, anglicky se naučíme a že jsme super kamarádi není náhoda! Dvacítka je jistota budoucího života.”

Vychováváme všestranné osobnosti

Umíme sportovat, malovat, pomáhat ostatním, chránit přírodu, každoročně vzdát úctu padlým vojákům při tradičním vzpomínkovém aktu Dne válečných veteránů na Homolce 11. 11. v 11. hodin a zazpívat zde hymnu. A to všechno umíme, protože nejsme lhotejní k světu.

Jsme fakultní školou

Jsme fakultní školou Západočeské univerzity Plzeň, fakulty pedagogické. Studenti na naší škole pravidelně vykonávají průběžné nasleehové praxe a blokové výukové praxe.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Naše škola zajistí svým žákům všeobecné základní vzdělání orientované na životní praxi a na další studium.

Vzdělávací metody školy podporují u žáků samostatnost, tvořivost, vzájemnou toleranci a úctu.

Škola je komunitou, která podporuje fyzické a psychické zdraví.

Škola vytváří podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách.

3.2. Obecné cíle školy

- na škole pracuje kvalitní pedagogický sbor, jehož členové chápou potřeby osobního růstu a dalšího vzdělávání jako prioritu
- k předním kompetencím ve vzdělávání žáků patří komunikace v mateřském a v cizím jazyce, práce s informacemi a schopnost řešit problémy
- podporujeme osobnostní a sociální výchovu dětí, jejich sebedůvěru a smysl pro úctu, slušnost a toleranci
- učíme děti pečovat o vlastní zdraví
- zajišťujeme nabídku zájmových aktivit pro žáky s cílem rozvíjet jejich zájmy a smysluplně využít jejich volný čas
- školní řád je srozumitelným souborem povinností a práv žáků a zaměstnanců školy, jehož základem jsou myšlenky demokracie a sebehodnocení
- škola respektuje potřeby a zájmy rodičů žáků a realizuje je prostřednictvím Rady školy
- organizace řízení školy funguje na principech týmové spolupráce a kolektivní zodpovědnosti
- kontrolní mechanismy školy jsou nástrojem budování vzájemné důvěry, a proto je plnění úkolů a cílů pravidelně vyhodnocováno
- poskytnutí prostoru žákům nadaným a talentovaným

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie

Program respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací požadavky klientů, což jsou žáci a rodiče. Protože škola chápe své poslání jako službu, je kvalitní komunikace s rodičovskou veřejností jednou z priorit. Pro zajištění chodu školy klade také vedení školy důraz na vzájemnou informovanost zaměstnanců, jejich kontrolu a péči o ně. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Naše základní škola se na základě analýzy vzdělávacích podmínek školy a vzdělávacích požadavků rodičů zaměřuje zejména na:

- poskytování kvalitního všeobecného vzdělání
- rozvíjení samostatného logického myšlení a schopnost komunikace
- kvalitní přípravu žáků ke studiu na středních školách a zejména pro život
- uskutečňování vlastních školních projektů
- rozšíření výuky informatiky a anglického jazyka
- uplatňování nových forem výuky, např. Barevné dny, Den se zvířátky apod.
- posilování mezipředmětových vztahů
- pomoc žákům se specifickými poruchami učení a žákům mimořádně nadaným

3.4. Profil absolventa

Žák naší školy:

- je aktivní v poznávání světa, dokáže nakládat se získanými informacemi
- rozhoduje se samostatně, dokáže si poradit při řešení problémů
- umí otevřeně naslouchat, nemá zábrany při komunikaci se svým okolím
- je psychicky odolný vůči negativním jevům kolem sebe
- uvědomuje si význam a osobní zodpovědnost za své zdraví

3.5. Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Na utváření klíčových kompetencí se podílí devět vzdělávacích oblastí s jednotlivými vzdělávacími obory. Realizace výuky v ZŠ probíhá v konkrétních vyučovacích předmětech, které respektují cílová zaměření, očekávané kompetence a učivo všech vzdělávacích oborů. Výuka v jednotlivých vyučovacích předmětech ve svém souhrnu směřuje k očekávaným výstupům vzdělávacích oblastí, a tedy i k dosažení klíčových kompetencí stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu.

Klíčové kompetence vycházejí z Rámcového vzdělávacího programu, na jehož základě byl vzdělávací program školy vypracován.

3.5.1. Obecné vzdělávací cíle

Obecné a vzdělávací cíle mají:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projeví jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

3.5.2. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Osvojování klíčových kompetencí nelze tedy na úrovni

základního vzdělávání považovat za ukončené, ale získané klíčové kompetence tvoří základ přípravy žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nad předmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu rámcových vzdělávacích programů je učivo chápáno jako prostředek k osvojení očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a ke komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní
- kompetence digitální

Kompetence k učení

Cílem je umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je k celoživotnímu učení.

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro použití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Cílem je podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí si a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, samostatně je řeší, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Cílem je vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá druhým lidem, porozumí jim, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Cílem je rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve třídě, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje chování a jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Cílem je vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Cílem je učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence digitální

Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Na úrovni základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně dostupná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- samostatně volí vhodné technologie, které mu pomohou při řešení problému
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zařazeni a vyučováni v běžných třídách podle školního vzdělávacího programu. Při práci s těmito žáky je využívána odbornost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, spolupráce školy, žáka, zákonného zástupce žáka a odborných pracovišť, zvláště pak školních poradenských zařízení. V rámci školy se jedná především o úzkou spolupráci vyučujících žáka, třídního učitele, výchovného poradce a vedení školy.

V rámci 1. stupně podpůrných opatření, škola i bez rozhodnutí a doporučení školského poradenského zařízení navrhuje, realizuje a vyhodnocuje vhodná podpůrná opatření, která spočívají v minimální úpravě metod, organizace a hodnocení vzdělávání a mohou být součástí plánu pedagogické podpory. Plán pedagogické podpory zahrnuje charakteristiku žáka, popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanoví metody práce, úpravy v organizaci výuky, cíle podpory, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy, způsoby hodnocení a kontroly osvojení znalostí a dovedností. Plán pedagogické podpory obsahující podpůrná opatření 1. stupně sestavuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími konkrétních vyučovacích předmětů a za pomoci výchovného poradce. Obsah navržených podpůrných opatření projedná se zákonným zástupcem žáka. Po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími vyhodnotí stanovené cíle. Pokud nedošlo k jejich naplnění, doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření vyššího stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola i nadále podpůrná opatření stupně prvního.

Podle doporučení školského poradenského zařízení, ve kterém jsou žákovi navržena podpůrná opatření ve 2. – 5. stupni podpory podle závažnosti jejich dopadů na vzdělání, škola poskytuje podpůrná opatření. Podpůrná opatření poskytuje škola bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a po udělení informovaného souhlasu zákonného zástupce s jejich poskytováním. Poskytovaná podpůrná opatření ve 2. stupni (bez IVP) škola ve spolupráci se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem průběžně vyhodnocuje s ohledem na povahu speciálních vzdělávacích potřeb a na dobu platnosti doporučení.

Na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka a žádosti o vytvoření individuálně vzdělávacího plánu, je tento plán zpracován podle školního vzdělávacího programu a je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Výstupy minimální doporučené úrovně se využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznaným podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit i minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s jiným, než mentálním postižením je možné ve ŠVP upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o druhu a stupni podpůrných opatření, úpravy obsahu a časového rozvržení vzdělávání žáka, metody a formy výuky, úpravu očekávaných

výstupů a hodnocení žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován podle aktuálních potřeb žáka v průběhu celého školního roku. IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími konkrétních vyučovacích předmětů a výchovným poradcem; konzultuje jej se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem nezletilého žáka. IVP je zpracován školou nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Škola ve spolupráci se ŠPZ vyhodnocuje naplňování IVP průběžně (nejméně jednou ročně).

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory například tato:

v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení
- dělení vyučovacích hodin
- metody a formy práce umožňující kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- metody aktivního učení zaměřené na zvýšení motivace ke školnímu výkonu a osvojení učiva
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času na splnění zadaného úkolu
- zohlednění přechodně snížené kvality koncentrace a unavitelnosti žáka
- dopomoc při organizaci práce s cílem vytvoření základních samostatných pracovních návyků
- strukturalizace výuky
- rozvoj sebekontroly žáků
- podpora pozitivních vrstevnických vazeb

v oblasti organizace výuky:

- střídání metod, forem a činností v průběhu vyučování
- využívání skupinové a kooperativní výuky
- relaxační přestávky
- úprava zasedacího pořádku s ohledem na individuální potřeby žáka
- jiné prostorové uspořádání výuky

v oblasti intervence:

- úzká spolupráce rodiny a školy

- rozvoj jazykových kompetencí vedoucí ke zlepšení vyjadřovacích schopností, komunikačních dovedností ve vzdělávacím jazyce, rozšíření slovní zásoby
- nácvik sebeobslužných dovedností, sociálního chování
- rozvoj specifických dovedností a poznávacích funkcí zaměřených na rozvoj vnímání, jemné motoriky, koordinace oko-ruka, paměti a pozornosti
- pedagogická intervence v rozsahu jedné až dvou vyučovacích hodin na základě doporučení ŠPZ

v oblasti pomůcek:

- využití vhodných speciálních didaktických, kompenzačních a reedukačních a názorných pomůcek

v oblasti úprav obsahu vzdělávání:

- respektování specifik žáka
- úprava rozsahu a obsahu učiva dle individuálních možností žáka
- rozložení učiva (odklad školní docházky, opakování ročníku, prodloužení školní docházky)

v oblasti hodnocení:

- individualizace hodnocení s cílem pozitivní motivace k dalšímu učení
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- sledování výkonů žáka v průběhu vyučování, jeho připravenosti na vyučování, různé druhy prověřování jeho vědomostí a dovedností

v oblasti podpory sociální a zdravotní:

- léčebná režimová opatření přizpůsobená zdravotním potřebám žáka
- odlišné stravování
- spolupráce s externími poskytovateli služeb (např.: OSPOD)

v oblasti práce s třídním kolektivem:

- rozvoj sociálních dovedností, podpora empatie a osobnostní rozvoj
- respektování vnitřních vztahů a dynamiky třídy jako sociální skupiny

v oblasti úpravy prostředí:

- přizpůsobení školního prostředí možnostem žáka

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty: pedagogická intervence, ANP, všichni vyučující mají stanoveny konzultační hodiny ve svých předmětech.

Na základě doporučení ŠPZ může pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáka či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami poskytovat podporu asistent pedagoga. Asistent pedagoga pomáhá při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost, rozvoj sociálních kompetencí a aktivit zapojení žáka/žáků do činností ve škole.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola úzce spolupracuje s odbornými pracovníky a specialisty z PPP, SPC, SVP.

Školní poradenské zařízení naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením, metodikem prevence sociálně patologických jevů, speciálním pedagogem a psychologem, kteří v rámci úzké spolupráce s PPP Plzeň pracují na naší škole podle potřeb a možností.

3.7. Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Do této skupiny patří žáci, kteří mají takové schopnosti, které umožňují dosahovat výkonů nad rámec běžného průměru populace. Mimořádně nadaný žák může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech, a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Vzdělávání nadaného žáka se může uskutečňovat na základě IVP, který vychází ze školního vzdělávacího programu a doporučení ŠPZ.

Škola tedy využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Vyhodnocení IVP probíhá minimálně 1x za rok.

Specifikace provádění podpůrných opatření

- poskytovat žákům dostatečné množství podnětů, zadávat náročnější samostatné úkoly
- respektovat individuální učební tempo, umožnit rychlejší postup v učení, nenutit je opakovat základní učivo
- možnost rozšířit obsah vzdělávání nad rámec vzdělávacího programu (vyhledávání informací na internetu, zaznamenávání pozorování, porovnávání informací, vytváření projektů, problémové úkoly, originální zadání)
- podpora mezioborových vztahů
- vedení k samostatné četbě a práci s rozšiřující literaturou
- pověřovat žáky vedením a řízením skupin
- umožnit jim individuálně pracovat s naučnou literaturou, popř. s PC
- více je zapojovat do činnosti v hodině
- zapojovat je do soutěží, do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů, řešení specifických úkolů
- dát jim možnost prezentovat školu
- dosažené úspěchy zveřejňovat prostřednictvím školní nástěnky, webových stránek, popř. regionálního tisku
- vypracovat na základě doporučení PPP individuální plán
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- nabídka aktivit rozšiřujících znalosti žáka – dle doporučení školského poradenského zařízení

3.8. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí základního vzdělání, neboť odrážejí problémy současného světa, rozvíjejí osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot a vytváří příležitost pro individuální uplatnění žáků a jejich vzájemnou spolupráci.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vyučovacího předmětu a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách osnov jednotlivých vyučovacích předmětů.

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- Multikulturní výchova (MKV)
- Enviromentální výchova (EV)

- Mediální výchova (MV)

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Je součástí prakticky všech vzdělávacích oblastí. Reflektuje osobnost žáka a jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Pomáhá žákovi nacházet vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě i k dalším lidem a světu.

Tematické okruhy tohoto tématu jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na:

- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita
- sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice
- mravní rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana (VDO)

Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. Představuje syntézu spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti. Dále představuje rozvoj kritického myšlení, vědomí si svých práv a povinností, porozumění demokratické společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana vybaví žáka základní úrovni občanské gramotnosti a principy pluralitní společnosti, umožní žákovi uplatňovat zásady slušné komunikace.

Toto průřezové téma má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma výchova demokratického občana nabízí tyto tematické okruhy:

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

Průřezové téma akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů, kteří budou schopni mobility a flexibility v občanském, pracovním

i osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity s vědomím identity národní. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na 1. stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, kde se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, obci a nejbližším okolí. Na 2. stupni se téma vztahuje ve většině vzdělávacích oblastí – Člověk a společnost, Člověk a příroda, Jazyk a jazyková komunikace, Umění a kultura, Člověk a zdraví.

Průřezové téma výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech nabízí tyto tematické okruhy:

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV)

Průřezové téma multikulturní výchova umožní žákům seznámit se s rozmanitostí jiných kultur. Na pozadí této rozmanitosti si pak mohou lépe uvědomit vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. U menšinového etnika rozvíjí jeho specifika a poznání kultury majoritní společnosti. Dále se dotýká mezilidských vztahů, přispívá toleranci.

Multikulturní výchova se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Škola pravidelně spolupracuje s cizineckou policií, např. besedy o rasismu, šikaně atd.

Průřezové téma výchova multikulturní výchova nabízí tyto tematické okruhy:

- kulturní difference
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikulturalita
- princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova (EV)

Environmentální výchova vede k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím. Ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotový systém žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí, ve kterých vytváří žákům integrovaný pohled.

Na realizaci tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu.

Environmentální výchova je členěna do těchto tematických okruhů:

- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MV)

Mediální výchova nabídne základní poznatky a dovednosti z oboru mediální komunikace a práce s médii. Umožní zpracovat a vyhodnotit podněty z okolního světa. Zautomatizuje žákům praktický život po boku širokého spektra médií. Vybaví žáka základní mediální gramotností jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – získávání informací, vzdělávání, volný čas.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace a Umění a kultura.

Mediální výchova je členěna do těchto tematických okruhů:

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti
- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Nedílnou součástí základního vzdělání je dále i:

- výchova k profesní orientaci
- protidrogová prevence
- ochrana obyvatelstva za mimořádných situací
- etická výchova

Výchova k profesní orientaci – od 1. ročníku se žáci seznamují a učí se charakterizovat jednotlivá povolání. Veškeré informace o dalším studiu po ukončení školní docházky zajišťuje na druhém stupni výchovný poradce. Pro žáky devátého ročníku a jejich rodiče je zpracován

harmonogram poradenské činnosti výchovného poradce třídních učitelů, pro žáky je zajištěna návštěva úřadu práce a vybraných podniků v regionu.

Protidrogová prevence – je součástí vzdělávacího procesu od 1. ročníku. Škola klade důraz na smysluplné využití volného času dětí a význam zažití úspěchu. Podporuje účast žáků v soutěžích, nabízí volitelné předměty a zájmové útvary, doplňuje fond knihovny a modernizuje výpočetní techniku užívanou žáky.

Ochrana obyvatelstva za mimořádných situací – výchova a vzdělávání žáků ve smyslu ochrany obyvatelstva za mimořádných situací je průběžně zařazována do vyučovacího procesu během celé školní docházky ve všech předmětech. Žáci se naučí poskytovat první pomoc přiměřeně svému věku, znají důležitá telefonní čísla, základní postupy při evakuaci, nácvik evakuace školy se provádí min. jednou ročně.

Škola má vypracován traumatologický plán a plán evakuace, které jsou zveřejněny v kanceláři školy, žáci jsou s nimi seznámeni třídními učiteli na začátku školního roku.

Poučení o bezpečnosti zařazují vyučující průběžně během školního roku, o poučení provedou záznam v třídní knize.

Etická výchova – vytváří řadu mezipředmětových vztahů, není zařazena jako samostatný předmět. Objevuje se v těchto vzdělávacích oborech – Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Výchova k občanství, Člověk a kultura a Člověk a zdraví.

4. Učební plán

4.1. Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovaný předmět	Ročník											disponibilní časová dotace
		1.	z toho disponibilní	2.	z toho disponibilní	3.	z toho disponibilní	4.	z toho disponibilní	5.	z toho disponibilní	1.-5.	
Jazyk a jazyková komunikace (33+9)	Český jazyk (Čj)	8	2	8	1	8	1	8	1	7	1	39	8
	Anglický jazyk (Aj)	1	1	1	1	3		3		3		11	
Matematika a její aplikace (20)	Matematika (M)	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	25	5
Informatika (2)	Informatika (Inf)							1		1		2	
Člověk a jeho svět (11)	Prvouka (Prv)	2		2		2						6	2
	Přírodověda (Přf)							1		2		3	
	Vlastivěda (VI)							2	1	2	1	4	
Umění a kultura (12)	Hudební výchova (Hv)	1		1		1		1		1		5	
	Výtvarná výchova (Vv)	1		1		2		1		2		7	
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova (Tv)	2		3	1	2		2		2		11	1
Člověk a svět práce (5)	Pracovní činnosti (Pč)	1		1		1		1		1		5	
Časová dotace		21		22		24		25		26			16
Celková povinná časová dotace		118											

4.2. Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovaný předmět	Ročník									disponibilní časová dotace
		6.	z toho disponibilní	7.	z toho disponibilní	8.	z toho disponibilní	9.	z toho disponibilní	6.-9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk (Čj)	4		5	2	5	1	5	1	19	4
	Anglický jazyk (Aj)	3		3		3		3		12	
	Německý jazyk (Nj)			2		2		2		6	
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	5	2	5	1	5	1	5	1	20	5
Informatika	Informatika (Inf)	1		1		1		1		4	
Člověk a společnost	Dějepis (D)	2		2		2		2		8	1
	Občanská výchova (Ov)			1		1		1	1	3	
Člověk a příroda	Fyzika (Fy)	1		2		2		1	1	6	3
	Chemie (Ch)					2		2		4	
	Přírodopis (Př)	2		2		2	1	1		7	
	Zeměpis (Z)	2		2	1	1		1		6	
Umění a kultura	Hudební výchova (Hv)	1		1		1		1		4	
	Výtvarná výchova (Vv)	2		1		1		1		5	
Člověk a zdraví	Rodinná výchova (Rv)	1						1		2	
	Tělesná výchova (Tv)	2		2		2		2		8	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (Pč)	1	1	1		1		1		4	1
	Volitelné předměty	1	1			1	1	2	2	4	4
Časová dotace		28		30		32		32			18
Celková povinná časová dotace		122									
	Poznámky:	Volitelné předměty									
		ITp				KAj/ITp		KAj/Es			
								Sem. Čj/M			
		KAj		Konverzace v anglickém jazyce				ITp		IT praktika	
		Es		Estetický seminář				Mp		Matematická praktika	
		Sem. Čj/M		Seminář z českého jazyka a matematiky							

5. Učební osnovy 1. stupeň

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk
- Anglický jazyk

5.1.1. Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
8 (6+2*)	8 (7+1*)	8 (7+1*)	8 (7+1*)	7 (6+1*)

* z disponibilní časové dotace

Rozdělení vzdělávacího obsahu na tematické okruhy:

1. Komunikační a slohová výchova

- vnímání a chápání jazykových sdělení
- čtení s porozuměním
- na základě přečteného nebo slyšeného textu rozhodování, analýza, posouzení dané situace
- využívání různých zdrojů k získání informací

2. Jazyková výchova

- získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojování správné podoby českého jazyka v mluvené i písemné formě
- vytváření předpokladů pro jasné, přehledné a srozumitelné vyjadřování
- prohlubování intelektové dovednosti – porovnávání, třídění, zobecňování
- nástroj pro získávání informací i předmět poznávání

3. Literární výchova

- poznávání literárních druhů prostřednictvím četby, vnímání jejích znaků a záměru autora, formulování vlastního názoru
- získávání čtenářských návyků a jejich rozvíjení, reprodukce literárního textu

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Žáci pracují při vyučovací hodině s využitím různých forem práce. Učitel používá k učení všechny dostupné vyučovací prostředky a pomůcky.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty a poznatků v nich osvojených plně využívá.

Při výuce se využívají všechny formy a metody práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova demokratického občana (VDO)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- multikulturní výchova (MKV)
- environmentální výchova (EV)
- mediální výchova (MV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle, motivuje žáky k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich, kombinují informace
- vybírá a využívá vhodné způsoby, metody pro efektivní učení propojuje

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade vhodné otázky, vedoucí k logickému řešení problému
- umožňuje přístup ke zdrojům informací a k odborné literatuře

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí k nasměrování ke správnému řešení

Žák

- je schopen pochopit problém, navrhuje různá řešení a zdůvodní je
- vyhledává vhodné informace, volí vhodné způsoby řešení, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, zhodnotí výsledek a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- ověřují prakticky správnost řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří vhodné příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích, ve skupinách
- dbá na souvislé a výstižné ústní i písemné vyjadřování žáků

Žák

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim a vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok a zažít úspěch
- spoluvytváří pravidla pro spolupráci v týmu, podněcuje žáky k sebehodnocení

Žák

- spolupracuje ve skupinách a podílí se na utváření vstřícné atmosféry v týmu
- je schopen sebekontroly a respektuje názory druhých, společně hledají řešení problému

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke kritickému myšlení, k ohleduplnosti, k diskusi, ke vzájemnému naslouchání si

Žák

- respektuje názory ostatních
- provádí samostatná rozhodnutí, ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví
- projevuje postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k organizování a plánování učení, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků a přizpůsobuje tomu pracovní materiály

Žák

- je schopen efektivně zorganizovat svoji práci
- používá odborné zdroje k dosažení požadovaného cíle

Kompetence digitální

Učitel

- umožňujeme žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie
- inspirujeme žáky k využívání digitálních prostředků při běžných školních činnostech
- vede žáky k vhodnému využívání technologií při řešení problému
- umožňujeme žákům rozvíjet spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí
- učí žáky vytvářet digitální obsah a kombinovat různé formáty
- učí žáky bezpečně využívat digitální technologie a uvědomit si jejich přínosy i rizika

Žák

- seznamují s digitálními technologiemi
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- ovládají a běžně používají digitální zařízení, aplikace a služby, využívají je při učení, i při běžném zapojení do života
- samostatně rozhodují, které technologie pro svou činnost a řešený problém používat
- získávají a vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	- čtení s porozuměním, odpovědi na otázky z textu, obrázkové čtení, krátké příběhy, zvyky a obyčeje - čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - čtení – plynulé, s porozuměním - jsem čtenář	OSV - základní komunikační dovednosti - utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni - osobnostní rozvoj, poznávání lidí - mezilidské vztahy, komunikace - sociální rozvoj, rozvoj schopností - poznání, smyslové vnímání, cvičení dovedností zapamatování	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-02p porozumí pokynům přiměřené složitosti	- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami, odpovědi na otázky, plnit pokyny učitele) - práce s textem a otázkami k textu		
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, představení		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	se, krátké vyprávění o sobě, omluva, prosba - vypravování, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	EGS - mateřský jazyk jako nástroj učení a zpracování informací vyjádření postojů a názorů MKV - komunikace ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin (práva, názory druhých a tolerance) EV - péče o místní, regionální životní prostředí - základní komunikační dovednosti - utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni - osobnostní rozvoj, poznávání lidí	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- odpovědi na otázky celou větou, správná výslovnost - jazykolamy, slovní hříčky		
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- základy mluveného projevu – vyjadřování závislé na komunikaci - vyprávění podle obrázků, správná výslovnost, melodie, přízvuk, pauzy v řeči		
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- vyprávění zážitků, popis věci, postavy - dramatizace literárního textu, dokončení příběhu, vymýšlení vlastního příběhu - mimojazyčné prostředky řeči – mimika, gestikulace, pantomima		
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vyprávění vlastních zážitků		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - uvolňovací cviky	- mezilidské vztahy, komunikace - sociální rozvoj, rozvoj schopností	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje písemný projev ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	- úhledný, čitelný a přehledný písemný projev dle písanek - číslice, písmena, slabiky - krátká slova – opis, přepis, diktát - diktát slov a vět, opis, přepis	MV - rozvoj komunikačních schopností při veřejném vystupování	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty	- blahopřání - pohlednice a dopis z prázdnin, adresa	Matematika Člověk a jeho svět Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vypravování na základě obrazového materiálu		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvorí slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	- zvuková stránka jazyka – sluchová analýza a syntéza slova, rozvoj zrakového a sluchového vnímání, soustředěnosti, pozornosti a paměti - hláska, slabika, slovo, věta - hlásky a písmena, dvojhlásky, čtení měkkých a tvrdých slabik, slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - délka samohlásek, velké písmeno u vlastních jmen - slabiky – skládání slabik a krátkých slov, otevřené a zavřené slabiky, slabičné předložky, shluk souhlásek - rozlišování tiskacích a psacích, malých a velkých písmen - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - diakritická znaménka		
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřadná, vyhledá v textu slova příbuzná	- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy - význam slov – slova s opačným významem, slova mnohoznačná - nadřazený pojem ke skupině předmětů		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování ČJL-3-2-08p	- velká písmena u vlastních jmen osob, zvířat, místních pojmenování a na začátku vět		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	- poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, hádanky, říkadla, krátké pohádky, básničky - čtení a dramatizace		
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	- volná reprodukce, vlastní výtvarný doprovod, naslouchání		
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka - báseň – verš, rým, správná výslovnost, recitace, vymýšlení vlastních říkanek - bajka – pohádka – rozlišení, rozdíly, ... - společné rysy - spisovatel, básník, kniha, čtenář - divadelní představení, herec		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- přirovnání, přísloví a jejich výtvarný doprovod		
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- pohádka, bajka, říkanka, báseň - rozlišování poezie a prózy - tvořivá práce s literárním textem - četba dle vlastního výběru		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - mluvené a písemné pokyny - porozumění, splnění zadaného úkolu	OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občanská společnost a škola	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti	- naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování - dialog na základě obrazového materiálu		
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače)		
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- říkadla - logopedická cvičení k podpoře správné výslovnosti	MKV - kulturní difference - lidské vztahy	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- zdvořilé vystupování - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	MV - práce v realizačním týmu	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- krátký mluvený projev o vlastních zážitcích		
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- základní hygienické návyky spojené se psaním - správné sezení - držení psacího náčiní	Matematika Prvouka Výtvarná výchova Tělesná výchova	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Hudební výchova	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje písemný projev CJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen CJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	- grafická stránka jazyka - správné tvary písmen a číslic - spojování písmen do slabik - slabiky do slov		
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým mater.) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - žánry písemného projevu - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis, vypravování		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01	- zvuková stránka jazyka		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	- sluchové rozlišení hlásek - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - dělení slov na slabiky - rozdělování slov na konci řádky - abeceda - samohlásky – krátké, dlouhé - souhlásky - slabika, slovo, věta		
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy - význam slov – antonyma, synonyma, homonyma, slova nadřazená, podřazená - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)		
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- tvarosloví - slovní druhy – podstatná jména, slovesa, předložky, spojky - skladba – věta jednoduchá a souvětí - pravopis – lexikální		
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- podstatná jména, slovesa, předložky, spojky - skladba – věta jednoduchá a souvětí - pravopis – lexikální		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- gramaticky správné tvary slov – využití ve větách, v mluveném projevu		
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta jednoduchá souvětí - spojky, spojovací výrazy		
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- druhy vět podle postoje mluvčího - grafická stránka věty - znaménka za větou		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	- rozlišování tvrdých a měkkých souhlásek, i, í, y, ý - pravopis - slabiky – dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vlastní jména - velké písmeno na začátku věty		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	- zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - básně - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - dramatizace		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- vlastní výtvarný doprovod		
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	- poslech literárních textů - vyprávění - otázka, odpověď - výtvarné vyjádření přečteného		
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, verš, rým, přirovnání - pohádka, bajka, povídka - spisovatel, básník - kniha, čtenář - divadelní představení, herec, režisér		
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- práce s textem - práce ve dvojicích - skupinová práce		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	- praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti	- praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- základy techniky mluveného projevu - základní komunikační pravidla		
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- jazykolamy		
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- dechová cvičení		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	- mimojazykové prostředky řeči	VDO - občanská společnost a škola MKV - kulturní difference - lidské vztahy EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- pracovní postup - telefonování, pravidla společenského chování a komunikace - obyčeje, záliby a volný čas - vypravování, popis		
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, úprava textu) - žánry písemného projevu: omluvenka; zpráva - zpracování informací		
ČJL-3-1-09 píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby	- dodržování správných tvarů písmen a číslic - kontrolování úpravy písemného projevu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost		MV - práce v realizačním týmu Matematika Prvouka Výtvarná výchova Tělesná výchova Hudební výchova	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty	- oznámení, vzkaz, inzerát, pozvánka		
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vypravování na základě obrazového materiálu, obrázkové osnovy, dokončení příběhu		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	- opakování učiva z druhého ročníku – hlásky, slabiky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky, párové souhlásky, abeceda		
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem	- slovní zásoba a tvoření slov - význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	- stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)		
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- opakování slovních druhů – podstatná jména, slovesa		
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov		
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- skloňování podstatných jmen - časování sloves		
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice, vzorec souvětí		
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- opakování druhů vět		
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- velká písmena – vlastní a obecná jména - pravopis – opakování psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - vyjmenovaná slova - slova příbuzná - pravopis slabik dě, tě, ně, bě, pě vě, mě, ú/ů		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	- poslech literárních textů - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace - próza a poezie		mimočítanková četba
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	- prezentace referátů z vlastní četby - volná reprodukce, naslouchání		
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- literární druhy a žánry: hádanka, báseň, pohádka, bajka, povídka - lidová přísloví a rčení - spisovatel, básník - verš, rým		návštěva divadelního představení – divadlo Alfa
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- pohádka, bajka, báseň - vlastní literární tvorba		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		OSV - osobnostní rozvoj (sebepoznání a seberegulace) - sociální rozvoj (mezilidské vztahy a komunikace) VDO - rozvoj osobnosti žáka - podpora komunikativních schopností a dovedností	
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čtení neznámého textu a odborné literatury (encyklopedie) - vypravování		
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- osnova – jednoduchý pracovní postup, popis		
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- dopis, pozvánka, návštěva v divadle pozdrav		
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- příběhy dětí, vypravování, myšlenková mapa		
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-05p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	- dialog – základní komunikační pravidla, role mluvčího, jednoduché komunikační prostředky (SMS, e-mail) - pečujeme o zdraví, u lékaře – rozhovor		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- reklama	EGS - rozvoj vědomostí potřebných pro porozumění sociálních a kulturních odlišností mezi národy - kulturní rozmanitosti v Evropě a pozitivní postoj k evropským hodnotám MKV - mezilidské vztahy ve škole, vztah žák–učitel, vztah rodina, škola	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	- cestování – myšlenková mapa - náš kraj – zážitky z výletu		
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- jazykové prostředky – spisovná a nespisovná čeština, nářečí, slang - vtip, komiks		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo tvoří otázky a odpovídá na ně	- přání - pozvánka - popis - přepis a opis		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	- orientace v textu - osnova - můj den / týden / myšlenkové mapy, sestavení textu - moje nejoblíbenější hračka - vypravování podle obrázkové osnovy	EV - komunikace o problémech životního prostředí, vztah člověka k prostředí - ekosystémy, základní podmínky Života	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	MV - lidské vztahy, tolerance, spolupráce, integrace žáka v třídním kolektivu - práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení a využití médií jako zdroj informací a zábavy - kritické vnímání mediálních sdělení	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- kořen slova, předpony, přípony		
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa	- předložky a předpony – rozlišení (roz-, ob-, bez-) - slovní druhy – ohebné a neohebné – dělení - poznávání podstatných jmen – určování pádů - pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) - poznávání sloves a jejich vyhledávání		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- slovo a jeho význam – slova spisovná a nespisovná	Matematika Člověk a jeho svět Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- základní skladební dvojice ve větě		
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	- věta jednoduchá a souvětí, počet vět v souvětí		
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- souvětí a jeho tvoření podle vzorců		
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik určuje samohlásky a souhlásky seřadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	- opakování a procvičování koncovek podstatných jmen - opakování vyjmenovaných slov		
ČJL-5-2-09	- opakování pravopisu a učiva 4. ročníku		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-01p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	- jazyk v literatuře, animovaný film - vypravování, příběhy dětí		
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	- práce s textem, encyklopedie, jednoduchý referát - komiks, vtip, jednoduchý vtipný příběh - multikultura, film – texty písniček, zfilmované příběhy (návštěva filmového představení) - pohádka, jazyk v literatuře - hlavní a vedlejší postavy v příběhu		
ČJL-5-3-03	- pohádka – ústní lidová slovesnost, umělá pohádka; ilustrace příběhu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- hodnocení čtenářských dovedností s využitím přečtených textů		
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	- lyrická a epická poezie, členění textu, rým, verš - bajka a báje, literární postavy - pověst, povídka v literatuře – ze života dětí		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		OSV - rozvoj schopnosti sebepoznání, sebepojetí - seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena - komunikace v různých situacích - kreativita - kooperace a kompetice - organizace práce skupiny - řešení problémů, rozhodovací schopnosti - hodnoty, postoje	Čtenářská dílna – průběžně, referáty žáků, vlastní četba
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čtení – praktické čtení (technika čtení) - čtení pozorné, plynulé - znalost orientačních prvků v textu		
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- čtení - věcné čtení (čtení jako zdroj informací) - čtení vyhledávací - klíčová slova		
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní naslouchání) - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování		
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- mluvený projev - dialog na základě obrazového materiálu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-5-1-05p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	- základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, vyjadřování závislé na komunikační situaci)	MKV - lidské vztahy - tolerance, empatie, solidarita - multikulturalita - naslouchání, komunikace EV - vztah člověka k prostředí - životní styl	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - mluvený projev – reklama v médiích		
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	- základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu) - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - mimojazykové prostředky řeči		
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- jazykové prostředky – spisovná a nespisovná čeština, nářečí, slang - vtip, komiks		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p	- písemný projev - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka - zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis - jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) - vypravování	MV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - reklama versus zprávy - fungování a vliv médií ve společnosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo tvoří otázky a odpovídá na ně	- písemný projev – technika psaní (úhledný, čitelný, přehledný písemný projev, formální úprava textu)	- role médií v každodenním životě - tvorba mediálního sdělení pro školní časopis - práce v realizačním týmu, komunikace, spolupráce	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	- písemný projev - žánry písemného projevu - osnova - vypravování - obrázková osnova	EGS - Evropa a svět nás zajímá - příběhy, zážitky, zkušenosti, naši sousedé - zvyky, tradice národů Evropy - objevujeme Evropu a svět - životní styl Evropanů	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	VDO - občanská společnost a škola - demokratické vztahy ve škole - občan, občanská společnost a stát	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- slovní zásoba a tvoření slov – stavba slova (kořen, část předponová		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	a příponová, koncovka) předpony od-, nad-, pod-, před-, roz-, bez-, ob-, v- - slabiky bě, pě, vě, bje, vje – rozlišení - slovní druhy, tvary slov - slovní druhy - slova ohebná, neohebná - tvary slov	- odpovědný občan zná svá práva, povinnosti, přijímá zodpovědnost za své činy Matematika Přírodověda Vlastivěda Výtvarná výchova Pracovní činnosti	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa	- podstatná jména – mluvnické kategorie: rod, číslo, pád, vzor - přídavná jména tvrdá a měkká, vzory přídavných jmen - slovesa – slovesné kategorie: osoba, číslo, způsob, čas		
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- slova spisovná, nespisovná - citově zabarvená - nářečí		
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- skladba – základní skladební dvojice - podmět a přísudek - skladba – věta jednoduchá a souvětí - vzorec souvětí		
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	- skladba – věta jednoduchá, souvětí - vzorec souvětí - slovní druhy neohebné		
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojovací výrazy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik určuje samohlásky a souhlásky seřadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	- pravopis – lexikální, koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých, koncovky podstatných jmen - pravopis – lexikální, základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem, druhy podmětu		
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je ČJL-5-3-01p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	- zážitkové čtení a naslouchání - praktické čtení - zvládá techniku čtení, čte pozorně - orientuje se v textu - věcné čtení - čtení vyhledávací, čtení jako zdroj informací, klíčová slova		
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	- dramatizace, věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené - reagovat otázkami - vlastní výtvarný doprovod		
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- základní literární pojmy - literární druhy a žánry: povídka - spisovatel, básník, kniha, čtenář - divadelní představení, herec, režisér		
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	- základní literární pojmy - verš, rým, bajka, báje - přirovnání		

5.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 (0+1*)	1 (0+1*)	3	3	3

* z disponibilní časové dotace

Cílem je vytvoření pozitivního vztahu k novému vyučovacímu předmětu, který dětem zprostředkuje poznání cizí kultury a k pochopení důležitosti osvojení si cizího jazyka pro další život a studium.

Rozdělení vzdělávacího obsahu na tematické okruhy:

1. Receptivní řečové dovednosti

- vnímání a chápání jazykových sdělení ve čtené i slyšené podobě
- čtení přiměřených textů s porozuměním
- získání určité informace z textu

2. Produktivní řečové dovednosti

- psaní přiměřených textů
- ústní i písemná reprodukce textu
- reprodukce písní, říkanek

3. Interaktivní řečové dovednosti

- domluva v běžných situacích
- rozhovory o jednoduchých tématech s důrazem na použití správných jazykových struktur

Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebnách anglického jazyka.

Žáci pracují při vyučovací hodině s využitím různých forem práce. Učitel používá k učení všechny dostupné vyučovací prostředky a pomůcky.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty a poznatků v nich osvojených plně využívá.

Při výuce se využívá:

- všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí
- audiovizuální a interaktivní technika

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova demokratického občana (VDO)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- multikulturní výchova (MKV)
- environmentální výchova (EV)
- mediální výchova (MV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka vhodnou motivací
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací (učitel žákům nabízí neustále všechny dostupné aktuální jazykové materiály, učebnice, slovníky, beletrii, časopisy, upozorňuje na informace na vybraných www stránkách, aktuálně pracuje s texty, jejichž obsah žákům přináší nové poznatky z různých oborů)
- směřuje žáky k systematickému používání naučených jazykových prostředků
- vede k práci s chybou, autokorekci chyb

Žák

- prezentuje vlastní práce
- posuzuje vlastní učení (vytváří vlastní deníčky = jazykové portfolio)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- analyzuje dosavadní znalosti ke zvolení vhodných postupů
- připravuje nápadité testy a soutěže
- volí pestrá zadání úkolů

Žák

- postupně si zdokonaluje kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových včetně internetu, aby uměli informace vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem
- vede k poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- vede k porozumění a práci s psanými texty

Žák

- postupuje od řízeného psaní k volnému (neřízenému) psaní
- spolupracuje s ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- směřuje žáky k zapojení se do skupin a práce ve dvojicích
- vede žáky ke zdvořilosti a respektu a toleranci k druhým, důraz je kladen na vytvoření pravidel práce v týmu a vzájemný respekt
- vede k efektivní spolupráci
- vede žáky k pozitivnímu náhledu na sebe sama, posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Žák

- respektuje své spolužáky ve skupině

Kompetence občanské

Učitel

- vede k respektování tradic, kulturních hodnot
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- směřuje žáky k zdravému životnímu stylu, pohybu (téma využití volného času, stravování)

Žák

- respektuje tradice a kulturní hodnoty

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k plnění si svých povinností

Žák

- používá abecedně řazený slovník s fonetickým přepisem

Kompetence digitální

Učitel

- umožňujeme žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie
- inspirujeme žáky k využívání digitálních prostředků při běžných školních činnostech
- vede žáky k vhodnému využívání technologií při řešení problému
- umožňujeme žákům rozvíjet spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí
- učí žáky vytvářet digitální obsah a kombinovat různé formáty
- učí žáky bezpečně využívat digitální technologie a uvědomit si jejich přínosy i rizika

Žák

- seznamuje se s digitálními technologiemi
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své
- pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- ovládá a běžně používá digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení, i při běžném zapojení do života
- samostatně rozhoduje, které technologie pro svou činnost a řešený problém používat
- získává a vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Řečové dovednosti			
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalů a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Tematické okruhy: - pozdravy - rodina, oslava narozenin - školní potřeby - hračky - čísla 1 – 10 - barvy - oblečení - domov, potřeby osobní hygieny - zvířata	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov MKV - svátky a tradice ve Velké Británii EV - kde žijí zvířata Matematika - početní operace Hv - poslech a zpěv písní	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět: Anglický jazyk
 Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Řečové dovednosti			
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalů a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Tematické okruhy: - abeceda - zvířata - věci ve třídě - barvy - jídlo - obličeje - místnosti - oblečení - hračky	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		EGS - význam Aj jako prostředku mezinárodní komunikace	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu		MKV - lidské vztahy - svátky a tradice ve Velké Británii	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalů, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		EV - kde žijí zvířata - vztah člověka k přírodě	
		M - početní operace	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		Hv - poslech a zpěv písní Pč - vlastní výrobky dětí Tv - pohybové hry	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním	Tematické okruhy: - pozdravy, představování - čísla 1 – 20 - školní potřeby - barvy - hračky - jídlo - domov, místnosti, nábytek - rodina - lidské tělo - oblečení Mluvnice: - základní gramatické struktury a typy vět - sloveso být v přítomném čase prostém - sloveso „have got“	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov EGS - Evropa a svět MKV - význam používání anglického jazyka jako nástroje dorozumění - svátky a tradice ve Velké Británii EV - recyklace a její důležitost M - početní operace - měření	
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka			
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu			
Mluvení			
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal			
Čtení s porozuměním			
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		Hv - poslech a zpěv písní	
Psaní			
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální podporu); rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu	Tematické okruhy: - abeceda - rodina - čísla 20 – 100 - nakupování - jídlo - zvířata - město - sport - televizní programy - povolání - počasí - dny v týdnu	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov - komunikace - kooperace - mezilidské vztahy EGS - Evropa a svět - sousedé v Evropě MKV - význam používání anglického jazyka jako nástroje dorozumění - svátky a tradice ve Velké Británii EV	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
a zřetelně a má k dispozici vizuální podporu rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování Mluvení	Mluvnice: - základní gramatické struktury a typy vět - sloveso být v přítomném čase prostém - sloveso „have got“ - 2. stupeň přídavných jmen - určování času - přítomný průběhový čas	- recyklace a její důležitost - člověk a prostředí M - početní operace - měření Hv - poslech a zpěv písní	
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje			
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk			
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)			
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Psaní			
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalů a s pečlivou výslovností CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Tematické okruhy: - čísla 0 – 100, abeceda, pozdravy - země, rodina, dny v týdnu - volný čas - škola - zvířata, domácí mazlíčci - čas, denní režim - nábytek, části domu, místa ve městě - popis lidí - oblečení - nakupování	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov EGS - Evropa a svět MKV - význam používání anglického jazyka jako nástroje dorozumění - svátky a tradice ve Velké Británii - vzdělávací systém ve Velké Británii M - početní operace - měření	
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým věťám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovane setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování			
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalů a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	Mluvnice: - neurčité členy - rozkazovací způsob - množné číslo podstatných jmen - časování slovesa <i>být</i> - přivlastňovací zájmena - časování slovesa <i>mít</i> - časové předložky - přítomný čas prostý (kladné, záporné věty, otázky) - předložky místa - vazba <i>there is/ there are</i> - sloveso <i>can/ can 't</i> - přítomný čas průběhový (kladné, záporné věty, otázky) - rozdíl mezi přítomným časem prostý a přítomným časem průběhovým	Hv - poslech a zpěv písní	
Mluvení			
CJ-5-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje			
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk			
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)			
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)			
Psaní			
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života			
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře			
je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka			

5.2. Matematika a její aplikace

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Matematika**

5.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Matematika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
5 (4+1*)	5 (4+1*)	5 (4+1*)	5 (4+1*)	5 (4+1*)

* z disponibilní časové dotace

Matematika na 1. stupni je založena na rozvíjení vlastních zkušeností žáka a vychází z přirozené touhy dětí mladšího školního věku počítat a kreslit. Žáci se v matematice učí řešením úloh a činnostmi. Matematika tak rozvíjí počtářské dovednosti, ale není jen počítáním. Hlavní roli zde hraje otázka smyslu, problémy porozumění a možnosti použití příslušných vědomostí a dovedností. Smyslem je naučit chápat žáka matematiku jako prostředek řešení úloh. Její nerozlučné spojení s jazykovým vyučováním vede žáky k přesnému logickému myšlení.

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (český jazyk, prvouka, přírodověda, vlastivěda, pracovní činnosti, výtvarná výchova a hudební výchova).

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Do výuky jsou zařazovány samostatné a skupinové práce, práce ve dvojicích.

Při výuce se využívá:

- práce s učebnicí, práce s pracovním sešitem, internetem
- práce s modely
- práce s kalkulátorem a počítačem
- práce s grafy, diagramy, tabulkami
- práce s interaktivní tabulí
- práce s pracovními listy
- práce s manipulačními pomůckami
- didaktické hry

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV) – řešení problémů, kreativita
- výchova demokratického občana (VDO) – důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů; rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
- environmentální výchova (EV) – ochrana životního prostředí; stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek
- mediální výchova (MV) – kritické čtení, tvorba sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k tomu, aby si osvojili nutné matematické pojmy a vzorce, dbá na správnost numerických výpočtů a tím rozvíjí paměť žáků
- zařazováním slovních úloh a příkladů z běžného života vede žáky k využívání matematických dovedností v praxi a k tomu, aby pochopili smysl matematického vzdělávání
- používá modely těles v geometrii a tím rozvíjí prostorovou představivost žáků
- zařazuje úlohy, ve kterých žáci využívají poznatky z ostatních předmětů, a tím vytváří u žáků představu o využitelnosti matematických postupů v ostatních vědních disciplínách

Žák

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadáním skupinové práce vede žáky k tomu, aby hledali různé způsoby řešení problémových úloh
- při průběžné kontrole práce skupiny i jednotlivých žáků je učí vnímat chyby jako součást procesu zkoumání
- při řešení úloh vede žáky k provádění odhadu a k ověřování reálnosti výsledků
- zadáváním domácích úkolů ověřuje, zda jsou žáci schopni využít nalezené postupy při řešení obdobných problémových úloh
- vede žáky k řešení Pythagoriády, Matematického klokana a matematické olympiády

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou řízené diskuse rozvíjí u žáků schopnost vyjadřovat se přesně a stručně, užívat matematický jazyk, obhajovat svůj názor a reagovat na názor druhých
- při kontrole písemných prací a domácích úkolů dbá na kultivovaný písemný i grafický projev žáků a na správné užívání matematických symbolů
- při řešení slovních úloh sleduje, zda žáci čtou text úlohy s porozuměním a zda správně interpretují výsledky řešení

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k poznání nutnosti spolupracovat s ostatními, k dodržování dohodnutých pravidel práce a učí je vážit si práce své i druhých
- kladným ohodnocením správného řešení i snahy o nalezení řešení samostatně zadaných úkolů podporuje u žáků dosahování pocitu úspěchu

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel

- důslednou kontrolou domácích úkolů vede žáky k zodpovědnosti za svou domácí přípravu a k uvědomování si školních povinností
- při všech činnostech vede žáky k ohleduplnosti
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Učitel

- zařazováním vhodných úloh rozvíjí u žáků dovednost používat rýsovací potřeby, kalkulátor a počítač
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, tím rozvíjí jejich pečlivost a návyk systematické práce

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Učitel

- pomáhá žákům se orientovat v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Žák

- učí se používat běžná digitální zařízení; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává a vyhledává informace, volí postupy, které odpovídají konkrétní situaci
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků

- využívá digitální technologie, aby si zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	- přirozená čísla - počítání předmětů v dané množině - počítání do 5 - přiřazování čísla k množině, příprava na zavedení uspořádané číselné řady - vytváření množin o daném počtu prvků. sestavování vzestupných a sestupných řad, sčítání a příprava na odčítání v oboru 1–5 - orientace v prostoru, pravolevá orientace, rozvoj pozornosti a pozorovacích schopností - sčítání a odčítání v oboru 0–7 - rozklad množiny, zápis rozkladu - sčítání a odčítání (výpočet příkladů, sestavování a výpočet příkladů s pomocí názoru) - komutativnost sčítání - upevňování sčítání a odčítání v oboru 0–10 číselné a obrázkové řady - sčítání 3 sčítanců - rozklad čísel - rozklad čísel na 10 a x s použitím názoru, dočítání	OSV - člověk a jeho svět - prostředí domova, členové rodiny, jejich věk VDO - místo, kde žijeme EGS - naše vlast, postavení ČR v Evropě, vztahy mezi národy EV - člověk a jeho svět, vztah člověka k životnímu prostředí	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- sčítání a odčítání v oboru 1–19 bez přechodu 10 - sčítání a odčítání (i bez použití názoru) v oboru 0–20 - odčítání se 2 menšiteli, příklady se 2 sčítanci a jedním menšitelem, počítání s průběžným výsledkem - sčítání, odčítání s přechodem přes 10, rozklad	- lidé a čas MV - rozmanitost přírody - měření pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 20 M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat	- nácvik psaní symbolů pro zápis operací - vyjádření a zápis počtu pomocí univerzálního reprezentanta - určení množiny podle společného znaku: větší, menší, stejný - porovnávání - nácvik psaní číslic 0 – 20 - zápis počtu pomocí čísel - rozklady čísel, číselné řady	Český jazyk Člověk a jeho svět Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- číselná osa, zobrazení čísel na číselné ose		
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	- pamětné sčítání a odčítání v oboru do 10, 20 - dočítání s použitím názoru		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-02	- orientace v prostoru (vpravo, vlevo, nad, pod, ...)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	- vztahy o x více, o x méně - zápis do tabulky		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	- základní útvary v rovině – čára křivá, přímá, lomená - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - tělesa – kvádr, krychle, koule, válec		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	- přirozená čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění 0–100 (číselná osa, teploměr a model) - rozklad čísel bez přechodu desítky - sčítání a odčítání do 100 bez i s přechodem přes desítku i více sčítanců a menšitelů - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací - vlastnosti početních operací s čísly početní a slovní úlohy 0–100 - slovní úlohy o n více/ o n méně - počítání po desítkách a po jednotkách - porovnávání v oboru do 100 - počítání pomocí závorek - sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítek (s jedním jednociferným číslem) - slovní a praktické úlohy - čísla sudá a lichá - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose	OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občanská společnost a škola	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat			
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose			
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20		MKV - kulturní difference - lidské vztahy	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- závislosti a jejich vlastnosti - orientace v čase, časová jednotka hodina. 1 den = 24 hodin, části dne - časové jednotky: hodina (části hodiny), minuta, vteřina/sekunda - orientace v čase: 1 hodina = 60 minut, 1 minuta = 60 vteřin	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV - práce v realizačním týmu Český jazyk Prvouka Tělesná výchova Hudební výchova	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	- závislosti a jejich vlastnosti – jednotky délky (převody – mm, cm, dm, m) a jejich označení		
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	- tabulky - nestandardní úlohy na rozvoj myšlení		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi		Výtvarná výchova Pracovní činnosti	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	- základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - tělesa – kvádr, krychle, koule, válec - základní útvary v rovině – lomená čára, přímá čára, křivá čára - kreslení přímek, křivé a lomené čáry - bod, úsečka - označení bodů a úseček - rýsování úseček - vzájemná poloha bodu a úsečky - princip a způsob měření délky - zápis délky úsečky - rozlišování geometrických těles (kvádr, válec, koule, krychle, jehlan a kužel) a rovinných geometrických útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)		
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-02p používá pravítko	- měření délek jejich hran/stran - základní vlastnosti těles (počet stěn a jejich tvar)		
M-3-3-03	- osově souměrný rovinný útvar		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- osa souměrnosti - čtvercová síť		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	- přirozená čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění do 100 (číselná osa) - vlastnosti početních operací s čísly - násobilka 1 – 10 - vlastnosti početních operací s čísly o n více/o n méně - přirozená čísla – zaokrouhlování čísel na desítky a stovky - počítání po stovkách a po desítkách v oboru do 1 000 - písemné sčítání a odčítání do 1 000 - násobení mimo obor malé násobilky - násobení 10 - násobení dvojciferného čísla jednociferným činitelem - dělení se zbytkem, neúplný podíl - dělení mimo obor násobilky beze zbytku - dělení dvojciferného čísla jednociferným/2-9/ se zbytkem - písemné násobení jednociferným činitelem	OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občanská společnost a škola MKV - kulturní difference - lidské vztahy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat	- čísla sudá a lichá - porovnávání přirozených čísel - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění do 1 000 (číselná osa), vlastnosti početních operací s čísly	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV - práce v realizačním týmu Český jazyk Prvouka Tělesná výchova Hudební výchova	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	- přirozená čísla - zápis čísel 0 – 100 v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa)		
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	- přirozená čísla – násobilka, - pamětné sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 z paměti i s přechodem 10		
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	- vlastnosti početních operací s čísly početní a slovní úlohy - úkoly na sčítání a odčítání v oboru do 1 000		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- orientace v čase - jednotky času		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	- závislosti a jejich vlastnosti - jednotky délky (převody – mm, cm, dm, m) - jednotky hmotnosti - jednotky objemu		
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	- tabulky		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	- základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka - základní útvary v prostoru - vzájemná poloha dvou přímek v rovině osově souměrné útvary - délka úsečky - základní útvary v rovině - základní útvary v prostoru		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- kruh, kružnice, poloměr, průměr - trojúhelník, vrcholy, strany		<i>rozšiřující učivo</i>
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-02p používá pravítko	- jednotky délky - délka úsečky - úsečky – přenášení, porovnávání, střed úsečky, grafický součet		
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- rýsování geometrických tvarů do čtvercové sítě		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M–5– 1–01 využívá při pamětném a písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání	- opakování numerace do 1 000 - pamětné sčítání a odčítání do 1 000 000, - přirozená čísla, celá čísla, numerace do milionu	OSV - osobnostní rozvoj - seberegulace - psychohygiena - mezilidské vztahy EGS - Evropa a svět - život dětí ve státech Evropy (jízdní řády, ceníky jízdného) - jak dlouho a kdy žili naše i světové slavné osobnosti MKV - lidské vztahy, osobnosti	
M– 5–1–02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M–5–1–02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1 000 M–5–1–02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M–5–1–02 zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	- násobení a dělení v oboru násobílek a dělení se zbytkem - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - písemné algoritmy početních operací - pamětné násobení a dělení mimo obor násobílek, písemné násobení jednociferným činitelem, převádění jednotek - písemné dělení jednociferným dělitelem, numerace do 1 000 000, číselná osa, porovnávání čísel - písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 - písemné násobení jednociferným činitelem - písemné násobení násobkem 10 a dvojciferným činitelem		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- převody jednotek délky hmotnosti, objemu a času	EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí - základní podmínky života - ekosystémy (diagramy teplot) MV - využívání vlastních schopností v týmové práci Český jazyk Přírodověda Vlastivěda Člověk a jeho svět Výtvarná výchova Pracovní činnosti	
M–5–1–03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací M–5–1–03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M–5–1–03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	- zaokrouhlování čísel na tisíce, desetitisíce, statisíce a miliony - pamětné násobení do 1 000 000 - pamětné dělení do 1 000 000, písemné dělení jednociferným dělitelem do 1 000 000		
M–5–1–04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M–5–1–04p zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy M–5–1–04p rozeznává sudá a lichá čísla používá kalkulátor	- vlastnosti početních operací s čísly - násobilka		
M–5–1–05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- zlomky, znázorňování, čtení, psaní, čitatel, jmenovatel, zlomková čára - určování části z celku – názorné vyznačení poloviny, čtvrtiny, třetiny, desetiny celku - jednoduché slovní úlohy na určení části z celku		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-5-1-06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem pomocí názoru		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	- závislosti a jejich vlastnosti, využití příkladů z každodenního života		
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi	- převody jednotek - práce s diagramy, tabulkami a grafy jízdní řády		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- vzájemná poloha přímek v rovině – různoběžky, rovnoběžky - rýsování kolmic - rýsování rovnoběžek, pravý úhel pravoúhlý trojúhelník		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	- kružnice, kruh, poloměr, průměr - trojúhelníková nerovnost, konstrukce trojúhelníka - čtverec, obdélník, rovnoběžník		
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- obvod obdélníka a čtverce - řešení jednoduchých slovních úloh na výpočty obvodu obdélníka a čtverce - grafický součet a rozdíl úseček		
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice	- rýsování rovnoběžek, kolmic		
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- obsah obdélníka a čtverce		
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná základní tělesa	- útvary osově souměrné - střed úsečky - osa úsečky - tělesa – krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	- zábavné počítání, matematické rébusy, zajímavé slovní úlohy		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kreativity - orientace v mezilidských vztazích - řešení problémů - schopnosti rozhodovací zodpovědnosti - schopnosti sebekontroly - mzdy - ceníky různého sortimentu zboží praktické odhadování cen různých výrobků při nákupu - výpočty obsahu, obvodu konkrétních předmětů ze života, z domova, ze školy	
M–5–1–01 využívá při pamětném a písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a odčítání	- přirozená čísla - celá čísla - numerace v oboru přirozených čísel - čtení, psaní - řád číslic - řazení čísel na číselné ose - pamětné a písemné sčítání a odčítání - pořadí výpočtů		
M–5–1–02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M–5–1–02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M–5–1–02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M–5–1–02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - porovnávání čísel - číselná osa - zápis čísel v desítkové soustavě - písemné algoritmy početních operací - pamětné násobení a dělení - pořadí početních operací - písemné násobení vícečíslným činitelem - písemné dělení dvojčíslným dělitelem - písemné dělení jednocíslným dělitelem		
M–5–1–03	- zaokrouhlování čísel - násobilka v oboru do 100		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací M–5–1–03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M–5–1–03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100		EV - rozvoj poznání a pochopení života a díla významných Evropanů - porozumění odlišností mezi národy - hledání společných znaků - pochopení významu Evropské unie - podpora pozitivních postojů - zeměpisné údaje o Evropě – třídění informací z encyklopedií, katalogů - porovnávání, sestavování tabulek, grafů - počet obyvatel ve městech, státech, události v dějinách a jejich data EV - rozvoj porozumění souvislostem mezi člověkem a jeho životním prostředím a důsledkům lidských činností na prostředí - pocit odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů - teplota vzduchu	
M–5–1–04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M–5–1–04p zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy M–5–1–04p rozeznává sudá a lichá čísla používá kalkulátor	- řešení a tvoření slovních úloh na osvojené početní operace v oboru - přirozených čísel - jednoduché a složené slovní úlohy - vlastnosti početních operací s čísly - násobilká		
M–5–1–05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- zlomky - znázorňování - čtení, psaní - výpočet části z celku		
M–5–1–06 porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- porovnávání zlomků - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem pomocí názoru		
M–5–1–07	- desetinný zlomek - desetinné číslo – čtení, psaní, řád číslic, porovnávání		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- zobrazení desetinného čísla řádu desetin na číselné ose, teploměr, model - zaokrouhlování desetinných čísel na celky a desetiny - pamětné sčítání a odčítání desetinných čísel - násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, 1 000 - použití desetinného čísla v praktických situacích - řešení jednoduchých slovních úloh na užití desetinných čísel	- délka slunečního svitu - výskyt chráněných živočichů na různých územích - porovnávání tělesných parametrů mláďat a dospělých jedinců, dětí a dospělých - nadmořské výšky v různých oblastech - délka toku řek - vzdálenosti mezi městy - třídění, sumarizování - měření, vážení, praktická cvičení	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla toto číslo vyznačí na číselné ose	- číselná osa - využití ve vlastivědném učivu - finanční gramotnost		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	- závislosti a jejich vlastnosti	MV - využívání médií jako zdroje informací, údajů a dat - využívání vlastních schopností v týmové práci	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce	- sestavení jednoduché tabulky, diagramu, grafu - jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - diagramy, grafy, tabulky - jízdní řády	Český jazyk Přírodověda Vlastivěda Výtvarná výchova Pracovní činnosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary	- opakování učiva 4. ročníku - základní útvary v rovině - bod, úsečka, přímka, polopřímka - jednotky délky a jejich převody - prohlubování učiva vzájemná poloha dvou přímek v rovině - rovnoběžky, různoběžky, kolmice - opakování kružnice, kruh - konstrukce trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - druhy trojúhelníků - výpočet obvodu – jednotky délky		
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- grafický součet, rozdíl a násobek úseček - výpočet obvodu čtverce a obdélníku - jednotky délky - výpočet obvodu mnohoúhelníku		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	- rovnoběžky - kolmice		
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- obsah obrazce čtverce a obdélníku - základní jednotky obsahu - převody jednotek obsahu		
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměr. útvaru překládáním papíru M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná základní tělesa	- osově souměrné útvary - znázornění a určení osy souměrnosti - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle - jehlan, koule, kužel, válec, koule		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	- úkoly vždy přizpůsobeny náročnosti probíraného učiva - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost		

5.3. Informatika

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Informatika**

5.3.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Informatika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Informatika a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1	1

Výuka předmětu probíhá vždy v celém ročníku najednou a žáci jsou rozděleni do skupin. Předmět je vyučován v odborných učebnách vybavených výpočetní a informační technikou.

Vzdělávací oblast se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Při výuce se využívají všechny dostupné vyučovací prostředky a pomůcky.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV) – řešení problémů, kreativita, mezilidské vztahy, rozvoj poznávání

- výchova demokratického občana (VDO) – důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů; rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – jsme Evropané, sousedé v Evropě
- environmentální výchova (EV) – ochrana životního prostředí; stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek
- mediální výchova (MV) – mediální sdělení, sdělení a realita, media a společnost

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vede k využívání zkušeností s jiným SW
- vede žáky k nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- vede žáky k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různých způsobů jejich organizace

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- využívá svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- umožňuje žákům vyhledávat informace na internetu, které využívá k řešení problémů
- umožňuje přístup ke zdrojům informací a k odborné literatuře
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí k nasměrování ke správnému řešení

Žák

- vyhledává vhodné informace, volí vhodné způsoby řešení, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, zhodnotí výsledek a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- ověřují prakticky správnost řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka ke komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- vytváří vhodné příležitosti pro komunikaci mezi žáky s využitím informačních technologií
- vede žáky k aktivitám, které využívají komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem

Žák

- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů a běžně užívaných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k poznání, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- spoluvytváří pravidla pro spolupráci v týmu, podněcuje žáky k sebehodnocení
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok a zažít úspěch

Žák

- spolupracuje s ostatními žáky ve skupinách
- utváří vstřícnou atmosféru v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- vede žáky k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace
- vede žáky ke kritickému myšlení, k ohleduplnosti, k diskusi, ke vzájemnému naslouchání
- vede žáky k respektování různorodosti hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů)

Žák

- respektuje naše tradice, kulturní a historické dědictví
- chová se zodpovědně v krizových situacích
- provádí samostatná rozhodnutí o správnosti nad obsahy sdělení, se kterými se může dostat prostřednictvím internetu
- respektuje obecné morální zákony

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- vede k rozvoji nových cest, k nástrojům

Žák

- používá bezpečně a účinně vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- chápe podstatu, cíl a riziko svých rozhodnutí

Kompetence digitální

Učitel

- umožňujeme žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie
- inspirujeme žáky k využívání digitálních prostředků při běžných školních činnostech
- vede žáky k vhodnému využívání technologií při řešení problému
- umožňujeme žákům rozvíjet spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí
- učí žáky vytvářet digitální obsah a kombinovat různé formáty
- učí žáky bezpečně využívat digitální technologie a uvědomit si jejich přínosy i rizika

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; umí je využít při učení
- získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi a vyhodnocuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout	- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obraz a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	EV - zjišťování informací o vztahu člověka a prostředí EGS - informace o ČR MV - využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací MKV - výtvarná výchova (porovnává kresbu při hodinách výtvarné	seznámení s programem MyVocabulary by ten fingers (psaní všemi deseti) jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace		
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	- modelování: model, jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		výchovy a informatiky na zadané téma) Matematika Člověk a jeho svět Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu	- řád učebny, bezpečnost práce - hardware, software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souboru		
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	- počítačové sítě: propojení technologií, internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat		
I-5-4-03 dodrží bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla		

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ			
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obraz a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	EV - zjišťování informací o vztahu člověka a prostředí	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení - přenos a ochranu informace	EGS - informace zemích Evropy a světa	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	- modelování: model, jako zjednodušené znázornění skutečnosti využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	MKV - využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		MV - výtvarná výchova (porovnává kresbu při hodinách výtvarné výchovy a informatiky na zadané téma) Matematika Člověk a jeho svět Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova	
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů	- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - příklady situací, využívající opakovaně použitelné postupy		
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení	- přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci		
I-5-2-03 v blokově orientovaném blokovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí - události, sekvence, opakování podprogramy - sestavení programu		
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich - ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spouštěním - nalezení chyby a oprava kódu - nahrazení opakujícího se vzoru cyklem		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
INFORMAČNÍ SYSTÉMY			
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky	- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi - vzájemné působení příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka - části systému a vztahy mezi nimi		
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů - řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam - tabulka jejich struktura - záznam, doplnění a úprava záznamu		
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu	- řád učebny, bezpečnost práce - hardware, software: digitální zařízení a jejich účel - prvky v uživatelském rozhraní - spouštění, přepínání a ovládání aplikací - uložení dat, otevírání souboru		
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	- počítačové sítě: propojení technologií - internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat		
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - uživatelské účty, hesla		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi			

5.4. Člověk a jeho svět

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty:

- **Prvouka**
- **Přírodověda**
- **Vlastivěda**

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětů

Obsah vyučovacích předmětů Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda je tvořen obsahem vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Prvouka

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2		

Přírodověda

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1	2

Vlastivěda

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			2 (1+1*)	2 (1+1*)

* z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Žáci pracují při vyučovací hodině s využitím různých forem práce. Učitel používá k učení všechny dostupné vyučovací prostředky a pomůcky.

Při výuce se využívá:

- vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova demokratického občana (VDO)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- multikulturní výchova (MKV)
- environmentální výchova (EV)
- mediální výchova (MV)

Vyučovací předměty Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda jsou úzce spjaty s ostatními vyučovacími předměty a poznatky v nich osvojených plně využívají.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede k dlouhodobé práci na osvojení si nových poznatků vhodnou motivací
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací (učitel žákům nabízí neustále všechny dostupné aktuální materiály, učebnice, encyklopedie, atlasy, časopisy, upozorňuje na informace na vybraných www stránkách, aktuálně pracuje s texty, jejichž obsah žákům přináší nové poznatky z různých oborů)
- směřuje žáky k systematickému používání nabytých vědomostí a dovedností
- vede k práci s chybou, autokorekci chyb

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich, kombinuje informace, využívá v praxi
- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody k efektivnímu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade vhodné otázky, vedoucí k logickému řešení problému
- umožňuje přístup ke zdrojům informací a k odborné literatuře, pracuje s chybou žáka
- jako s příležitostí k nasměrování ke správnému řešení
- analyzuje dosavadní znalosti ke zvolení vhodných postupů
- připravuje nápadité testy, křížovky a soutěže

- volí pestrá zadání úkolů

Žák

- postupně si zdokonaluje kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových včetně internetu, aby uměl informace vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- je schopen pochopit problém, navrhuje různá řešení a zdůvodní je
- vyhledává vhodné informace, volí vhodné způsoby řešení, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, zhodnotí výsledek a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí, ověřuje prakticky správnost řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří vhodné příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích, ve skupinách
- dbá na souvislé a výstižné ústní i písemné vyjadřování žáků
- vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem
- vede k poslouchání a zapojení se do rozhovoru
- vede k porozumění a práci s psanými texty

Žák

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim a vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- v písemném i ústním projevu
- spolupracuje s ostatními žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok a zažít úspěch
- spoluvytváří pravidla pro spolupráci v týmu, podněcuje žáky k sebehodnocení
- směřuje žáky k zapojení se do skupin a práce ve dvojicích
- vede žáky ke zdvořilosti a respektu a toleranci k druhým, důraz je kladen na vytvoření pravidel práce v týmu a vzájemný respekt
- vede k efektivní spolupráci
- vede žáky k pozitivnímu náhledu na sebe sama, posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Žák

- spolupracuje ve skupinách a podílí se na utváření vstřícné atmosféry v týmu

- je schopen sebekontroly a respektuje názory druhých, společně hledá řešení problému

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke kritickému myšlení, k ohleduplnosti, k diskusi, ke vzájemnému naslouchání si
- vede k respektování tradic, kulturních hodnot
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- směřuje žáky k zdravému životnímu stylu, pohybu (témata využití volného času, stravování)

Žák

- respektuje názory ostatních
- provádí samostatná rozhodnutí, ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k organizování a plánování učení, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu a přizpůsobuje tomu pracovní materiály
- vede žáky k zodpovědnosti a plnění si svých povinností

Žák

- je schopen efektivně zorganizovat svoji práci
- používá odborné zdroje k dosažení požadovaného cíle

Kompetence digitální

Učitel

- umožňuje žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie
- inspiruje žáky k využívání digitálních prostředků při běžných školních činnostech
- vede žáky k vhodnému využívání technologií při řešení problémů
- umožňuje žákům rozvíjet spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí
- učí žáky vytvářet digitální obsah a kombinovat různé formáty
- učí žáky bezpečně využívat digitální technologie a uvědomit si jejich přínosy i rizika

Žák

- seznamuje se s digitálními technologiemi
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- ovládá a běžně používá digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení, i při běžném zapojení do života
- samostatně rozhoduje, které technologie pro svou činnost a řešený problém používat
- získává a vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

5.4.1. Prvouka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME		OSV - rozvoj schopnosti sebepoznání, sebepojetí, seberegulace - psychohygiena, komunikace, mezilidské vztahy, zásady lidského soužití, podobnost a odlišnost lidí EGS - Evropa a svět nás zajímá	
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	- škola – prostředí školy, naše třída, činnosti ve škole, okolí školy - bezpečná cesta do školy; základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, riziková místa a situace		
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům		MKV - lidské vztahy	
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	- člověk ve společnosti - volný čas, zaměstnání		
LIDÉ A ČAS		EV - péče o místní, regionální životní prostředí - základní komunikační dovednosti - utváření mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni - osobnostní rozvoj, poznávání lidí - mezilidské vztahy, komunikace - sociální rozvoj, rozvoj schopností	
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	- orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby - významné dny		
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-01p	- rostliny, živočichové – práce na zahradě, v sadě a na poli, ovoce a zelenina - životní podmínky – podnebí a počasí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- zima – zimní příroda, počasí, zimní radovánky, zimní svátky, bezpečné chování při zimních sportech - jaro – příroda, jaro v zahradě a na poli, zvířata a jejich mláďata, počasí - léto – zemědělské plodiny, příroda v okolí bydliště, louka, sad a zahrada v létě, počasí	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Tělesná výchova	
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	- les na podzim – listnaté a jehličnaté stromy, houby jedlé a jedovaté, první pomoc - jaro na statku – hospodářská zvířata - jarní svátky, hry dětí v přírodě - léto v lese a u rybníka – chystáme se na prázdniny		
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	- látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, porovnávání látek - přírodnina, surovina, výrobek		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince, životní etapy - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena		
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	- vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME		OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občanská společnost a škola	
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - dopravní výchova		
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- obec (město) - místní krajina, její části - naše vlast – domov, národ, státní symboly		
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy - život a funkce rodiny - mezilidské vztahy - komunikace, principy demokracie - chování lidí – vlastnosti lidí - pravidla slušného chování		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání, volný čas	MKV - kulturní difference - lidské vztahy EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV - práce v realizačním týmu	
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	- povolání - pracovní činnosti - zájmy, koníčky - trávení volného času		
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	- orientace v čase a časový řád – určování času - čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí kalendáře, letopočet, generace - denní režim - roční období - současnost a minulost v našem životě		
ČJS-3-3-03	- proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- průběh lidského života - státní svátky a významné dny - Vánoce, Velikonoce – zvyky, symboly	Český jazyk Matematika Tělesná výchova Hudební výchova Výtvarná výchova	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- přírodní společenství v jednotlivých ročních obdobích		
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	- rostliny, houby, živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh a způsob života - výživa - stavba těla, význam v přírodě a pro člověka - rovnováha v přírodě – základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (rostlin a živočichů,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	likvidace odpadků, živelné pohromy, ekologické katastrofy)		
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	- látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, porovnávání látek - přírodnina, surovina, výrobek		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	- lidské tělo – stavba těla - základní funkce a projevy - životní potřeby člověka - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince - péče o zdraví – zdravý životní styl - přenosné a nepřenositelné nemoci - prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních - osobní a duševní hygiena		
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- osobní bezpečí - krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	- předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání - sexuální a jiné zneužívání - brutalita a jiné formy násilí v médiích		
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- osobní bezpečí - krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - setkání s cizím člověkem - přivolání pomoci v případě ohrožení zdraví - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku		
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME		OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občanská společnost a škola	Dopravní hřiště Vycházky do přírody
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy	- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace, dopravní výchova		
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly		
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-01p	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům		MKV - kulturní difference - lidské vztahy EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV - práce v realizačním týmu	Prohlídka historické Plzně
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	- rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání, volný čas		
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností	- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - Vánoce, Velikonoce – zvyky, symboly		
ČJS-3-3-02	- historický střed města - rodáci – významné osobnosti plzeňského kraje		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- kultura, průmysl - povolání - denní režim - časová osa	Český jazyk Matematika Tělesná výchova Hudební výchova	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- přírodní společenství v jednotlivých ročních obdobích		
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede	- rostliny, houby, živočichové - látky a jejich vlastnosti - voda a vzduch		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi - vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období		
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	- neživá příroda – lidské výtvořiny, horniny a nerosty - skupenství látek - teplota, hmotnost, čas, objem		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince - péče o zdraví – zdravý životní styl - přenosné a nepřenosné nemoci, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích		
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- přivolání pomoci v případě ohrožení zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ČJS-3-5-04	- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný záchranný systém		

5.4.2. Přírodověda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi - rovnováha v přírodě – přírodniny a lidské výtvoř, příroda živá a neživá, třídění organismů - příroda na podzim - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	EGS - svět nás zajímá VDO - respektování kulturních a etnických odlišností	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	OSV - rozvoj osobnosti poznání, sebeovládání, organizace	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období		volného času, psychohygiena, hledání pomoci při potížích	
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	- rostliny, houby, živočichové – rodová a druhová jména; stavba těla rostlin – dřeviny, byliny; stavba těla – houby; rostliny plané a kulturní - příroda v zimě	- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, organizace práce skupiny	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- rostliny, houby – třídění rostlin podle délky života, podle stonku, listu, plodu; stavba květu; dělení dřevin; rostliny v zimě - živočichové – třídění živočichů – obratlovci, bezobratlí; třídění obratlovců – savci, ryby, plazi, obojživelníci, ptáci; živočichové v zimě; zásady bezpečného chování při styku se zvířetem	EV - ekosystémy, základní podmínky života – vody, vzduch, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje - lidské aktivity, problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí; aktuální ekologické problémy	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata	- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy - příroda na jaře - příroda v létě	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Tělesná výchova	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují			
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, vlastnosti; pokus skupenství vody – plynné, kapalné, pevné – odpařování vody		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka		
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- vývoj jedince		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života			
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim		
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	- návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- péče o zdraví – správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)		
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	- péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	- rovnováha v přírodě – význam - vzájemné vztahy mezi organismy - základní společenstva - ekologie - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - podnebí a počasí - podnebné pásy - neživá příroda	EGS - svět nás zajímá	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období	- vesmír a Země – sluneční soustava, planety Sluneční soustavy, Mléčná dráha, galaxie, zkoumání vesmíru, Slunce a hvězdy, den a noc, roční období - planeta Země – velikost, pohyby, vzdálenosti od Slunce - Zemská přitažlivost - vzdušný obal Země - Měsíc a hvězdy	VDO - respektování kulturních a etnických odlišností	
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi	- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	OSV - rozvoj osobnosti poznání, sebeovládání, organizace volného času, psychohygiena, hledání pomoci při potížích	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí		- rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, organizace práce skupiny	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- vesmír a Země - rozmanitost podmínek života na Zemi - podnebí, počasí	EV - ekosystémy, základní podmínky života – vody, vzduch, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje - lidské aktivity, problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí; aktuální ekologické problémy	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů - likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Tělesná výchova	
ČJS-5-4-06	- životní podmínky - vliv přírodních podmínek na vývoj člověka		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	- světlo, teplo, voda, vzduch		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	- člověk – životní potřeby a projevy - různé rasy lidí, rasová diskriminace, nesnášenlivost - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy		
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	- lidské tělo – životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince		
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-04p	- osobní bezpečí, krizové situace – označování nebezpečných látek - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	- šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky	- návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií		
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- péče o zdraví – správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - přenosné a nepřenositelné nemoci - ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)		
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	- péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů - první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena		

5.4.3. Vlastivěda

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - orientační body a linie, světové strany - obec (město), místní krajina – její části, minulost a současnost (města) - význačné budovy, dopravní síť - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy EU, cestování, umístění ČR v Evropě	OSV - rozvoj osobnosti poznání, sebeovládání, organizace volného času - psychohygiena, hledání pomoci při potížích - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci organizace práce skupiny	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p	- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině - rozšíření půd, rostlinstva a živočichů - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí	VDO - občan, občanská společnost a stát	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		- volební systém, principy demokracie - ústava ČR a její význam - obec, jako základní jednotka samosprávy státu	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky - mapa ČR, světové strany, měřítko mapy - barvy na mapách, značky, vysvětlivky - putování po ČR – opakování, referáty, plánujeme prázdninové cestování (místopis, historie)		
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	- území ČR – Čechy, Morava, Slezsko - hranice ČR, naši sousedé - hraniční pohoří ČR - vnitřní pohoří v Čechách a na Moravě - nížiny ČR - vodstvo - řeka, rybník, přehrada, jezero - české řeky, moravské řeky, slezské řeky - pojmy: povodí, rozvodí, úmoří - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	EGS - naše vlast – postavení ČR v Evropě postavení v EU - mezinárodní organizace a jejich vliv na řešení problémů dětí - vztahy mezi národy	
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	- kraje Čech – města, průmysl, zajímavosti - hrady a zámky, památná místa	MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR - lidské vztahy - etnický původ – rovnocennost etnických skupin	
ČJS-5-1-06	- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	- státní správa a samospráva, státní symboly	EV - ekosystémy – obec a okolí druhy lesa, vodní zdroje - základní podmínky života – voda, vzduch, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje - lidské aktivity, problémy životního prostředí - ochrana kulturních památek - vztah člověka k prostředí – aktuální ekologické problémy MV - stavba a tvorba mediálního sdělení, aktuality ze zpravodajství - role médií ve výuce - práce v realizačním týmu - kritické čtení	
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny - fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady - zvládání vlastní emocionality - rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům		
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy		
ČJS-5-2-03	- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	- hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky (finanční gramotnost – rodina, ČR)	Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Tělesná výchova	
LIDÉ A ČAS			
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí - kalendáře, letopočet - generace, denní režim - roční období		
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - průběh lidského života		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uveďte významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	- státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - orientační body a linie, světové strany - obec (město), místní krajina – její části, minulost a současnost (města) - význačné budovy, dopravní síť - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy EU, cestování, umístění ČR v Evropě	OSV - rozvoj osobnosti poznání, sebeovládání, organizace volného času - psychohygiena, hledání pomoci při potížích - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci organizace práce skupiny VDO - občan, občanská společnost a stát - volební systém, principy demokracie - ústava ČR a její význam	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- grafika, vysvětlivky - měřítko, barvy, světové strany, vysvětlivky - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky - mapa Evropy, světové strany, měřítko mapy - barvy na mapách, značky, vysvětlivky - putování po ČR – opakování, referáty, plánujeme prázdninové cestování (místopis, historie) - grafika, vysvětlivky - měřítko, barvy, světové strany, vysvětlivky - světadíly, oceány, hranice Evropy, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině	- obec, jako základní jednotka samosprávy státu EGS - naše vlast – postavení ČR v Evropě postavení v EU - mezinárodní organizace a jejich vliv na řešení problémů dětí - vztahy mezi národy MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR - lidské vztahy - etnický původ – rovnocennost etnických skupin	
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování - Glóbus, mapa světa, Evropy - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky - měřítko, barvy, světové strany, vysvětlivky - světadíly, oceány, hranice Evropy, poloostrovy a ostrovy patřící Evropě - poloha ČR vzhledem k Evropě a světu - povrch – pohoří, nížiny - vodstvo Evropy – moře, řeky, jezera - naši sousedé - západní Evropa, jižní Evropa, severní Evropa, východní Evropa		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	- kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura - hrady a zámky, památná místa	EV - ekosystémy – obec a okolí - druhy lesa, vodní zdroje - základní podmínky života – voda, vzduch, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje - lidské aktivity, problémy životního prostředí - ochrana kulturních památek - vztah člověka k prostředí – aktuální ekologické problémy	
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR - státní správa a samospráva, státní symboly		
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny - fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, demokracie - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady - zvládání vlastní emocionality - rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - zájmové spolky, politické strany, církve		
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	Český jazyk Matematika	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uveďte základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	- základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - etické zásady - konfliktní jednání, rizikové chování - rasová nesnášenlivost	Výtvarná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova Tělesná výchova	
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uveďte příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uveďte příklady základních příjmů a výdajů	- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčky (finanční gramotnost – rodina)		
LIDÉ A ČAS			
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina - dějiny jako časový sled událostí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- kalendáře, letopočet - generace, denní režim - roční období		
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - průběh lidského života - státní svátky a významné dny		
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj		

5.5. Umění a kultura

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**

5.5.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Umění a kultura a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

Rozdělení vzdělávacího obsahu na tematické okruhy:

1. vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
2. instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební produkci
3. hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem a gesty
4. poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů a stylů, hudební paměť, seznámení se se schopností umění minulosti a současnosti, emocionální prožitky a vytváření mostů mezi lidmi

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Žáci pracují při vyučovací hodině s využitím různých forem práce. Učitel používá k učení všechny dostupné vyučovací prostředky a pomůcky.

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty a poznatků v nich osvojených plně využívá.

Při výuce se využívají všechny formy a metody práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova demokratického občana (VDO)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- multikulturní výchova (MKV)
- environmentální výchova (EV)
- mediální výchova (MV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle, motivuje žáky k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich, kombinují informace
- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade vhodné otázky, vedoucí k logickému řešení problému
- umožňuje přístup ke zdrojům informací

Žák

- je schopen pochopit problém, navrhuje různá řešení a zdůvodní je
- vyhledává vhodné informace, volí vhodné způsoby řešení, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, zhodnotí výsledek a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří vhodné příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány ve dvojicích, ve skupinách
- dbá na souvislé ústní i písemné vyjadřování žáků

Žák

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim a vhodně na ně reaguje

- komunikuje na odpovídající úrovni, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok a zažít úspěch
- spoluvytváří pravidla pro spolupráci v týmu, podněcuje žáky k sebehodnocení

Žák

- spolupracuje ve skupinách a podílí se na utváření vstřícné atmosféry v týmu
- je schopen sebekontroly a respektuje názory druhých, společně hledají řešení problému

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke kritickému myšlení, k ohleduplnosti, k diskusi, ke vzájemnému naslouchání si

Žák

- respektuje názory ostatních
- provádí samostatná rozhodnutí, ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví
- projevuje postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k organizování a plánování učení, zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků a přizpůsobuje tomu pracovní materiály

Žák

- je schopen efektivně zorganizovat svoji práci
- používá odborné zdroje k dosažení požadovaného cíle

Kompetence digitální

Učitel

- umožňujeme žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie
- inspirujeme žáky k využívání digitálních prostředků při běžných školních činnostech
- umožňujeme žákům rozvíjet spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí

Žák

- seznamuje se s digitálními technologiemi

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- samostatně rozhoduje, které technologie pro svou činnost a řešený problém používat
- získává a vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu - nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně - vytleskávání rytmu, tóny hlasité a tiché - tempo pomalé a rychlé - melodie klesavá a stoupavá, zvuky z přírody - hlasitost zvuků a tónů - přiřazování melodií k písňím - notová osnova – hluboké a vysoké tóny, krátké a dlouhé tóny, jak se kreslí noty - barva hlasu a hudebních nástrojů	OSV - rozvoj smyslového vnímání a kreativity EGS - Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropské hudby a světové hudby - chápání kulturních kořenů MKV	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmiizaci říkadel i při zpěvu	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- rytmizace, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby - rytmizace písně - hra na kuchyňské nádobí - doprovod písně na bubínky, výroba hudebního nástroje - doprovod na Orffovy nástroje - poznávání hudebních nástrojů - Koncert – taktovka, hudební nástroje (kontrabas, housle, trubka, buben) - dětské hudební nástroje, zvonkohra - poznávání hudebních nástrojů ve skladbách	- mezilidské vztahy, hudba etnických menšin Český jazyk Anglický jazyk Prvouka Matematika Výtvarná výchova Tělesná výchova Pracovní činnosti	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-4-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - hra na tělo - pohybové hry, orientace v prostoru - jednoduchý pohybový doprovod - pantomima, pohybová improvizace		
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-05p	- POSLECHOVÉ ČINNOSTI - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - rytmus, melodie, harmonie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby			
pozorně vnímá jednotlivé skladby			
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - hudební hádanky		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamický odlišený zpěv) - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) - nota jako grafický znak pro tón - zápis rytmu jednoduché písně - notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV - rozvoj poznávání, sebeorganizace, psychohygiena, kreativita - poznávání lidí, mezilidské vztahy - komunikace, kooperace, řešení problémů - postoje a etika VDO - společnost a škola - společnost a stát	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmozaci říkadel i při zpěvu	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten a keyboardů apod. - rytmozace, melodizace		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	EV - podmínky života, životní prostředí, člověk a prostředí MKV - lidské vztahy - kulturní difference, postoje k odlišnostem - princip solidarity MDV - kritické čtení - sdělení a realita - media a společnost Matematika	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře		
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování - pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby pozorně vnímá jednoduché skladby	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace - pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- hudební formy - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	Prvouka Český jazyk Anglický jazyk Tělesná výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- poslechová činnost		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	- dbá na správné dýchání při zpěvu - naučí se zpívat vybrané písně - notová osnova - nácvik houslového klíče - nota celá, půlová čtvrt'ová a osminová - melodie stoupavá a klesavá - stupnice C dur - čtvrt'ová a půlová pomlka - intonační cvičení - solmizační slabiky - dvoudobý takt - kánon - hudební značky zesilovat, zeslabovat	OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občanská společnost a škola MKV - kulturní difference - lidské vztahy	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	- pojmenuje notovou osnovu - vytleská a taktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - rozliší a zapíše notu celou, půlovou a čtvrt'ovou - rozezná podle notového zápisu melodii stoupavou a klesavou		
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra na Orffovy nástroje		
HV-3-1-04	- rozliší rytmus valčíku a polky, pohybově vyjádří hudbu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV - práce v realizačním týmu Český jazyk Anglický jazyk Matematika Prvouka Výtvarná výchova Tělesná výchova	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby	- poslouchá hudbu vážnou, zábavnou a slavnostní		
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- poslechová činnost		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - intonační cvičení – solmizační modely - nové noty a1 a h1 - práce s písní, vzestupná a sestupná melodie v písni - čtyřdobý takt, synkopa - melodie znějící stejně odpředu a odzadu, nácvik oktávového skoku - ukončená a neukončená melodie - setkání Metronom - půlová pomlka - violoncello - kánon - solmizační slabiky - taktování - předvětí, závětí, taktování - mollová a durová tónina - melodie ukončená a neukončená - hudební partitura a hudební nástroje - dvojhlasý zpěv - rytmický doprovod písně, repetice - pohybový doprovod písně - hudební hádanky - vícehlasý zpěv	OSV - rozvoj smyslového vnímání a kreativity - vnímání a utváření mimouměleckého estetického – chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa EGS - Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropské a světové hudby, chápání kulturních kořenů - chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke světové kultuře	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-02p propojí vlastní pohyb s hudbou	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybový doprovod písní - melodie vzestupná a sestupná, ukončená a neukončená - třídobý, čtyřdobý takt, synkopa, - rytmická cvičení, kánon, taktování - mollová a durová tónina	MKV - mezilidské vztahy, vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin - hudba etnických menšin EV - uvědomění si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot - vnímání estetických kvalit prostředí MV - vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuk. - přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - doprovod vybraných skladeb - taktování		
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladbu	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - ukázky světové a evropské hudby		
HV-5-01-5 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- interpretace hudby - slovní vyjádření		
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	- vztahy mezi tóny - kvality tónů – délka, barva síla, výška - hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace - vztahy mezi tóny - souzvuk, akord		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování		hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce	
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace HV-5-0-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybové vyjádření hudby - reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima, pohybová improvizace pohybových kroků - orientace v prostoru - utváření pohybové paměti	Český jazyk Přírodověda Vlastivěda Matematika Výtvarná výchova Tělesná výchova Pracovní činnosti	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - tvoření tónu - hlasová hygiena - dýchání při zpěvu - prodleva - kánon - lidový hlas - diatonické postupy v durových a mollových tóninách - hudební hry – ozvěny, otázka – odpověď - zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření - nota jako grafický znak pro tón - zápis rytmu	OSV - rozvoj smyslového vnímání a kreativity - vnímání a utváření mimouměleckého estetického – chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa EGS - Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropské a světové hudby, chápání kulturních kořenů - chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke světové kultuře	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not HV-5-1-02p propojí vlastní pohyb s hudbou	- notová osnova, pomocné linky - jednočárkovaná a dvoučárkovaná oktáva - koncert, stupnice C dur - délka not, dynamické značky, tónika, dominanta, akord - malá písňová forma dvoudílná, malá - písňová forma třídílná - rytmus, metrum, takt		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - Orffovy nástroje - doprovod vybraných skladeb. - taktování	MKV - mezilidské vztahy, vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin - hudba etnických menšin EV - uvědomění si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot - vnímání estetických kvalit prostředí MV - vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku - přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	POSLECHOVÉ ČINNOSTI - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální - lidský hlas - hudební styly a žánry - hudební formy		
H-5-1-05 vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování - pohybový doprovod - rytmižace, melodizace		
H-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - intonace - vokální improvizace - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu - reakce na změny v proudu znějící hudby - hudební hry (ozvěna – otázka) - jednodílná písňová forma (a-b)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - taktování - pohybový doprovod znějící hudby - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantonima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru - utváření pohybové paměti - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce Český jazyk Přírodověda Vlastivěda Matematika Výtvarná výchova Tělesná výchova Pracovní činnosti	

5.5.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Umění a kultura a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	2	1	2

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Žáci pracují při vyučovací hodině s využitím různých forem práce. Učitel používá k učení všechny dostupné vyučovací prostředky a pomůcky.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty a poznatků v nich osvojených plně využívá.

Při výuce se využívají všechny formy a metody práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Zařazená průřezová témata

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova demokratického občana (VDO)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- environmentální výchova (EV)
- mediální výchova (MV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- stanovuje cíle, motivuje žáky k aktivnímu zapojení se do vyučovacího procesu
- pozoruje pokrok u všech žáků

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o ní
- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní práci
- osvojuje si základní dovednosti a návyky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade vhodné otázky, které vedou ke správnému pochopení daného tématu

Žák

- je schopen pochopit problém, navrhuje různá řešení a zdůvodní je
- ověřují prakticky správnost řešení problémů
- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- uplatňuje vlastní nápady

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří vhodné příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám vhodných ke splnění práce

Žák

- naslouchá, aby porozuměl úkolu
- komunikuje na odpovídající úrovni, vyjadřuje se výstižně

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat vlastní pokrok a zažít úspěch
- spoluvytváří pravidla pro spolupráci v týmu, podněcuje žáky k sebehodnocení

Žák

- pracuje samostatně i ve skupinách a podílí se na utváření vstřícné atmosféry v týmu
- je schopen sebekontroly a respektuje názory druhých, společně hledají řešení problému

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke kritickému myšlení, k ohleduplnosti, k diskusi, ke vzájemnému naslouchání si

Žák

- respektuje názory ostatních
- provádí samostatná rozhodnutí, ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví
- projevuje postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny práce včetně používání ochranných pracovních pomůcek
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a výtvarných technik
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům pomáhá

Žák

- je schopen efektivně zorganizovat svoji práci
- používá ochranné pracovní pomůcky

Kompetence digitální

Učitel

- využívá moderní technologie k motivaci
- ukazuje efektivní pracovní postupy
- využívá digitální technologie k prezentaci výsledků práce

Žák

- snaží se využívat digitální technologie k pracovnímu postupu
- je schopný využít digitální technologie k prezentaci své práce

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-01p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - základní barvy, voskové pastely - kresba na přírodní papír - malba - míchání vodových barev, hustá a řídká barva, linie - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti a velikosti - záznam grafického pohybu – voskové pastely, vodové barvy - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - kompozice oblých tvarů – přírodní papír, vytrhávání	OSV - kreativita, poznávací schopnosti, seberegulace a sebeorganizace, sebepoznání a sebepojetí - rozvoj poznávacích schopností - mezilidské vztahy - spolupráce a soutěživost VDO - škola a společnost MKV - lidské vztahy, rozdíly mezi lidmi	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-02p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-02p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-03p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-04p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-04p	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru - znázornění pohybu postav pomocí proužku papíru – tvarování a lepení postav - záznam stop – suchý pastel – tmavý podklad - linie - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - beseda nad ilustracemi dětských knih, výtvarné vyprávění - proporce obličeje - portrét - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	EV - základní podmínky života - lidské aktivity - vztah člověka k životnímu prostředí MV - seznámení s mediálními prostředky Český jazyk Anglický jazyk Matematika Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům			
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných - vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - dekorativní zdobení – bramborová tiskátka, vodové barvy, voskové pastely - barevné papíry – papírová koláž - prostorové vnímání - veselé/smutné barvy - monotisk, otisky prstů, listů,... - postava – proporce		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-01p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - kresba, malba, míchání barev	OSV - člověk a jeho svět - prostředí domova, členové rodiny - mezilidské vztahy - kreativita - komunikace, kooperace - řešení problémů	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-02p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	VDO - místo, kde žijeme - společnost a škola	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-3-1-02p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům		EV - člověk a jeho svět - životní prostředí - lidé a čas MV - mediální sdělení a realita - media a společnost Český jazyk Anglický jazyk Matematika Prvouka Tělesná výchova Pracovní činnosti Hudební výchova	
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-03p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru akční tvar malby a kresby		
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-04p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) - hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil VV-5-1-05p	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných - vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností zkušeností, vjemů, zážitků a představ VV-3-1-01p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává, porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - kresba – přírodní papír - barevný papír – voskové pastely - malba - míchání vodových barev, hustá a řídká barva - barevné plochy - uspořádání objektů do celků - pravidelné řazení prvků – dekorativní práce - skupinová práce	OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občanská společnost a škola	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-02p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-02p	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - znázornění pohybu postav - výtvarné osvojování věcí, linie, tuš, pero - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - beseda nad ilustracemi dětských knih z mimočítankové četby		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- charakteristické rysy prací malířů	MKV - kulturní difference - lidské vztahy	
VV-3-1-03 vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje VV-3-1-03p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - výtvarné vyprávění - proporce postavy - vodové a temperové barvy, tuš, fixy, voskové pastely, pastelky, barevný papír	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-04p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty - pohyb těla a jeho umístění v prostoru akční tvar malby a kresby - koláž z přírodních materiálů - kresba voskovými pastely - vlastnosti rudky, kresba rudkou, tuší - teplé a studené barvy - vyjádření osobních pocitů a představ	MV - práce v realizačním týmu	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování	Český jazyk Anglický jazyk Prvouka Hudební výchova Pracovní činnosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	- komunikační obsah vizuálně obrazných - vyjádření - dekorativní zdobení – vodové barvy tempery otisky předmětů - voskové pastely		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů VV-5-1-01p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - malba - zapouštění barev do mokrého podkladu - kresba kolorovaná vodovými barvami - malba podle předlohy - míchání barev - práce s tuší, suché pastely - vodové barvy, temperové barvy - koláž - otisky přírodnin	OSV - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - poznávací schopnosti - mezilidské vztahy - komunikace - spolupráce a soutěživost	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-02p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se	VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-5-1-02p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - dekorativní zdobení – řazení prvků - odkrývání voskové rezervy - otisky předmětů	EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - kulturní rozdíly - lidské vztahy - multikulturalita EV - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	
	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama - výtvarné osvojování věcí - vyprávění podle obrázků - volná technika		
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-03p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - řazení geometrických prvků - osvojování skutečnosti		
VV-5-1-04	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky VV-5-1-04p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - charakteristické rysy prací malířů - beseda nad ilustracemi dětských knížek - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Český jazyk Matematika Člověk a jeho svět Hudební výchova Pracovní činnosti	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-05p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření		
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil VV-5-1-06p	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření –v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	- grafické techniky - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů VV-5-1-01p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - prvky vizuálně obrazného - vyjádření linie, tvary, objemy - světlostní a barevné kvality - textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - malba - zapouštění barev do mokrého podkladu - vodové barvy, temperové barvy - koláž - kresba kolorovaná vodovými barvami - práce s tuší ,suché pastely - malba podle předlohy - míchání barev – barvy podzimu - vodové barvy	OSV - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - poznávací schopnosti - mezilidské vztahy - komunikace - spolupráce a soutěživost	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností VV-5-1-02p	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně	VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-02p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje - jejich porovnávání s vlastní interpretací - výtvarné osvojování věcí - vyprávění podle obrázků - vodové barvy, pastelky - volná technika - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů - volná malba, sochařství, plastika - animovaný film, komiks, fotografie - elektronický obraz, reklama - osvojování skutečnosti - vyjádření symbolu - výtvarné osvojování skutečnosti - libovolná technika - suchý pastel	EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - kulturní rozdíly - lidské vztahy - etnický původ - multikulturalita	
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-03p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-03p	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - koláž z přírodního materiálu - teplé a studené barvy	EV - ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	- zapouštění barev - otisky přírodnin	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti Český jazyk Matematika Člověk a jeho svět Hudební výchova Pracovní činnosti	
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky VV-5-1-04p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - vyjadřování osobních pocitů a představ - grafické techniky - kresba - pastelky, fixy, kresba tuší - malba - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace		
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV-5-1-05p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - fantazijní, založené na smyslovém vnímání) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo ni) - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - výtvarné osvojení věcí - libovolná technika - míchání barev- teplé barvy - vodové a temperové barvy - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

5.6. Člověk a zdraví

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Tělesná výchova**

5.6.1. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	3 (2+1*)	2	2	2

* z disponibilní časové dotace

Tělesná výchova probíhá dle druhu sportovních aktivit v tělocvičně, na hřišti, v plaveckém bazénu, na zimním stadionu, ve volné přírodě.

Ve 3. a ve 4. ročníku probíhá vždy jedno pololetí plavecký výcvik v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin.

Při výuce se využívají:

- různé formy a metody práce vhodné pro danou činnost
- dostupné tělocvičné a sportovní náčiní
- dostupné digitální technologie

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova demokratického občana (VDO)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- multikulturní výchova (MKV)
- environmentální výchova (EMV)
- mediální výchova (MV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k osvojování si základního tělocvičného názvosloví
- vede žáky ke zdravé soutěživosti
- dle možností vede žáky k sebehodnocení

Žák

- učí se cvičit dle jednoduchého popisu cvičení, měří své pohybové výkony
- orientuje se v informacích o sportování, sleduje novinky ze světa sportu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- je oporou všem žákům, dodává jim sebedůvěru a žákům pomáhá v rozvoji jejich pohybových činností

Žák

- uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje v situaci případného úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním a nevhodným chováním

Kompetence komunikativní

Učitel

- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří vhodné klima pro komunikaci s dětmi

Žák

- je veden ke spolupráci při týmových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny
- je schopen zorganizovat jednoduché pohybové soutěže a sportovní aktivity

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje zažít každému dítěti úspěch a zadává takové úkoly, při nichž mohou všichni spolupracovat a komunikovat mezi sebou

Žák

- je veden k jednání v duchu fair-play, dodržuje pravidla, pozná přestupky, respektuje opačné pohlaví, zvládá pohybové činnosti v týmech

Kompetence občanské

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií pro hodnocení činnosti a výsledků

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného sportovního režimu, projevuje potřebu pravidelného zařazování pohybového režimu do všech činností, touží po zlepšení své zdatnosti
- uvědomuje si důležitost pohybu pro zdraví, zařazuje do vlastního pohybového režimu kompenzační a korektivní cvičení
- je veden ke kritickému myšlení, sebehodnocení, učí se být ohleduplný a taktní

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách i v běžném životě

Žák

- uvědomuje si důležitost uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových aktivitách i v běžném životě
- učí se používat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

Učitel

- využívá digitální technologie k naučení správných pohybových činností a volí správné postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní činnosti a účelu

Žák

- sleduje významné sportovní události doma i ve světě a využívá je k osobní motivaci a vztahu k různým sportovním odvětvím
- využívá digitální zařízení a aplikace k porovnávání svých sportovních výsledků

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků - příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, správné dýchání, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení – kloubní pohyblivost ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody	OSV - získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu - rozvoj sebepoznání, cvičení sebekontroly, sebeovládání, psychohygiena - sociální rozvoj – vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem - komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj	Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými AŠSK a jinými sportovními organizacemi.
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - rozvoj různých forem rychlosti – honičky, závody družstev, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	VDO	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- základy sportovních her – manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce – chytání míče, nácvik přihrávky jednoruč, obouruč trčením (s malými míči) - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie – nácvik kotoulu vpřed, stoj na lopatkách; cvičení s náčiním a na nářadí – žebřiny (nácvik správného úchopu), stoupání, lezení, přelézání, seskoky; švihadla – přeskoky; lavičky – chůze, rovnovážná cvičení; švédská bedna – prolézání, překonávání bez odrazu; cvičení s netradičním náčiním - průpravné úpoly – přetahy a přetlaky, šplh na tyči (nácvik techniky šplhání) - základy atletiky – překážková dráha, rychlý běh – vysoký start, rozvíjení běžecké vytrvalosti, střídání rychlé a pomalé chůze a běhu; skok z místa, skok do dálky; hod míčkem – nácvik techniky hodů, hod míčkem na cíl - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	- demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole - principy soužití s minoritami MV - lidské vztahy - kulturní difference - etnický původ - multikulturalita EV - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí - ekosystémy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	Matematika Prvouka Hudební výchova	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy sportovních her – průpravné hry, spolupráce ve hře – nácvik vybíjené (zjednodušená pravidla), kolektivní hry ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zásady jednání a chování – fair play - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek		
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV – smluvené povely, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí – příprava stanoviště; rozvíjení vzájemných vztahů – dvojice, trojice, kruh, skupina, řada, zástup,...		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků - příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, správné dýchání, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení – kloubní pohyblivost ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody	OSV - získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu - rozvoj sebepoznání, cvičení sebekontroly, sebeovládání, psychohygiena - sociální rozvoj – vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem - komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj	Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými AŠSK a jinými sportovními organizacemi.
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - rozvoj různých forem rychlosti – honičky, závody družstev, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	VDO	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- základy sportovních her – manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce – chytání míče, nácvik přihrávky jednoruč, obouruč trčením (s malými míči) - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie – nácvik kotoulu vpřed, stoj na lopatkách; cvičení s náčiním a na nářadí – žebřiny (nácvik správného úchopu), stoupání, lezení, přelézání, seskoky; švihadla – přeskoky; lavičky – chůze, rovnovážná cvičení; švédská bedna – prolézání, překonávání bez odrazu; cvičení s netradičním náčiním - průpravné úpoly – přetahy a přetlaky, šplh na tyči (nácvik techniky šplhání) - základy atletiky – překážková dráha, rychlý běh – vysoký start, rozvíjení běžecké vytrvalosti, střídání rychlé a pomalé chůze a běhu; skok z místa, skok do dálky; hod míčkem – nácvik techniky hodů, hod míčkem na cíl - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	- demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole - principy soužití s minoritami MV - lidské vztahy - kulturní difference - etnický původ - multikulturalita EV - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí - ekosystémy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	Matematika Prvouka Hudební výchova	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy sportovních her – průpravné hry, spolupráce ve hře – nácvik vybíjené (zjednodušená pravidla), kolektivní hry ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zásady jednání a chování – fair play - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek		
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV – smluvené povely, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí – příprava stanoviště; rozvíjení vzájemných vztahů – dvojice, trojice, kruh, skupina, řada, zástup,...		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti TV-3-1-01p	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků - příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po		Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	zátěži, správné dýchání, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení – kloubní pohyblivost ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody	OSV - získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu - rozvoj sebepoznání, cvičení sebekontroly, sebeovládání, psychohygiena - sociální rozvoj – vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem - komunikace, kooperace a kompetice - morální rozvoj	AŠSK a jinými sportovními organizacemi.
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - rozvoj různých forem rychlosti – honičky, závody družstev, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - základy sportovních her – manipulace s míčem - herní činnosti jednotlivce – chytání míče, nácvik přihrávky jednoruč, obouruč trčením (s malými míči) - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie – nácvik kotoulu vpřed, stoj na lopatkách; cvičení s náčiním a na nářadí – žebřiny (nácvik správného úchopu), stoupání,	VDO - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole - principy soužití s minoritami MV - lidské vztahy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	lezení, přelézání, seskoky; švihadla – přeskoky; lavičky – chůze, rovnovážná cvičení; švédská bedna – prolézání, překonávání bez odrazu; cvičení s netradičním náčiním - průpravné úpoly – přetahy a přetlaky, šplh na tyči (nácvik techniky šplhání) - základy atletiky – překážková dráha, rychlý běh – vysoký start, rozvíjení běžecké vytrvalosti, střídání rychlé a pomalé chůze a běhu; skok z místa, skok do dálky; hod míčkem – nácvik techniky hodu, hod míčkem na cíl - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	- kulturní difference - etnický původ - multikulturalita EV - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí - ekosystémy Matematika Prvouka Hudební výchova	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- základy sportovních her – průpravné hry, spolupráce ve hře – nácvik vybíjené (zjednodušená pravidla), kolektivní hry ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zásady jednání a chování – fair play - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží		
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek		
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV – smluvené povely, signály - organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí – příprava stanoviště; rozvíjení vzájemných		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	vztahů – dvojice, trojice, kruh, skupina, řada, zástup,...		
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - plavání – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-01p	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení	OSV	Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými AŠSK a jinými sportovními organizacemi.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	- strečink - kondiční cvičení - posilování daných svalových partií (paže, břišní a hýžděové svaly, nohy) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chůze v terénu - táboření - ochrana přírody	- získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu - rozvoj sebepoznání, cvičení sebekontroly, sebeovládání, psychohygiena - sociální rozvoj – vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem - komunikace - kooperace a kompetice - morální rozvoj	Žáci se účastní hodin bruslení.
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - zdravotní handicap	VDO - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-03p	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - rozvoj různých forem rychlosti vytrvalosti, síly, pohyblivosti - koordinace pohybu ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry s různým zaměřením	MV - principy soužití s minoritami	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	- netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - pohybová tvořivost - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie – kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace - stoj na rukou - cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - lana, žebřiny, lavičky - švédská bedna - přeskok, nácvik roznožky - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance (aerobik) - průpravné úpoly – přetahy a přetlaky, šplh na tyči - základy atletiky – rychlý běh (běžecká abeceda, technika běhů, vysoký a nízký start, štafetový běh, motivovaný vytrvalý běh - skok do dálky (technika) - hod míčkem (kriketovým míčkem) - základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním	- lidské vztahy - kulturní difference - etnický původ - multikulturalita EV - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí - ekosystémy Hudební výchova Matematika Přírodověda	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - herní činnosti jednotlivce (přihrávky míčem jednoruč a obouruč na různé vzdálenosti, dribling, střelba na koš, fotbalová přihrávka, střelba na branku, spolupráce ve hře, průpravné hry (přehazovaná, vybíjená) - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - základy basketbalu, fotbalu, vybíjená		
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání nářadí náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- základy sportovních her - spolupráce ve hře - průpravné hry - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, fotbal – turnaj)		
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zásady jednání a chování – fair play olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží		
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - kruhový trénink ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály - organizace při TV		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů - porovnávání výsledků - základní pohybové testy		
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zdroje informací o pohybových činnostech		
TV-5-1-11 adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	- plavání (základní plavecká výuka) - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti		
TV-5-1-12	- jeden plavecký způsob (plavecká technika)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	- prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků - délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností - uklidnění po zátěži - napínací a protahovací cvičení - strečink - kondiční cvičení - posilování daných svalových partií (paže, břišní a hýžd'ové svaly, nohy) ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu	OSV - získání dovedností vztahujících se ke zdravému duševnímu a sociálnímu životu - rozvoj sebepoznání, cvičení sebekontroly, sebeovládání, psychohygiena - sociální rozvoj – vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem - komunikace - kooperace a kompetice	Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými AŠSK a jinými sportovními organizacemi. Žáci se účastní hodin bruslení.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- chůze v terénu - táboření - ochrana přírody	- morální rozvoj	
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla - správné zvedání zátěže - průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - zdravotní handicap	VDO - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole - principy soužití s minoritami	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - rozvoj různých forem rychlosti vytrvalosti, síly, pohyblivosti - koordinace pohybu ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - pohybové hry s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - pohybová tvořivost - základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie – kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace - stoj na rukou - cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	MV - lidské vztahy - kulturní difference - etnický původ - multikulturalita EV	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- lana, žebřiny, lavičky - švédská bedna - přeskok, nácvik roznožky - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance (aerobik) - průpravné úpoly – přetahy a přetlaky, šplh na tyči - základy atletiky – rychlý běh (běžecká abeceda, technika běhů, vysoký a nízký start, štafetový běh, motivovaný vytrvalý běh - skok do dálky (technika) - hod míčkem (kriketovým míčkem) - základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - herní činnosti jednotlivce (přihrávky míčem jednoruč a obouruč na různé vzdálenosti, dribling, střelba na koš, fotbalová přihrávka, střelba na branku, spolupráce ve hře, průpravné hry (přehazovaná, vybíjená) - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	- základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí - ekosystémy Hudební výchova Matematika Přírodověda	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - základy basketbalu, fotbalu, vybíjená		
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - bezpečnost v šatnách a umývárkách - bezpečná příprava a ukládání nářadí náčiní a pomůcek - první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - základy sportovních her - spolupráce ve hře - průpravné hry - utkání podle zjednodušených pravidel minisportů (vybíjená, fotbal – turnaj)		
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zásady jednání a chování – fair play olympijské ideály a symboly		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží		
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - kruhový trénink ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí		
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů - porovnávání výsledků - základní pohybové testy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla			
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ - zdroje informací o pohybových činnostech		

5.7. Člověk a svět práce

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

- **Pracovní činnosti**

5.7.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Člověk a svět práce a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

Výuka probíhá v kmenových třídách, na školním pozemku či ve školní cvičné kuchyňce.

Při výuce se využívají:

- různé formy práce
- všechny dostupné vyučovací pomůcky a pracovní potřeby

Dle potřeby žáci používají pracovní oděv.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova demokratického občana (VDO)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- environmentální výchova (EV)
- mediální výchova (MV)
- multikulturní výchova (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

- pozoruje pokrok u všech žáků

Žák

- osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost
- vede žáky k uplatňování vlastních nápadů

Žák

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- uplatňuje vlastní nápady

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie
- vede žáky ke správnému popisu a postupu práce

Žák

- rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Žák

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- snaží se o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák

- vytváří si pozitivní vztah k práci
- je odpovědný za kvalitu své práce

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny práce včetně používání ochranných pracovních pomůcek
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
- používá ochranné pracovní pomůcky

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání moderních technologií k motivaci
- ukazuje žákům efektivní pracovní postupy, při kterých mohou využít digitální technologie
- vede žáky k prezentaci výsledků práce pomocí digitálních kompetencí

Žák

- samostatně rozhodují, které technologie pro svou činnost a řešený problém používat
- snaží se využívat digitální technologie k pracovním postupům
- je schopný využít digitální technologie k prezentaci své práce

Vzdělávací oblast: Člověk a svět
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		OSV - rozvoj osobnosti poznání, sebeovládání, organizace volného času, psychohygiena, hledání pomoci při potížích - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci, organizace práce skupiny VDO - respektování kulturních a etnických odlišností EGS - svět nás zajímá EV - ekosystémy, základní podmínky života – vody, vzduch, ovzduší, půda, energie, přírodní zdroje	
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil - skládání, stříhání, lepení, navlékání - využití šablony – šetření materiálem		
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla - vlastnosti materiálu (papír a karton)		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavebnice (plošné, prostorové) - sestavování modelů		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-3-3-01	- pěstování ze semen v místnosti – pozorování		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky		- lidské aktivity, problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí; aktuální ekologické problémy Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Prvouka Hudební výchova Tělesná výchova	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	- pěstování pokojových rostlin		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	- jednoduchá úprava stolu - zdravá svačina		
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- pravidla správného stolování		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		OSV - rozvoj poznávání - sebeorganizace - psychohygiena - kreativita - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace - řešení problémů - postoje a etika VDO - společnost a škola - společnost a stát EMV - podmínky života - životní prostředí - člověk a prostředí	
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) - sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		MKV - lidské vztahy - kulturní difference - postoje k odlišnostem - princip solidarity MDV - kritické čtení - sdělení a realita - media a společnost Český jazyk Matematika Prvouka Tělesná výchova Výtvarná výchova	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	- základní podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování - výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - rostliny jedovaté, rostliny jako droga, alergie		
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	- pěstování pokojových rostlin		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	- jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování		
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování a chování		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		OSV - rozvoj schopností poznávání - kreativita - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občanská společnost a škola MKV - kulturní difference - lidské vztahy EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát) - skládání, stříhání, měření, hnětení, válení, jednoduché pracovní postupy, dekorace, organizace práce.		
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	- vlastnosti materiálu (papír, karton, textil, drát, fólie aj.) - skládání, stříhání, měření - jednoduché pracovní postupy - organizace práce - šití (knoflíky, vyšívání)		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		MV - práce v realizačním týmu Český jazyk Prvouka Hudební výchova Výtvarná výchova	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	- vycházky do přírody		
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	- pěstování pokojových rostlin		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování	- jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování		
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	- vlastnosti materiálů - skládání, stříhání, měření, lepení	OSV - kooperace a kompetice MKV - lidské vztahy, etnický původ EV - vztah člověka k prostředí, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	- dekorativní práce		
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- využívání pracovních pomůcek a nástrojů		
ČSP-5-1-04	- zásady bezpečnosti při hodinách pracovních činností při práci s drobným materiálem		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění		Český jazyk Matematika Člověk a jeho svět Výtvarná výchova Hudební výchova	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- stavebnice – prostorové a konstrukční montáže a demontáže		
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- práce s návodem - sestavování modelů, využití časopisů		
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu	- zásady bezpečnosti při hodinách pracovních činností při práci		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin	- podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin		
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	- přesazování, rozmnožování pokojových rostlin		
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- používání rozdílného pracovního nářadí při ošetřování pokojových rostlin a rostlin na školním pozemku (bylinková zahrada)		
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	- zásady bezpečnosti při hodinách pracovních činností při pěstitelských pracích - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně	- základní vybavení kuchyně, bezpečnost v kuchyni		
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	- výběr, nákup a skladování potravin - zásady správné výživy, příprava jednoduchého pokrmu		
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	- úprava stolu - pravidla správného stolování		
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni uplatňuje zásady správné výživy	- zásady bezpečnosti při hodinách pracovních činností při práci ve školní kuchyňce s jednoduchým kuchyňským nářadím a přístroji		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	- vlastnosti materiálů - skládání, stříhání, měření, lepení, tapetován - práce s papírem - práce s přírodními materiály – jejich aranžování	OSV - kooperace a kompetice	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii	- dekorace - koláž - využívání pracovních pomůcek a nástrojů - práce s přírodními materiály - přišívání knoflíků, steh přední, zadní, ozdobný - organizace práce ve skupinách - jednoduché pracovní postupy - dekorativní práce – dárky pro budoucí prvňáčky	MKV - lidské vztahy - etnický původ	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-03	- pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití organizace práce	EV - vztah člověka k prostředí zásady hygieny - první pomoc	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		Anglický jazyk Člověk a jeho svět Matematika Výtvarná výchova	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-1-04p Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- jednoduché pracovní postupy a operace - organizace práce - zásady první pomoci		
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- stavebnice – prostorové a konstrukční montáže a demontáže - jednoduché pracovní postupy - organizace práce		
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- práce s návodem - sestavování modelů - využívání pracovních pomůcek a nástrojů - navlékání - lepení		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	- úklid pracovní plochy - zásady první pomoci - správné užívání nástrojů a pomůcek		
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin	- podmínky pro pěstování rostlin - výživa rostlin - půda a její zpracování - pěstování ze semen v místnosti		
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	- péče o pokojové rostliny - přesazování, rozmnožování - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-03	- výběr vhodných pomůcek a nářadí - místnost x zahrada		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní			
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	- zásady bezpečnosti při hodinách pracovních činností při pěstitelských pracích - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně	- základní vybavení kuchyně - bezpečnost v kuchyni - technika v kuchyni – historie a význam		
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	- výběr, nákup a skladování potravin - studená kuchyně podle zásad správné výživy (saláty, jednohubky)		
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	- úprava stolu - pravidla správného stolování a společenské chování		
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- využívání pracovních pomůcek a nástrojů - udržování pořádku na pracovním místě		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni uplatňuje zásady správné výživy	- dodržování zásad hygieny a bezpečnosti		

6. Učební osnovy 2. stupeň

6.1. Jazyk a jazyková komunikace

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- Český jazyk
- Seminář z českého jazyka a matematiky
- Anglický jazyk
- Konverzace v anglickém jazyce
- Německý jazyk

6.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk, Seminář z českého jazyka a literatury

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4	5 (3+2*)	5 (4+1*)	5 (4+1*)

* z disponibilní časové dotace

Do vzdělávacího oboru český jazyk a literatura je zařazen předmět Seminář z českého jazyka a matematiky.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	0	1 (0+1*)

* z disponibilní časové dotace, vyučována 1 hodina českého jazyka za 14 dní

Výuka probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně informatiky.

Předmět Český jazyk je rozdělen do složek jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření pocitů a reakcí žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (Pravidla českého pravopisu, slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- spojení s ostatními předměty (dějepis, občanská výchova, informatika, zeměpis, rodinná výchova,...)

Při výuce se využívá:

- počítačová technika, interaktivní tabule, internetové odkazy, učebnice, pracovní sešit, pracovní listy
- do výuky jsou zařazovány přednášky, samostatné a skupinové práce, referáty, recitace, vedení čtenářských deníků, krátkodobé projekty.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- OSV – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů...
- VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti)
- EGS – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,...)
- EV – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství
- MV – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě
- MKV – Češi a národní obrození

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje v hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní technik

Žák

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- samostatně připravuje referáty z krásné i naučné literatury
- orientuje se v mluvnické a literární terminologii, umí osvětlit cizí termíny
- odborné názvy používá v mluveném i psaném projevu
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- vede žáky k řešení Olympiády z českého jazyka

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje
- připravuje testy, kvízy, křížovky na základě svých vědomostí
- orientuje se ve slohových tématech, zvládají je ústně i písemně

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentuje

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- zná zákony a společenské normy, respektuje je a řídí se jimi

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák

- dodržuje hygienu práce

- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- získává informace o své budoucí profesi, připravují se na ni
- vyhledává pozitivní profesní vzory v literatuře, filmu apod.

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií a vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k využívání digitálních záznamů a vizuálních simulací

Žák

- využívá v učebním procesu digitálních zařízení
- získává a sdílí data i informace
- rozvíjí spolupráci v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Komunikační a slohová výchova)
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ používá v mluveném projevu podle komunikačního záměru náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo ➤ uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	Opakování učiva o slohu - slohové útvary a postupy		
ČJL-9-1-05 ❖ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá svých poznatků v komunikaci ➤ zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo ni ➤ sestavuje osnovy heslovitě i pomocí vět ČJL-9-1-06 ❖ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Vypravování - časová posloupnost - osnova	OSV - kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů - sebepoznání a sebepojetí Ov, Rv - vypravování vlastních zážitků	ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ souvisle převypráví obsah jednoduchého textu svými slovy			s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-09 ❖ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤ popisuje jednotlivé kroky v časové posloupnosti ➤ pojmenovává předměty a zná jejich vlastnosti a využití při práci ➤ sestavuje návod pro práci s různými pracovními nástroji a pomůckami	Popis - popis pracovního postupu - popis těžšího pracovního postupu v domácnosti	Pč - popis vlastního výrobku F, PŘ - popis pokusu	ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p popíše pracovní postup; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
➤ sestavuje zprávu a oznámení ➤ informuje o akcích a událostech, které se ho dotýkají	Zpráva a oznámení	MV - vnímání kulturních děl, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
ČJL-9-1-08 ❖ využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu ➤ reprodukuje text, vyhledává klíčová slova a shrne hlavní myšlenky	Výpisky a výtah	D, Z, PŘ, F - výpisky a výtah, hlavní myšlenky odborného textu	ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
	Dopis - osobní a úřední	OSV	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ stylizuje dopis soukromého i úředního charakteru		- mezilidské vztahy VDO - úřední styk občana s úřady - informatika, vývoj techniky	
➤ orientuje se v předepsaných tiskopisech ➤ vyplňuje objednávku (např. časopisu)	Vyplňování jednoduchých tiskopisů		
ČJL-9-1-04 ❖ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Jednoduché komunikační žánry - SMS, inzerát, e-mail		ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk (Jazyková výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-08 ❖ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-03	Úvod o českém jazyce - rozvrstvení národního jazyka - nářečí - obecná čeština - jazykové příručky	ČJ - srovnání ČJ s cizími jazyky (výslovnost, intonace, přízvuk) MV - specifické rysy různých jazyků	ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ➤ osvojuje si základní normy písemného a ústního vyjadřování ➤ pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka		D - pravěk – nejstarší období lidské společnosti (vznik řeči, dorozumívání a předávání informací)	ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
➤ používá v mluveném projevu podle komunikačního záměru náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo ➤ uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	Zvuková stránka jazyka - opakování o hláskách - čtení zdvojených souhlásek - používání pauzy, důrazu, tempa, přízvuku	Hv - hudební výrazové prostředky	
ČJL-9-2-05 ❖ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ➤ pracuje s abstraktními typy podstatných jmen a s typy jmen vlastních ČJL-9-2-04 ❖ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ skloňuje vlastní jména v regionu ➤ odlišuje abstraktní od konkrétního	Tvarosloví - určování slovních druhů - podstatná jména – konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková, obecná a vlastní - přídavná jména – tvrdá, měkká, přívlastňovací, stupňování, jmenné tvary - zájmena – určování zájmen - skloňování zájmen ukazovacích a přívlastňovacích (orientačně) - číslovky – druhy, skloňování - slovesa – slovesné kategorie, tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého	EV - lidová slovesnost Ov - vztah ke svému regionu, k vlasti a jejímu jazyku – vlastní jména Z - vztah k regionu Cizí jazyky - poznatky o tvarosloví jiných jazyků	ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ chápe rozdíl mezi pomnožnými a hromadnými jmény a jejich mluvnickým číslem ➤ tvoří spisovné tvary přídavných jmen ➤ vyhledává a určuje zájmena ➤ skloňuje zájmena a nezaměňuje jejich tvary ➤ používá číselné výrazy v textu ➤ rozlišuje mluvnické kategorie sloves			
ČJL-9-2-06 ❖ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ➤ vyhledává základní a rozvíjející větné členy ➤ užívá základní princip skladby ➤ rozlišuje větu hlavní a vedlejší ➤ určuje počet vět v souvětí podle počtu přísudků ➤ spojuje věty nejobvyklejšími spojovacími výrazy ➤ užívá interpunkce v psaném projevu	Skladba - základní větné členy - druhy podmětu a přísudku - rozvíjející větné členy - věta jednoduchá a souvětí - určování věty hlavní a vedlejší - spojování vět spojovacími výrazy - interpunkce v souvětí - všeobecné větné rozbor	D, Z, Př - využití vět z odborných textů OSV - rozvoj schopnosti poznávání, komunikace ČJS - kultivuje svůj psaný i mluvený projev	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-07 ❖ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis - vyjmenovaná slova - předpony s, z - zdvojené souhlásky		ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Literární výchova)
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Literární druhy a žánry		
ČJL-9-3-06 ❖ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤ seznamuje se s regionálními pověstmi ČJL-9-3-09 ❖ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ČJL-9-3-08 ➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ➤ interpretuje vlastními slovy smysl díla ➤ rozpozná hlavní představitele literárních žánrů – pohádek	Mýty, báje, pohádky, pověsti - rozdíly mezi jednotlivými literárními útvary - druhy pohádek - regionální pověsti - autoři a ukázky z bájí, pohádek a pověstí	D - báje, mýty, pověsti starověkých států EGS - vztah k minulosti, vývoj v souvislostech	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury má pozitivní vztah k literatuře
ČJL-9-3-03 ❖ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Bajky - mravní ponaučení - vztah ke zvířatům a lidem	OSV - mezilidské vztahy - komunikace (řeč těla, zvuků a slov, dramatizace)	ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		EV - člověk a příroda, vztah ke zvířatům	
➤ přednese vhodný literární text ➤ dramaturguje jednoduchý text	Balady a romance		
ČJL-9-3-01 ❖ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ srovnává ztvárnění téhož tématu v literárním a filmovém zpracování ➤ zná základní literární teorii – literární hrdina	Próza s dětským hrdinou	OSV - mezilidské vztahy (literární ukázky napomáhají utváření dobrých mezilidských vztahů)	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
➤ vnímá kladné charakterové vlastnosti mezi lidmi ➤ srovnává mezilidské vztahy v době ohrožení	Dobrodružná literatura - hrdinství dospělých i dětí, jejich vlastnosti - lovecké příběhy	EV - lidová slovesnost a příroda, člověk a dobrodružství OSV - mezilidské vztahy	
ČJL-9-3-01 ❖ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Úsměvy a šibalství - ukázky z české i světové prózy a poezie s úsměvnou tematikou - kocourkovská tradice - královští šašci, moudří blázni - úsměvná poezie českých autorů		ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Ročník: 7.

250

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		D - popis historické části města	
➤ rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, popisuje své city, pocity, nálady ➤ je veden k naslouchání promluv jiných lidí, rozumí jim ➤ je veden k jednání s lidmi v duchu dobrých mezilidských vztahů ➤ je veden ke vcítění se do situace jiných lidí	Líčení	EV - člověk a prostředí ČJL - umělecký popis Ov, Rv - líčení subjektivních pocitů Vv, Hv - líčení subjektivních pocitů z umění	
➤ výstižně vyjadřuje charakteristické rysy popisované osoby ➤ je veden ke vcítění se do myšlení jiných lidí ➤ své myšlenky formuluje v logickém sledu	Charakteristika	MV - kulturní difference, lidské vztahy ČJL - charakteristika literárního hrdiny D - charakteristika osobností historie Ov, Rv	ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		- sebezpoznání	pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-09 ❖ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel navazování vět	Výtah	MV - kritické čtení, mediální sdělení, média a společnost, tvorba sdělení	
ČJL-9-1-08 ❖ využívá zásady studijního čtení- vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah	Výpisky	D, Ch, F, M, Př - výpisky a výtah, referát Ov, Rv, Hv - referáty	ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
➤ formuluje ústní i písemnou žádost ➤ je veden tak, aby nabytých znalostí využíval v zájmu své budoucí profese ➤ je veden k využití svých komunikačních dovedností pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem ➤ je veden k využití svých komunikačních dovedností pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	Žádost	VDO - společnost a stát Ov - komunikace s úřady, žádost o pracovní místo	
	Životopis		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ dokáže sestavit strukturovaný životopis ➤ je veden tak, aby nabytých znalostí využíval v zájmu své budoucnosti ➤ je veden k naslouchání a porozumění promluvám jiných lidí ČJL-9-1-10 ❖ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		Ov - komunikace s úřady, součást žádosti o pracovní místo EGS - Evropa a svět	ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
➤ je veden k jednání s lidmi v duchu dobrých mezilidských vztahů ➤ je veden ke vcítění se do situace jiných lidí ➤ vnímá problémové situace a zamýšlí se nad jejich podstatou	Vypravování	ČJL - vypravování v beletrii Ov, Rv - vypravování vlastních zážitků	
➤ je veden k logickému sledu formování myšlenek ➤ vyhledává klíčová slova	Osnova		
➤ sestaví správně pozvánku	Pozvánka	OV - pozvánka na školní akademii	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Jazyková výchova)
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-01 ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ➤ rozvíjí svůj pozitivní vztah k mateřskému jazyku ➤ vyhledává a třídí informace (jazykové příručky), je veden k využití poznatků v praktickém životě ➤ rozumí různým typům textů ➤ určuje věcné významy slova (s pomocí SSČ) ➤ je veden k používání jazykových příruček s přihlédnutím ke své budoucnosti ➤ pracuje se SSČ, vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná ➤ rozvíjí svůj pozitivní vztah k mateřskému jazyku ➤ využívá rčení, přísloví atd. v mluvených projevech ➤ užívá ve větách, slohových a literárních útvarech vhodná synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy	Nauka o významu slov - význam slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - slovo a sousloví, rčení - synonyma a homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy - nauka o tvoření slov	OV - je veden k respektu a ochraně našeho kulturního dědictví OSV - rozvoj poznávání, komunikace EGS - jsme Evropané MKV - kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ D - vztah k českému jazyku a jeho tradici, národní zvyky Ov - vlastenectví, národní tradice zvyky, svátky Ch, F, Z, D, Př - význam cizích slov a pojmů	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-02 ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh		ČJL - přenesená pojmenování a frazémy v textech krásné literatury	
ČJL-9-2-04 ❖ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ využívá znalostí o podstatných jménech konkrétních a abstraktních ➤ rozlišuje druhy přídavných jmen ➤ nepoužívá nadbytečně zájmena ukazovací ve svém projevu ➤ určuje mluvnické významy sloves ➤ převádí slovesa z činného rodu do trpného a naopak ➤ rozlišuje a vyhledává v textu neohebné slovní druhy	Tvarosloví - podstatná jména - přídavná jména, zájmena - slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce	Cizí jazyky - poznatky o tvarosloví jiných jazyků ČJS - poznatky o tvarosloví využívá ve vlastním projevu, mluveném i psaném D - slova zastaralá, zaniklá, vstup do EU – nová slova, vznik nových slov v souvislosti s rozvojem techniky	ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
➤ určuje prostředky charakteristické pro jednotlivé věty ➤ vyhledává a určuje základní větné členy ➤ systematizuje získané poznatky ➤ určuje základní větné členy	Skladba - výpověď a věta, druhy vět podle postojí mluvčího - základní větné členy - rozvíjející větné členy - pořádek slov ve větě - souvětí - věty vedlejší	OSV - komunikace ČJS - kultivuje svůj psaný i mluvený projev	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vyjadřuje se souvisle a výstižně v písemném i psaném projevu, své myšlenky formuluje v logickém sledu ➤ vyhledává a určuje rozvíjející větné členy ➤ je veden k použití jazykových příruček s ohledem na svůj další rozvoj ➤ ovládá interpunkci za oslovením, psaní čárky mezi hlavními a vedlejšími větami ➤ rozlišuje hlavní a vedlejší větu ➤ vyhledává spojovací výrazy ➤ určuje jednotlivé druhy vedlejších vět ➤ nahrazuje vedlejší věty větnými členy ČJL-9-2-06 ❖ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí ➤ v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i souvětí	- interpunkce ve větě jednoduché a souvětí	D - historický vývoj skladby ČJS - kultivovaný projev psaný i mluvený	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
➤ správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá ČJL-9-2-07 ❖ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	Pravopis - pravopis -i/-y - shoda přísudku s podmětem - psaní -i/-y v koncovkách podstatných jmen - psaní velkých písmen ve vlastních jménech	OSV - rozvoj poznávání, kreativita, komunikace, řešení problémů ČJS - kultivovaný projev psaný i mluvený Z	ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vyjadřuje se souvisle ve spisovném jazyce ➤ své poznatky propojuje do logických celků, vyhledává potřebné informace ➤ ověřuje si správný pravopis v PČP		- využití vlastních jmen, vztah k regionu	ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Literární výchova)
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Literární druhy a žánry		
ČJL-9-3-06 ❖ rozlišuje základní literární žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤ je veden k systematizaci nabytých poznatků a jejich využití v každodenním životě	- žánry lyrické, epické, dramatické	OSV - rozvoj poznávání EGS - Evropa a svět MKV - kulturní difference D - vývoj písemnictví	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry má pozitivní vztah k literatuře
➤ charakterizuje středověkou literaturu ➤ je veden k respektu a ochraně našich tradic a oceňuje kulturní dědictví ➤ poznatky systematizuje, kriticky analyzuje prameny ➤ rozlišuje žánry středověké literatury	- literární teorie - literární pojmy	D - vztah historického vývoje k vývoji písemnictví, myšlení v souvislostech, výchova k národní hrdosti Ov, Rv - obraz lidského osudu v literatuře Hv - hudba doby husitské	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ je veden k oceňování životních zkušeností jiných lidí ➤ má přehled o nejdůležitějších literárních dílech daného období a jejich autorech	- žánry, literární díla, autoři	OSV - poznávání, mezilidské vztahy Hv - vývoj hudební tvorby MKV - kulturní difference, lidské vztahy, etnické vztahy	
➤ uvádí základní údaje o období a jejich významné představitele ➤ rozlišuje žánry v literatuře (komedie, tragédie)	Literatura humanismu a renesance	Hv - vztah české a světové hudby D - zámořské objevy, cestování	
➤ vymezí základní údaje ze života J. A. Komenského ➤ dokáže zhodnotit přínos ke světovému dědictví ➤ popíše znaky barokního směru	Baroko v literatuře J. A. Komenský	D, Ov - výchova k vlastenectví, pedagogické zásady, sebevzdělávání, vzor, životní postoj a názor Vv - vztah světové a české barokní hudby	
➤ rozlišuje a charakterizuje literární žánry – bajky, dobrodružný román,... ➤ dokáže vyvodit ponaučení z příběhu	Období klasicismu	EGS - Evropa a svět	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ seznámí se s ruskou literaturou		EV - člověk a prostředí	
➤ seznámí se s pojmy historický román, veršovaný román ➤ dokáže vyvodit ponaučení z příběhu	Romantická literatura	EV - člověk a prostředí EGS - Evropa a svět	
ČJL-9-3-01 ❖ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ jednoduše formuluje své dojmy z přečteného textu ➤ je veden k porozumění různým typům textů	Tvořivé činnosti s literárním textem	F, Ch, D, Ov, Př - hlavní myšlenky textu Vv - ilustrace, ilustrátoři VDO - společnost a škola EGS - Evropa a svět	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
➤ je veden ke schopnosti vcítění se do situace ➤ je veden, aby k řešení přistupoval tvořivě	Literární ukázky dle výběru	OSV - rozvoj poznávání, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace MKV	ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury; má pozitivní vztah k literatuře

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		- kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, princip solidarity	
➤ obhazuje svůj názor v diskusi ➤ je veden k využití svých znalostí a zkušeností v rámci vlastního rozvoje a přípravy na budoucí povolání	Způsoby interpretace literárních a jiných děl		ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-05 ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ➤ kriticky analyzuje prameny	Individuální četba	Vv, Hv - rozvoj vkusu a estetického cítění	
➤ vnímá krásu literatury a jazyka	Kulturní představení	OSV - komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy, postoje, etika MKV - kulturní diference, MV - kritické čtení, mediální sdělení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Komunikační a slohová výchova)
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vnímá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění ➤ komunikuje výstižně, využívá vhodných jazykových a stylistických prostředků pro danou komunikační situaci	Opakování - slohové útvary, postupy, využití	OSV - komunikace	ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-05 ❖ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-10 ❖ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ➤ používá vhodné jazykové prostředky pro charakteristiku	Od popisu k charakteristice - rozdíly mezi popisem a charakteristikou - rozlišení charakteristiky vnější a vnitřní	D - slavné postavy českých dějin	ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti, popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup, vypráví podle předem připravené osnovy, s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ pojmenovává jednotlivé vlastnosti a podává ucelené informace o charakteru popisovaného literárního hrdiny	Charakteristika literárních postav - využití vhodných jazykových a stylistických prostředků - nejoblíbenější literární postava a její charakteristika	MKV - kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita, princip solidarity Ov, Rv - sebepoznání	
➤ rozlišuje různé druhy popisu, popisuje předmět, umělecké dílo, pracovní postup ➤ pojmenovává vlastnosti a postupuje v časovém sledu	Popis - zpracování osnovy - subjektivně zabarvený popis	D - popis stavebního slohu EV - vztah člověka k přírodě	
➤ odlišuje prvky líčení od popisu ➤ využívá vhodné výrazy k vyjádření svých citů, pocitů a nálad	Líčení - využití jazykových a stylistických prostředků - rozdíly mezi popisem a líčením	Vv, Hv - líčení subjektivních pocitů z umění EV - vztah člověka k přírodě týmu	ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
➤ používá vhodné jazykové prostředky pro odborný slohový styl ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Výklad - odborné jazykové prostředky	D, Z, Př, Ch - práce s odbornými výrazy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ formuluje základní myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu	Výtah - práce s odborným textem	D, Z, Př, F, Ch - výtah z odborných textů	
ČJL-9-1-02 ➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Publicistické styly	MV - zpravodajství, média	
➤ vyjadřuje postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky ➤ zamýšlí se nad problémy ➤ využívá řečnické otázky ➤ rozliší komunikační záměr partnera v hovoru	Úvaha - vlastní zkušenosti, názory - řečnické otázky	D - pojem vlastenectví a svoboda (úvaha) OSV - mezilidské vztahy a řešení problémů	
➤ uvědomuje si místo kultury v procesu utváření osobnosti člověka	Shrnutí o slohu - různé slohové útvary v literárních ukázkách		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Jazyková výchova)
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-08 ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ má přehled o slovanských a světových jazycích ČJL-9-2-03 ❖ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami	Obecné výklady o českém jazyce - slovanské jazyka - útvary českého jazyka - jazyková kultura - obohacování slovní zásoby - práce s Pravidly českého pravopisu	D - nové pojmy vznikají v období novověku v důsledku cestování a reforem D, Z, PŘ, F, CH - využití vět z odborných textů při práci se skladbou EGS - jsme Evropané	ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa
ČJL-9-2-04 ❖ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova ➤ zvládá pravopis nejpoužívanějších slov cizího původu ➤ používá samostatně různé typy slovníků pro určení významu slova	Tvarosloví - slova přejatá – výslovnost a pravopis - podstatná jména – skloňování jmen obecných, přejatých a cizích vlastních jmen - opakování přídavných jmen a zájmen - slovesa – slovesný vid, vidové dvojice, slovesný rod, třídy a vzory, slovesný kmen přítomný a minulý - využití různých slovesných tvarů - pravopis koncovek jmen a sloves		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ využívá cizí slova v jazykových projevech ➤ běžně používá jmenné a slovesné kategorie v jazykovém projevu mluveném i psaném, umí rozpoznat vhodné tvary pro jednotlivé komunikační styly			
➤ rozezná větu jednoduchou a souvětí, různé druhy souvětí, věty hlavní a vedlejší ➤ má přehled o všech větných členech ➤ rozpozná větné vztahy v souvětí ➤ graficky znázorní rozbor věty i souvětí ČJL-9-2-07 ❖ v písemném projevu zvládá pravopis morfologický, slootovorný i lexikální ➤ rozlišuje větné členy podle vztahů jednotek ve větě ➤ rozezná několikanásobný větný člen a určí jeho druh ➤ nahradí větný člen vedlejší větou a naopak ➤ rozpozná vzájemné vztahy mezi větami ČJL 9-2-06 ❖ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí	Skladba - stavba věty - věta jednočlenná, dvojčlenná - věta jednoduchá - základní větné členy - rozvíjející větné členy - několikanásobné větné členy - poměry mezi několikanásobnými větnými členy - souvětí podřadné a souřadné - druhy vedlejších vět - poměry mezi větami v souřadném spojení - interpunkce v souvětí	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, komunikace ČJS - kultivuje svůj psaný i mluvený projev	ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem ČJL-9-2- 06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Literární výchova)
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ rozlišuje literární druhy a žánry – epika, lyrika, drama ČJL-9-3-06 ❖ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-01 ❖ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ popíše základní údaje ze života autorů ➤ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Literatura národního obrození - J. K. Tyl, K. H. Borovský, B. Němcová - počátky divadla a dramatu – V. Thám, V. K. Klicpera	D - kočovné divadlo - Tylovo divadlo v Plzni - Archiv města Plzně - vztah k vlastenectví, vztah k národnímu jazyku - regionální prvky Hv - hudba národního obrození – Smetana, Dvořák - otevření Národního divadla	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
➤ pracuje s jazykem literárního díla ➤ charakterizuje, proč mnozí spisovatelé stojí na straně těch nejhudších ➤ popíše základy poezie ➤ používá zvukové prostředky poezie – rým, rytmus, volný verš	Česká literatura ve 2. pol. 19. st - J. Neruda, S. Čech, J. V. Sládek, V. Hálek, J. Vrchlický - kritický realismus – K. V. Rais, A. a V. Mrštíkové aj.	VDO - demokratické zásady v dílech spisovatelů	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ orientuje se ve vývojových obdobích ➤ má přehled o specifikách určitých literárních postav (literární typ)	Kritický realismus ve světové literatuře 19. st. - H. de Balzac, Ch. Dickens, A. P. Čechov, M. Twain	OSV - mezilidské vztahy	
➤ rozumí úkolu literatury v době lidské nesvobody ➤ pojmenuje typické filmové prostředky- scénář, režisér aj. ČJL-9-3-03 ❖ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Obraz 1. sv. války v literatuře - ztracená generace – E. M. Remarque, E. Hemingway - J. Hašek, K. Nový, K. Konrád, Fr. Šrámek	VDO - demokratické zásady v dílech spisovatelů	ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
➤ odsuzuje válečné běsnění přinášející utrpení ČJL-9-3-07 ➤ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Meziválečná literatura - K. Čapek, K. Poláček, V. Vančura, V + W	D - vztah k historii národa	
➤ pracuje s pojmy sci-fi a fantastická literatura ➤ tvoří vlastní fantastickou povídku ➤ rozlišuje jednotlivé literární žánry, které jsou si podobné	Science fiction - L. Souček, E. von Däniken, J. Nesvadba - světoví autoři sci-fi	VDO - výchova k rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti...	ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-3-07 ➤ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře			má pozitivní vztah k literatuře

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Komunikační a slohová výchova)
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ výstižně popisuje složitější pracovní postupy a umělecká díla	Popis	OSV - rozvoj schopností poznávání Pč - popis pracovního postupu, složitějšího receptu Vv - popis uměleckého díla	
ČJL-9-1-05 ❖ odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ výstižně vyjadřuje charakteristické rysy popisované osoby, schopnosti, zájmy, zvláštnosti	Charakteristika	OSV - sociální rozvoj, poznávání lidí - osobnostní rozvoj, schopnost poznávání	ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
➤ odlišuje prvky popisu, vypravování a líčení ➤ popíše své city, pocity a nálady	Líčení	Hv - skladby vzniklé pod dojmem z určité krajiny	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		Vv - impressionismus OSV - kreativita Ov - sebepoznání	
ČJL-9-1-04 ❖ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ člení text do odstavců dle osnovy ➤ reprodukuje scény z knih, filmů, her ČJL-9-1-09 ❖ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel navazování vět ➤ seřadí text dle textové návaznosti	Vypravování	Ov, Rv - vypravování vlastních zážitků	ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-08 ❖ využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně	Výklad, výtah, výpisky	D, Ch, F, M, Př - práce s termíny	ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
připraví a s oporou o text přednese referát ➤ zpracovává osnovu textu na základě výběru vhodných jazykových prostředků ČJL-9-1-01 ❖ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji ➤ vyjadřuje se pomocí vhodných slohových prostředků pro odborný styl			
ČJL-9-1-03 ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤ uplatňuje své zkušenosti, názory a postoje	Úvaha	OSV - sebepoznání a sebepojetí, - hodnoty, postoje, etika MKV - lidské vztahy MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
➤ seznamuje se s ukázkami fejetonů ➤ pokusí se zpracovat vlastní fejeton	Fejeton		
ČJL-9-1-02	Proslov a diskuse	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-06 ➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 ➤ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ➤ připraví krátký proslov ➤ uspořádá diskusi na aktuální téma ➤ zapojí se do diskuse, řídí ji, dodržuje zásady etické a efektivní diskuse ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, využívá řečnické otázky		- komunikace, kooperace - seberegulace a sebeorganizace VDO - principy demokracie Ov - aktuální dění ve světě	
➤ vyhledává a rozezná různé slohové styly v učebnicích, beletrii, médiích	Funkční styly	MV - stavba mediálního sdělení	
ČJL-9-1-10 ❖ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Slohové postupy a útvary		ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ uspořádá informace v textu s ohledem na jejich účel ➤ rozlišuje základní slohové útvary podle jejich charakteristických rysů			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Jazyková výchova)
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-01 ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-08 ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ rozvíjí svůj pozitivní vztah k mateřskému jazyku ➤ aplikuje získané poznatky při práci s ukázkami starších i současných textů ➤ seznamuje se s disciplínami jazykovědy	Obecné výklady o jazyce - slovanské jazyky - jazykověda, jazyková kultura - projev mluvený a psaný	EGS - slovanské jazyky Ov - je veden k respektu a ochraně našeho kulturního dědictví Hv - divadelní jazykový projev	
➤ volí vhodné zvukové jazykové prostředky pro určitý komunikační záměr ➤ registruje přízvuk, správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny ➤ správně moduluje souvislou řeč, člení ji – pauzy, frazémy	Zvuková stránka jazyka - přízvuk, větná melodie	Hv - hudebně výrazové prostředky	
ČJL-9-2-03	Pravopis - psaní velkých písmen	VDO	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-07 ❖ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ➤ prohlubuje znalosti získané v předchozích ročnících ➤ orientuje se v zásadách psaní velkých písmen		- občan, občanská společnost a stát EGS - Evropa a svět Z - vlastní jména Ov - názvy státních institucí	ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-02 ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech ➤ využívá rčení, přísloví atd. v mluvených projevech ➤ objasní příčiny vzniku nových slov a obohacování slovní zásoby ➤ využívá zkratky v písemném projevu, rozumí jejich významu ➤ tvoří nová slova odvozováním	Tvoření slov - slovotvorný a morfematický rozbor - obohacování slovní zásoby - pravopis tvaroslovný a lexikální	EGS - přejímání slov z jiných jazyků ČjL - přenesená pojmenování a frazémy v literárních textech Ch, F, Z, D, Př - význam cizích slov a pojmů	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ určuje věcné významy slov ➤ používá samostatné výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov			
ČJL-9-2-04 ❖ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ skloňuje podstatná jména obecná a vlastní ➤ skloňuje a stupňuje přídavná jména ➤ používá správné tvary zájmen, číslovek a sloves ➤ využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a souvětí	Tvarosloví - slovní druhy ohebné a neohebné - mluvnické významy jmen a sloves	Cizí jazyky - poznatky o tvarosloví jiných jazyků	ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-05 ❖ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-06 ❖ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ➤ rozlišuje větné členy ➤ rozlišuje druhy přísudku ➤ určuje druhy vět a pravopis různých typů vět	Skladba - větné členy - věta jednoduchá, souvětí - věty hlavní a vedlejší - druhy vedlejších vět - souvětí souřadné a podřadné - samostatný větný člen, vsuvka	OSV - komunikace	ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ určuje druhy vedlejších vět a souvětí ➤ využívá znalostí o oslovení, vsuvce, samostatném větném členu atd. ➤ rozpozná syntaktické zásady tvoření vět a souvětí			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk (Literární výchova)
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-3-01 ❖ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ posoudí a vysvětlí situaci v době fašistické okupace	Odras fašistické okupace v literatuře - Karel Čapek - Ota Pavel - Arnošt Lustig - Jan Drda - Deník Anny Frankové aj.	OSV - morálka, hodnoty MKV - mezilidské vztahy D - 2. světová válka, nástup fašismu, problematika holocaustu, pronásledování autoři	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 ❖ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ➤ seznamuje se s různými žánry a styly poválečné literární tvorby	Člověk v poválečném světě - Bohumil Hrabal	D - poválečné uspořádání světa	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-05 ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ➤ seznamuje se se samizdatem	Literární tvorba 50. – 80. let - Václav Havel - Josef Škvorecký - Eva Kantůrková	EGS - Evropa válečná a poválečná VDO - principy demokracie	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ rozlišuje pojmy samizdat a exil ➤ určí literární tvorbu a základní údaje ze života nejvýznamnějších představitelů samizdatové a exilové literatury ➤ zhodnotí situaci v období totality, emigrace ČJL-9-3-09 ❖ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ➤ zpracovává získané informace z různých informačních zdrojů		D - totalitní režimy	ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
ČJL-9-3-03 ❖ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ➤ orientuje se v divadelní tvorbě 20. a 21. století ➤ odlišuje klasické a moderní divadlo, divadla malých forem, muzikál,... ➤ objasní důležitost kontaktu herce s divákem	Divadlo	OSV - psychohygiena, kreativita Hv - hudba a divadlo Vv - scénografie	ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-02 ➤ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ➤ vnímá osobitost stylu autora, působení na čtenáře	Současná literární tvorba	OSV - mezilidské vztahy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-3-08 ➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ➤ vnímá rozdíly mezi literární předlohou a filmovým zpracováním ➤ ústně i písemně formuluje dojmy z obou zpracování	Světová literatura - vědeckofantastická literatura - detektivní román	MKV - kulturní difference, lidské vztahy EGS - významní evropští autoři EV - vztah člověka k životnímu prostředí F, Ch, Př - sci-fi literatura	
ČJL-9-3-01 ❖ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ jednoduše formuluje své dojmy z přečteného textu ➤ je veden k porozumění různým typům textů	Tvořivé činnosti s literárním textem	VDO - společnost a škola F, Ch, D, Ov, Př - hlavní myšlenky textu Vv - ilustrace, ilustrátoři	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
➤ je veden ke schopnosti vcítění se do situace ➤ je veden, aby k řešení přistupoval tvořivě	Literární ukázky dle výběru	OSV - rozvoj poznávání, psychohygienu, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace	má pozitivní vztah k literatuře

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		MKV - kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, princip solidarity	
ČJL-9-3-05 ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ➤ kriticky analyzuje prameny	Individuální četba	Vv, Hv - rozvoj vkusu a estetického cítění	
➤ vnímá krásy literatury a jazyka	Kulturní představení	OSV - komunikace, mezilidské vztahy, postoje, etika MKV - kulturní difference MV - kritické čtení, mediální sdělení - vnímání autora mediálního sdělení	
ČJL-9-2-04 ➤ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ➤ využívá všechny dosud získané znalosti a poznatky k vytvoření vlastního textu	Tvorba vlastního literárního textu	OSV - kreativita	

6.1.2. Seminář z českého jazyka a literatury

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka a matematiky – český jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-01 ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-08 ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ rozvíjí svůj pozitivní vztah k mateřskému jazyku	Obecné výklady o jazyce - řeč, jazyk - projev mluvený a psaný	EGS - znalost cizích jazyků - význam Ov - různé druhy komunikace	
ČJL-9-2-03 ❖ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-07 ❖ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ➤ prohlubuje znalosti získané v předchozích ročnících	Pravopis - upevnění a prohloubení znalostí o správném pravopisu - oprava chyb v textu		ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-02 ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech ➤ objasní příčiny vzniku nových slov a obohacování slovní zásoby ➤ tvoří nová slova odvozováním ➤ určuje věcné významy slov	Tvoření slov - slovotvorný a morfematický rozbor - rozvoj slovní zásoby - význam slov - pravopis lexikální a tvaroslovný	EGS - přejímání slov z jiných jazyků	
ČJL-9-2-04 ❖ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ skloňuje podstatná jména obecná a vlastní ➤ skloňuje a stupňuje přídavná jména ➤ používá správné tvary zájmen, číslovek a sloves ➤ využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a souvětí	Tvarosloví - slovní druhy ohebné a neohebné - mluvnické významy jmen a sloves	Cizí jazyky - poznatky o tvarosloví jiných jazyků	ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-2-06 ❖ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ➤ rozlišuje větné členy ➤ určuje druhy vět a pravopis různých typů vět ➤ určuje druhy vedlejších vět a souvětí ➤ rozpozná syntaktické zásady tvoření vět a souvětí	Skladba - větné členy - věta jednoduchá, souvětí - druhy vedlejších vět - souvětí souřadné a podřadné	OSV - komunikace	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
➤ orientuje se v textu, volně reprodukuje přečtený text ➤ rozpozná hlavní myšlenku textu ➤ uspořádá jednotlivé části textu tak, aby dodržel textovou návaznost	Práce s textem - analýza textu - porozumění textu - textová návaznost		

6.1.3. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk je tvořen obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
3	3	3	3

Do vzdělávacího oboru Anglický jazyk je zařazen předmět Konverzace z anglického jazyka. Jedná se o jeden z volitelných předmětů. Konverzaci v anglickém jazyce si žáci vybírají z širší nabídky předmětů pro 8. i 9. ročník.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	1 (0+1*)	1 (0+1*)

* z disponibilní časové dotace

Cílem je vytvoření pozitivního vztahu k vyučovacímu předmětu, který dětem zprostředkuje poznání cizí kultury a k pochopení důležitosti osvojení si cizího jazyka pro další život a studium.

Organizace

Žáci pracují při vyučovací hodině ve třídě nebo v jazykové učebně. Využívají k učení různé formy práce, doplňkové materiály, audiovizuální techniku.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova demokratického občana (VDO)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)
- multikulturní výchova (MKV)
- environmentální výchova (EV)

- mediální výchova (MV)

Vyučovací předmět Anglický jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty a využívá poznatků v nich osvojených.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- motivuje žáky k soustavnému osvojování cizího jazyka
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací (učitel žákům nabízí neustále všechny dostupné aktuální jazykové materiály, učebnice, slovníky, beletrii, časopisy, upozorňuje na informace na vybraných www stránkách, aktuálně pracuje s texty, jejichž obsah žákům přináší nové poznatky z různých oborů)
- vede žáky k systematickému používání naučených jazykových prostředků (žáci, co nejčastěji prezentují vlastní práce)
- podporuje žáky v posuzování vlastního učení, k práci s chybou, autokorekce chyb

Žák

- používá dostupné jazykové materiály
- hodnotí vlastní pokrok v učení
- prezentuje svoje vlastní práce

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- volí vhodné postupy výuky analýzou dosavadních znalostí žáků

Žák

- postupně se zdokonaluje v práci s informacemi ze všech dostupných zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových včetně internetu, aby uměl informace vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat

Kompetence komunikační

Učitel

- vede žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem
- vede žáky k naslouchání a zapojení se do rozhovoru
- vede žáky k porozumění a práci s psanými texty
- podporuje vzájemnou spolupráci, korekci chyb mezi žáky

Žák

- vyjadřuje se souvisle a kultivovaně slovem i písmem

- pozorně naslouchá a zapojuje se do rozhovoru
- spolupracuje se spolužáky, vnímá a opravuje chyby ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupinách a dvojicích
- vede žáky ke zdvořilosti, respektu a toleranci k druhým
- podněcuje žáky k vytváření pravidel práce v týmu
- podporuje efektivní spolupráci mezi žáky
- podporuje pozitivní náhled žáka na sebe sama
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Žák

- osvojí si efektivní práci v týmu
- respektuje spolužáky, jejich odlišnosti, schopnosti

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektování tradic, kulturních hodnot,
- podporuje projevy pozitivních občanských postojů
- směřuje žáky k zdravému životnímu stylu, pohybu (téma využití volného času, stravování)

Žák

- respektuje tradice a kulturní hodnoty

Kompetence pracovní

Učitel

- motivuje žáky k plnění povinností, strukturování práce, plánování

Žák

- vytváří si vhodné pracovní návyky
- plánuje svoji práci
- průběžně se připravuje na různé formy hodnocení

Kompetence digitální

Učitel

- umožňuje žákům využívat v učebním procesu digitální zařízení a technologie
- vede žáky k vhodnému a bezpečnému využívání technologií při řešení problému

- umožňuje žákům rozvíjet spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí
- podněcuje žáky k vytváření digitálního obsahu

Žák

- využívá digitální technologie k usnadnění a zefektivnění práce
- ovládá a běžně používá digitální zařízení a aplikace
- samostatně rozhoduje, které technologie pro svou činnost a řešený problém používat
- získává a vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním	Tematické okruhy: - číslovky 1 – 1000 - osobní údaje - rodina a přátelé, popis člověka - denní režim - domácí práce - škola - měsíce, datum a narozeniny - sporty, volnočasové aktivity a dovolená, nakupování, jídlo, v restauraci, recept - zvyky, svátky, tradice - domácí zvířata, zvířata v ZOO - názvy některých států - počasí, přídavná jména - film, televize	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov EGS - zvyky a tradice národů Evropy MKV - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam používání cizího jazyka jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání MV - film, televize EV - životní podmínky zvířat	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-01 ❖ rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce v učebnici a obsahuje známou slovní zásobu, rozumí číselným údajům ➤ vyhledá konkrétní informace (čísla, jména) v krátkých poslechových textech CJ-9-1-02 ❖ vybírá z poslechu informace a dokáže s nimi dále pracovat, vysvětlí jednoduché fráze, rozumí rozhovoru nad každodenními tématy ➤ rozumí otázkám týkajících se osvojovaných témat			CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení			CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-01 ❖ zeptá se na základní informace v každodenních situacích, volnočasové aktivity, denní režim ➤ odpoví na otázky týkající se osvojovaných témat			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ popíše svůj denní režim, sdělí informace o rodině, škole a kamarádech ➤ sdělí, co dělal o víkendu, popíše vzhled kamaráda, členů rodiny, zvířete a místa	Mluvnice: - člen určitý a neurčitý - přídavná jména a příslovce - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - minulý čas prostý - řadové číslovky - počitatelnost podstatných jmen - zájmena v pozici předmětu - stupňování přídavných jmen - vyjádření povinnosti - základní pravidla výslovnosti - psaní malých a velkých písmen	Př - klasifikace živočichů	
Čtení s porozuměním		Rv - povinnosti v rodině	
CJ-9-3-01 ❖ vyhledá základní informaci v jednoduchých textech např. v jídelním lístku ➤ rozumí textu, který se týká osvojovaných témat ➤ rozumí krátkým pokynům v učebnici, rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům		Z - názvy států, hlavní města	CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní			
CJ-9-4-03 ❖ reaguje na jednoduché písemné sdělení, odpoví na dopis, e-mail CJ-9-4-01 ➤ vyplní osobní údaje v jednoduchém formuláři ➤ napíše základní informace o sobě, o jednotlivých členech rodiny, o škole, napíše dopis z dovolené			CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním	Tematické okruhy: - rodina, etapy života - vesmír a budoucnost - cestování - přírodní katastrofy - části a vybavení domu/bytu - Londýn, orientace ve městě - zkušenosti, úspěchy - řešení problémů, rady - škola, školní pravidla	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov EGS - zvyky a tradice národů Evropy MKV - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam používání cizího jazyka jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání VDO - škola, školní pravidla EV - přírodní katastrofy	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-01 ❖ vyhledá konkrétní informace (čísla, jména, místa) v krátkých poslechových textech ➤ v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace CJ-9-1-02 ❖ rozumí otázkám týkajících se osvojovaných témat ❖ rozumí otázkám týkajících se osvojovaných témat ➤ rozumí základním informacím v jednoduché konverzaci			CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení			CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-01 ❖ odpoví na otázky týkající se osvojovaných témat ➤ sestaví otázky k textu s vizuální nebo slovní oporou ➤ tvoří jednoduché věty podle gramatické struktury, obměňuje ukázkovou větu a krátké texty			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vlastními slovy převypráví příběh přiměřeného obsahu	Mluvnice: - člen určitý a neurčitý - stupňování přídavných jmen - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý - vyjádření budoucnosti pomocí vazby „going to“ - výslovnost obtížných hlásek	Pč - příprava pokrmů Rv - zdravý životní styl Z - geografické názvy	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 ❖ vyhledá informace v autentických materiálech ➤ rozumí textu, který se týká osvojovaných témat ➤ potvrdí nebo vyvrátí tvrzení podle textu, rozumí jednoduchým informacím v textu s obrázky			CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní			
CJ-9-4-03 ❖ reaguje na jednoduchá písemná sdělení CJ-9-4-01 ➤ vyplní osobní údaje ve formuláři ➤ popíše místo svého bydliště ➤ odpoví kamarádovi na e-mail			CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním	Tematické okruhy: - volba povolání - materiály - oblečení - životní úspěchy, sláva - popis lidského těla - realie anglicky mluvících zemí - pocity a nálady - životní prostředí - globální problémy - vztahy ve společnosti - problémy mládeže	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov EGS, MKV - zvyky a tradice národů Evropy MKV, OSV - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam používání cizího jazyka jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání EV - životní prostředí, globální problémy VDO	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-01 ❖ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ vyhledá konkrétní informace (čísla, jména, místa, činnosti) v krátkých poslechových textech CJ-9-1-02 ❖ rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma, rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma ➤ rozumí otázkám týkajících se osvojovaných témat			CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení			CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-01 ❖ popíše cestu, seznámí se s nejznámějšími londýnskými místy a historickými budovami ➤ odpoví na otázky týkající se osvojovaných témat ➤ vyjádří návrh, nabídku, náhlé rozhodnutí, reaguje na podněty			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CJ-9-2-03 ➤ vypráví o sobě, své rodině a kamarádech (rodokmen, věk, koníčky, vlastnosti), vyjádří žádost nebo požadavek, popíše svoje životní zážitky s použitím minulého času	Mluvnice: - přítomný čas prostý a průběhový - stavová slovesa - budoucí časy - minulý čas prostý a průběhový - vazba „used to“ - abstraktní podstatná jména - předpřítomný čas („for“ a „since“) - vztažné věty - tázací dovětky - modální slovesa - trpný rod (přítomný, minulý, budoucí) - podmínkové věty 1. typu - pravopis – pravidla interpunkce	- vztahy ve společnosti, problémy mládeže Ov - pravidla chování Rv - řešení problémů Z - cestování, přírodní katastrofy	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 ❖ rozumí jednoduchým materiálům a textům týkající se života a kultury anglicky mluvících zemí i vlastní země ➤ rozumí textu, který se týká osvojovaných témat CJ-9-3-02 ➤ vystihne hlavní myšlenky čteného textu, v textu nalezne odpovědi na otázky, při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci			CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní			
CJ-9-4-01 ➤ vyplní běžný formulář a dotazník CJ-9-4-02 ➤ sestaví sdělení související se životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy ➤ sestaví žádost a prosbu			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CJ-9-4-03 ❖ reaguje na jednoduchá písemná sdělení			CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním	Tematické okruhy: - sport, volný čas - popis lidí, osobnost - hudba - šikana - zaměstnání, ambice - média - cestování - žádost - nakupování, jídlo - uhlíková stopa - globální problémy - zjišťování informací	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov EGS, MKV - zvyky a tradice národů Evropy MKV, OSV - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam používání cizího jazyka jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání EV - člověk a životní prostředí (uhlíková stopa, ochrana životního prostředí)	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-01 ❖ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ vyhledá konkrétní informace (čísla, jména, místa, činnosti) v krátkých poslechových textech CJ-9-1-02 ❖ rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma, rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma ➤ rozumí otázkám týkajících se osvojovaných témat			CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení			CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-01 ❖ popíše cestu, seznámí se s reáliemi anglicky mluvících zemí ➤ odpoví na otázky týkající se osvojovaných témat ➤ vyjádří návrh, nabídku, náhlé rozhodnutí, reaguje na podněty			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CJ-9-2-02 ➤ vypráví o sobě, své rodině a kamarádech (rodokmen, věk, koníčky, vlastnosti), vyjádří žádost nebo požadavek, popíše svoje životní zážitky s použitím minulého času CJ-9-2-03 ➤ vypráví příběh, popíše osoby a místa ze svého života	Mluvnice: - přítomný čas prostý a průběhový - předpřítomný čas prostý - minulý čas prostý a průběhový - budoucí čas, vazba „going to“ - podmínková věta 1. typu - časové údaje - podmiňovací způsob - podmínková věta 2. typu - různé typy otázek - frázová slovesa - trpný rod - nepřímá řeč - nepřímé otázky	MV - média a společnost, kritické myšlení, mediální sdělení VDO - demokracie (politický systém a vláda UK a USA)	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 ❖ rozumí jednoduchým materiálům a textům týkající se života a kultury anglicky mluvících zemí i vlastní země ➤ rozumí textu, který se týká osvojených témat CJ-9-3-02 ➤ vystihne hlavní myšlenky čteného textu, v textu nalezne odpovědi na otázky, při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci			CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní			
CJ-9-4-01 ➤ vyplní běžný formulář a dotazník CJ-9-4-02			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ sestaví sdělení související se životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy ➤ sestaví žádost a prosbu CJ-9-4-03 ❖ reaguje na jednoduchá písemná sdělení			CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.1.4. Konverzace z anglického jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním	Tematické okruhy: - volný čas, koníčky - sport - doprava - turismus - orientace na mapě - Londýn - rodina - bydlení - kultura - jídlo - USA, Kanada - Austrálie - prázdniny, cestování	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti - řeč těla, řeč zvuků a slov EGS - zvyky a tradice národů Evropy MKV - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam používání cizího jazyka jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání EV - člověk a prostředí, turismus	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-01 ❖ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ vyhledá konkrétní informace (čísla, jména, místa, činnosti) v krátkých poslechových textech			CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
CJ-9-1-02 ❖ rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma, rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma ➤ rozumí otázkám týkajících se osvojovaných témat			
Mluvení			CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-01 ❖ zapojí se do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru na známé téma			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ formuluje pozvání, výpověď o plánovaných činnostech a reaguje na nabídky ➤ poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích ➤ odpoví na otázky týkající se osvojovaných témat CJ-9-2-02 ➤ mluví o své rodině, kamarádech, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➤ popíše prostředí, osoby, děje za použití jednoduchých vět i souvětí, vyjádří souvislosti mezi ději		MV - kultura, tvorba prezentací Z - názvy států, hlavní města, geografické názvy	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 ❖ rozumí jednoduchým materiálům a textům týkající se života a kultury anglicky mluvících zemí i vlastní země ➤ rozumí textu, který se týká osvojovaných témat ➤ vystihne hlavní myšlenky čteného textu, v textu nalezne odpovědi na otázky, při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci			CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Poslech s porozuměním	Tematické okruhy: - nakupování, móda - zdraví, nemoci, životní styl - Velká Británie - známá místa Anglie - počasí, podnebí - globální problémy, zprávy - média, sociální média - budoucí plány - zaměstnání, práce - žádost o práci - upozornění, nápisy - zjednodušená četba	OSV - utváření pozitivního vztahu k druhým a sobě samému - rozvoj základní komunikační dovednosti MKV - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam používání cizího jazyka jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání EV - počasí, podnebí, globální problémy MV - média, sociální média VDO - zaměstnání, práce, žádost o práci	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-01 ❖ porozumí jednoduchému poslechovému textu, důležitým informacím v krátkých nahrávkách ➤ vyhledá podstatné informace v jednoduchých poslechových textech CJ-9-1-02 ❖ rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na běžné téma, rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma ➤ rozumí otázkám týkajících se osvojovaných témat			CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení			CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
CJ-9-2-01 ❖ předá jednoduché informace o tématech z daných tematických okruhů ➤ odpoví na otázky týkající se osvojovaných témat ➤ v samostatném ústním projevu a konverzaci sdělí informace o sobě, blízkých a známých lidech, vyžádá			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
informaci a při neporozumění klade doplňující otázky ➤ rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor ➤ ústně shrne hlavní myšlenky krátkého textu nebo konverzace		Z - životní prostředí, globální problémy D - realie anglicky mluvících zemí	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 ❖ vyhledá podstatné informace v autentických materiálech, (inzeráty, prospekty) ➤ rozumí textu, který se týká osvojovaných témat ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ➤ vystihne hlavní myšlenky čteného textu, v textu nalezne odpovědi na otázky, při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci			CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Psaní			
CJ-9-4-01 ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, žádosti CJ-9-4-03			

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ jednoduchým způsobem odpoví na písemné sdělení, používá základní gramatické struktury			CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.1.5. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk je tvořen obsahem vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	2	2	2

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo odborných učebnách. Během výuky se využívá počítačová technika, interaktivní tabule, internetové odkazy (např. jazykové aplikace), slovníky, učebnice, pracovní sešit a pracovní listy.

Vzdělávací obsah předmětu:

- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropské unie a světového společenství
- snižuje jazykové bariéry, prohlubuje mezinárodní porozumění
- přispívá k chápání a objevování skutečností
- umožňuje poznávat kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávat nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka a vede k práci s nimi
- pomáhá chápat historii v souvislostech
- vede k získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- přispívá k osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- směřuje k pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, k respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- umožňuje číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- zvyšuje seberealizaci jedince

Formy realizace:

- skupinové vyučování

- dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní)
- samostatná práce
- vyhledávání informací, práce se slovníky, denním tiskem, internetem
- hry, soutěže
- výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- olympiády
- projekty, příležitostné akce

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- OSV – zařazovat témata, která vycházejí z potřeb žáků s využitím her, cvičení, modelových situací a diskusí, rozvíjet schopnost dialogu, monologu, omluvit se, vyjádřit žádost, prosbu, pozdravit
- VDO – rozvíjet kritické myšlení, vědomí svých práv a povinností, porozumění demokratickému uspořádání společnosti se zaměřením na německy mluvící země
- EGS – rozvíjet zodpovědnou a tvořivou osobnost budoucího evropského občana, poznávat život a evropskou kulturu - německy mluvící země
- MKV – seznamovat se s kulturou, tradicemi a hodnotami německy mluvících zemí, porozumět jim, rozvíjet smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci
- EV – vést k chápání vztahů člověka a k životnímu prostředí, zařazovat témata týkající se přírody zvířata, rostliny, město, zahrada, doprava apod.
- MV – rozvíjet vnímání a kritické hodnocení mluveného i psaného projevu, zařazovat práci s médii – časopisy, počítače, televize aj. k získávání informací, k zábavě i účelnému využití volného času

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- vede k systematickému osvojování znalostí a dovedností
- kriticky a objektivně hodnotí úroveň znalostí

Žáci

- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojuje získané poznatky do širších celků
- poznává smysl a cíl učení

- systematizuje poznatky a využívá je k tvůrčí činnosti a k praktickému životu
- získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje k řešení problému
- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům
- usměrňuje a vyhodnocuje postupy

Žáci

- je schopen rozpoznat a pochopit problém
- plánuje způsob řešení, využívá vlastní úsudek a zkušenost
- umí vyhledat vhodné informace k řešení problému, k hledání různých variant
- ověřuje správnost řešení problému
- kriticky myslí, uvědomuje si zodpovědnost za výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ...

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- rozumí různým typům textů, reaguje na ně
- využívá informační a komunikační prostředky a nové technologie pro komunikaci s okolním světem
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- využívá získané komunikativní dovednosti ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci
- vede žáky k týmové práci i k rozvoji individuality každého z nich

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- jsou schopni sebekontroly
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si, k ocenění druhého

Žáci

- respektuje názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- vede žáky k důslednému dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, k jejich využívání v praxi

Žáci

- využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost
- je schopen efektivně organizovat svou práci

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií a vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k využívání digitálních záznamů a vizuálních simulací

Žáci

- využívají v učebním procesu digitálních zařízení
- získávají a sdílejí data i informace
- rozvíjejí spolupráci v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DCJ-9-1-01 ❖ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci dvou osob	- úvod do učiva - abeceda, výslovnost - gramatika: podstatná jména (velké písmeno), věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, slovosled, základní číslovky, dny v týdnu, barvy	OSV - komunikace	DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
➤ sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení	- pokyny a instrukce – dialogy - časování pravidelných sloves v přítomném čase, skloňování podstatných jmen	OSV - komunikace	rozumí jednoduchým pokynům učitele projekt ICH
➤ prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty ➤ poslech s porozuměním ➤ používá probranou gramatiku, pozná první slovesa se změnou kmenové souhlásky	- technika čtení - časování sloves „sein“ a „haben“ - přivlastňovací zájmena (mein, dein) - přídavná jména		
DCJ-9-1-02 ❖ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům,	- otázky a odpovědi - krátká sdělení - časové údaje (hodiny a čas) - co mám rád x co nemám rád	MKV - kulturní difference	DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
písemně sestaví jednoduché sdělení (pozdrav, blahopřání k narozeninám,...) DCJ-9-2-01 ❖ zapojí se do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-4-02 ❖ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ uvědomí si význam předložek při běžné řeči	- techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace) - člen určitý a neurčitý - Německo (realie) - práce se slovníkem	EGS - jsme Evropané	DCJ-9-2-01p pozdraví, poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná a mluvená sdělení, která se týkají jeho osoby projekt meine Familie
➤ rozumí jednoduché konverzaci dvou osob ➤ naváže kontakt s konkrétní osobou	- písemná podoba různých forem sdělení (např. pozdrav, blahopřání) - narozeniny - Hobbys		
DCJ-9-2-02 ❖ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá ➤ řeší jednoduché situace související se seznamováním	- časování pravidelných sloves (s pomocným „e“) - použití členů ve 4. p. - roční období, měsíce - časové údaje (um, am, im) - svátky – Vánoce, Velikonoce	OSV - komunikace - kooperace - kreativita (projekt)	DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
DCJ-9-3-02	- zeměpisné názvy - předložky	EGS	DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům,

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-4-01 ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ sestaví jednoduché sdělení ➤ čte s porozuměním	- volný čas, prázdniny - shrnutí učiva 7. ročníku	- jsme Evropané	se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DCJ-9-1-03 ❖ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ poslech s porozuměním DCJ-9-4-02 ❖ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 ❖ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ sestaví jednoduché sdělení ➤ čte s porozuměním	- opakování učiva 7. ročníku - volný čas, prázdniny - přivlastňovací zájmena - slovesa s odlučitelnými předponami	EGS - jsme Evropané OSV - komunikace	DCJ-9-1-03p – rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
DCJ-9-4-02 ❖ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení	- pokyny a instrukce – dialogy - předložky se 3. a 4. p. (Wo? Wohin?) - osobní zájmena	OSV - komunikace - kooperace - kreativita (projekt) MKV - kulturní difference	projekt Mein Traumzimmer DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná a mluvená sdělení, která se týkají jeho osoby

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ prezentuje říkanky, básničky, písničky a jiné texty ➤ čte nahlas plynule a foneticky správně	- technika čtení - správná výslovnost	EGS - jsme Evropané	rozumí jednoduchým pokynům učitele
➤ má základní poznatky o německy mluvících zemích	- práce se slovníkem - časové údaje - složené číslovky	OSV - komunikace - mezilidské vztahy	
➤ vysvětlí rozdíl mezi tykáním a vykáním v češtině, naučí se vykání v němčině ➤ porozumí přiměřenému textu ➤ práce se slovníky			
DCJ-9-2-01 ❖ zapojí se do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 ❖ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ ústně i písemně sestaví jednoduché sdělení	- sport, volný čas - způsobová slovesa - Stundenplan (rozvrh hodin) - využití zájmen	OSV - komunikace - poznávání lidí	DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
➤ vede komunikaci v běžných situacích	- koníčky, cestování - shrnutí učiva 8. ročníku	EGS - jsme Evropané	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DCJ-9-2-01 ❖ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ rozumí monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejichž význam dokáže odhadnout	- opakování učiva 8. ročníku - pokyny a instrukce – dialogy - cestování	OSV - komunikace - kreativita - mezilidské vztahy	DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná a mluvená sdělení, která se týkají jeho osoby rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
DCJ-9-1-03 ❖ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ poslech s porozuměním DCJ-9-4-02 ❖ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ rozumí přiměřeně obtížné konverzaci dvou a více osob ➤ zná slovosled v německé větě	- slovesa s odlučitelnými předponami - préteritum sloves haben a sein - části těla - dialogy (u lékaře)	MV - práce s PC	
DCJ-9-3-03 ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální	- technika čtení - čtení, poslech související s probíranými tématy a gramatikou - práce se slovníkem	MKV - kritické čtení, mediální sdělení	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci ➤ čte s porozuměním ➤ reprodukuje text pomocí známé slovní zásoby			
➤ vede komunikaci v běžných situacích ➤ používá cizojazyčný slovník, orientuje se v základních zeměpisných reáliích německy mluvících zemí ➤ zná slovosled v německé větě	- předložky se 3. p. - pokyny a instrukce – dialogy - BRD, Rakousko, Švýcarsko Berlín, Vídeň, Bavorsko - Landkarte (práce s mapou) - práce se slovníkem - způsobová slovesa	EGS - jsme Evropané - sousedé v Evropě Z - naši sousedé, mapa Evropy MKV - kulturní difference	
DCJ-9-1-03 ❖ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ poslech s porozuměním DCJ-9-3-01 ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- reálie Německa a České republiky - práce se slovníkem - počasí, oblečení - perfektní (minulý čas) - prázdniny, cestování - shrnutí učiva 9. ročníku	OSV - komunikace EGS - jsme Evropané - sousedé v Evropě Z - naši sousedé, mapa Evropy	

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

rozumí jednoduchým pokynům učitele

6.2. Matematika a její aplikace

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Matematika**
- **Seminář z českého jazyka a matematiky**
- **Matematická praktika**

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika, Seminář z českého jazyka a literatury, Matematická praktika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Matematika je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
5 (3+2*)	5 (4+1*)	5 (4+1*)	5 (4+1*)

* z disponibilní časové dotace

Do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace je zařazen předmět Seminář z českého jazyka a matematiky.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	0	1 (0+1*)

* z disponibilní časové dotace, vyučována 1 hodina matematiky za 14 dní

Do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace je zařazen předmět Matematická praktika. Jedná se o jeden z volitelných předmětů.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	0	1 (0+1*)	0

* z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách, popř. v počítačové učebně.

Výuka je zaměřena na to, aby si žáci osvojili základní matematické pojmy a vztahy, získávají dovednosti poradit si s praktickými úlohami denní potřeby. Matematické vzdělávání rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení a logické usuzování žáků. Matematika na 2. stupni je založena na aktivní činnosti žáků, na jejich schopnosti provádět rozbor problémů a nalézat řešení, odhadovat výsledky, přesně a stručně se vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádět rozbor a zápis při řešení úloh, zdokonalovat se v grafickém projevu. Důležitou roli sehraává matematika při rozvoji schopnosti žáků formulovat problém a hledat různé způsoby jeho řešení.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (fyzika, chemie, informatika, zeměpis, dějepis, rodinná výchova, občanská výchova,...).

Při výuce je využívána:

- práce s učebnicí, odbornou literaturou, internetem
- práce s modely
- práce s kalkulátorem a počítačem
- práce s grafy, diagramy, tabulkami
- práce se zpětným projektorem a diaprojektorem

Do výuky jsou zařazovány přednášky, samostatné a skupinové práce, krátkodobé projekty.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- osobnostní a sociální výchova – OSV
- výchova demokratického občana – VDO – důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
- enviromentální výchova – EV – ochrana životního prostředí – stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS – srovnání států, HDP, grafy,...

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k tomu, aby si osvojili nutné matematické vzorce a algoritmy, dbá na správnost numerických výpočtů a tím rozvíjí paměť žáků
- vede žáky k tomu, aby si uměli vyhledat potřebné vztahy a hodnoty v matematicko-fyzikálních tabulkách
- zařazováním slovních úloh a příkladů z běžného života vede žáky k využívání matematických dovedností v praxi a k tomu, aby pochopili smysl matematického vzdělávání
- používá modely těles v geometrii a tím rozvíjí prostorovou představivost žáků
- zařazuje úlohy, ve kterých žáci využívají poznatky z ostatních předmětů (zeměpis, fyzika, chemie) a tím vytváří u žáků představu o využitelnosti matematických postupů v ostatních vědních disciplínách

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadáním skupinové práce vede žáky k tomu, aby diskutovali o podstatě problému a hledali různé způsoby řešení problémových úloh
- při průběžné kontrole práce skupiny i jednotlivých žáků je učí vnímat chyby jako součást procesu zkoumání, který vyžaduje hlubší zamyšlení nad problémem a hledání jiných cest k správnému řešení
- při řešení úloh vede žáky k provádění odhadu a k ověřování reálnosti výsledků
- zadáváním domácích úkolů ověřuje, zda jsou žáci schopni využít nalezené postupy při řešení obdobných problémových úloh
- vede žáky k řešení Pythagoriády, Matematického klokana, Pangey a Olympiády z matematiky

Žák

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- formou řízené diskuse rozvíjí u žáků schopnost vyjadřovat se přesně a stručně, užívat matematický jazyk, obhajovat svůj názor a reagovat na názor druhých
- při kontrole písemných prací a domácích úkolů dbá na kultivovaný písemný i grafický projev žáků a na správné užívání matematických symbolů
- při řešení slovních úloh sleduje, zda žáci čtou text úlohy s porozuměním a zda správně interpretují výsledky řešení

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnocením výsledků práce skupiny vede žáky k poznání nutnosti spolupracovat s ostatními, k dodržování dohodnutých pravidel práce a učí je vážit si práce své i druhých
- kladným ohodnocením správného řešení i snahy o nalezení řešení samostatně zadaných úkolů podporuje u žáků dosahování pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel

- důslednou kontrolou domácích úkolů vede žáky k zodpovědnosti za svou domácí přípravu a k uvědomování si školních povinností
- při všech činnostech vede žáky k ohleduplnosti
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní

Učitel

- zařazováním vhodných úloh rozvíjí u žáků dovednost používat rýsovací potřeby, úhloměr, kalkulačku a počítač
- vyžaduje od žáků plnění úkolů v předem stanovené kvalitě a v dohodnutých termínech, tím rozvíjí jejich pečlivost a návyk systematické práce
- vede žáky k využívání vědomostí a dovedností v každodenním životě

Žák

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Učitel

- vytváří situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klade důraz na používání kalkulačků, např. při provádění kontroly odhadů
- podporuje, aby nabyté vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty vedly k zodpovědnému a bezpečnému využití digitálních technologií

Žák

- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém využít
- získává a sdílí data i informace v digitálním prostředí
- využívá kritického myšlení a posuzuje data a informace při jejich získávání, shromažďování, analyzování a sdílení
- rozvíjí spolupráci a komunikaci v digitálním prostředí

6.2.1. Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-1-01 ❖ provádí početní operace v oboru přirozených čísel – z paměti i písemně ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla M-9-1-02 ❖ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ➤ sčítá a odčítá zlomky se společným jmenovatelem, smíšená čísla ➤ počítá jednoduché rovnice s přirozenými čísly M-9-1-03 ➤ modeluje a řeší situace s využitím přirozených čísel M-9-1-09 ➤ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	Rozšířené opakování přirozená čísla - rozvinutý a zkrácený zápis čísla - číselná osa - početní operace, vlastnosti - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie	OSV - rozvoj schopností poznávání, kreativita, cvičení schopnosti nalézt různé způsoby řešení slovních úloh – průběžně Z 6 - výšky hor, délky řek – porovnání	Opakování učiva 1. stupně ZŠ M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 zvládá orientaci na číselné ose zvládá početní úkony s penězi
M-9-1-01 ❖ provádí početní operace s desetinnými čísly, čte a zapisuje desetinná čísla	Desetinná čísla - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování	Fy 6 - veličiny a jejich měření, převod jednotek	M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
(sčítá, odčítá, násobí a dělí – z paměti i písemně) M-9-1-02 ❖ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností M-9-1-04 ➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (desetinným číslem a zlomkem) ➤ znázorňuje desetinná čísla na číselné ose ➤ převádí jednotky M-9-1-09 ➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru desetinných čísel M-9-2-01 ❖ vyhodnocuje a zpracovává data – vypočítá aritmetický průměr	- početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek - slovní úlohy	OSV - odhad a určení např. ceny nákupu,...	M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-01p pracuje se zlomky se stejným jmenovatelem a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-2-01p vyhledává a třídí data zvládá orientaci na číselné ose užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-1-03 ➤ modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel ➤ rozliší pojem násobek a dělitel ➤ prokáže znalost znaků dělitelnosti a užívá je ➤ vysvětlí pojem prvočíslo, číslo složené ➤ rozloží číslo na součin prvočísel ➤ určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel M-9-2-01 ❖ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Dělitelnost přirozených čísel - násobek, dělitel - znaky dělitelnosti: 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 100, 1 000 - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel - čísla soudělná a nesoudělná - užití dělitelnosti ve slovních úlohách		M-9-2-01p vyhledává a třídí data
M-9-3-01 ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů, využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 ➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ➤ užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka M-9-3-06 ❖ načrtne a sestrojí jednoduché rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník	Opakování – pravidla rýsování a jednoduché konstrukční úlohy	Čsp 6 - popis technických výkresů	Opakování a rozšíření učiva 1. stupně ZŠ M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozezná a rýsuje základní rovinné útvary umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami, používá technické písmo

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
M-9-3-01 ➤ převádí jednotky délky, hmotnosti, času M-9-3-04 ❖ odhaduje a vypočítá obsah základních rovinných útvarů – čtverce a obdélníku ➤ rozebere a řeší slovní úlohy a praktické problémy M-9-3-09 ➤ rozpozná základní prostorové útvary M-9-3-13 ➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Opakování – geometrické útvary v rovině	Fy 6 - veličiny a jejich měření, převod jednotek Z 7 - rozloha území Vv 6 – 9 - písmo, kresba OSV - určení obvodu pozemku	M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku
M-9-3-02 ➤ charakterizuje základní rovinné útvary – úhel ➤ popíše úhel jako část roviny M-9-3-03 ❖ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Úhel a jeho velikost - pojem, rýsování, měření a grafické přenášení úhlu - osa úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - vedlejší a vrcholové úhly - souhlasné a střídavé úhly	Z 6 - určování zeměpisné polohy – azimut	M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly,

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-3-01 ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů, využívá potřebnou matematickou symboliku ➤ rozliší a určí druhy úhlů ➤ rozpozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů a využívá jejich vlastnosti ➤ rozpozná dvojice souhlasných a střídavých úhlů a využívá jejich vlastnosti M-9-3-02 ➤ charakterizuje základní rovinné útvary – mnohoúhelník ➤ sestrojí pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník M-9-3-13 ➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) - početní i grafické operace s velikostmi úhlů (sčítá, odčítá, násobí a dělí dvěma) - mnohoúhelníky		provádí jednoduché konstrukce M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-08 ❖ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrné útvary ➤ dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Shodnost a shodná zobrazení - shodné útvary - osová souměrnost - osově souměrné útvary - středová souměrnost - středově souměrné útvary	F7 - zrcadla	M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-3-01 ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 ➤ charakterizuje a třídí základní geometrické útvary – druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti M-9-3-06 ➤ načrtne a sestrojí trojúhelníky podle vět sss. sus. usu ➤ rozhodne, zda lze trojúhelník sestrojit M-9-3-13 ➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Trojúhelník - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - trojúhelníková nerovnost - věty sss, sus, usu - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná	Fy 7 - určení těžiště tělesa	 M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozezná a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-09 ➤ rozezná a pojmenuje krychli a kvádr, charakterizuje jejich vlastnosti M-9-3-11 ❖ načrtne a narýsuje síť krychle a kváдру M-9-3-12 ❖ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Krychle a kvádr - kvádr, krychle, síť těles - zobrazení těles - povrch krychle, kváдру - jednotky objemu - objem krychle, kváдру - stěnová a tělesová úhlopříčka krychle, kváдру	Fy 6 - jednotky objemu a obsahu Vv 6 - tvorba modelu krychle	Práce s modely těles M-9-3-11p sestrojí síť základních těles M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kváдру, krychle

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-3-10 ❖ odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu M-9-3-13 ➤ analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu ➤ rozezná stěnovou a tělesovou úhlopříčku v krychli, kvádru M-9-4-02 ❖ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí M-9-3-01 ➤ vysvětlí a provede převod jednotek objemu			M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh užívá a ovládá převody jednotek obsahu, objemu
	Závěrečné opakování		V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány samostatné individuální i skupinové práce, matematické hry a soutěže, práce s modely.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-3-07 ➤ užívá argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	Opakování a prohlubování učiva z 6. ročníku - věty o shodnosti trojúhelníků – sss, sus, usu		
M-9-1-01 ❖ provádí početní operace s desetinnými čísly a zlomky ➤ čte a zapisuje zlomky ➤ provádí rozšiřování a krácení zlomků ➤ porovnává zlomky M-9-1-02 ❖ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností M-9-1-04 ➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) M-9-1-09 ➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	Zlomky - rozšiřování a krácení zlomků, rovnost zlomků - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - porovnávání, smíšené číslo - převrácený zlomek - početní operace se zlomky - složený zlomek - slovní úlohy	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kooperace, seberegulace a sebeorganizace – průběžně Z 6 - výšky hor, délky řek – porovnání	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-1-01 ❖ provádí početní operace v oboru celých čísel ➤ rozlišuje kladná a záporná čísla ❖ zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose ➤ objasní pojem opačné číslo ➤ určí absolutní hodnotu daného čísla a vysvětlí její geometrický význam M-9-1-09 ➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel	Celá čísla - čtení a zápis čísla - čísla navzájem opačná - zobrazení na číselné ose - početní operace - absolutní hodnota	Fy 8 - měření teploty D - určování historických dat (časová přímka)	zvládá orientaci na číselné ose M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000
M-9-1-09 ➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel M-9-1-01 ➤ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	Racionální čísla - vlastnosti racionálních čísel - záporná desetinná čísla a záporné zlomky - porovnávání racionálních čísel - početní operace s racionálními čísly	F 6 – 9 - vzorce, výpočty	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-05 ❖ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem ❖ pracuje s měřítky map a plánů	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr, postupný poměr, převrácený poměr - měřítko mapy a plánů, slovní úlohy	Fy 6 – 9 - vztahy mezi veličinami - úlohy o pohybu (úměrnost, grafy, závislosti)	M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-2-03 ➤ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti ➤ vysvětlí, co je poměr ➤ zapíše poměr mezi hodnotami ➤ zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru ➤ dělí celek na části v daném poměru ➤ využívá trojčlenku při řešení slovních úloh M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-2-04 ❖ vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí M-9-1-04 ➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)	- úměra, přímá a nepřímá úměrnost a jejich graf - trojčlenka, slovní úlohy	Z 6 - měřítko mapy a plánu OSV - práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev, ...) - PÚ – spotřeba materiálu, benzínu, ... - NÚ – zakázky, počet dělníků, ... EGS - objevujeme Evropu a svět ITp - graf přímé úměrnosti	s nimi základní početní operace M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-02p využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
M-9-1-06 ❖ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta - procento, promile - základ, procentová část, počet počtu procent - úroky	Ch 8 - koncentrace, míchání roztoků Př 8	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vysvětlí pojem 1% ➤ užívá základní pojmy procentového počtu M-9-1-04 ➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) ➤ řeší slovní úlohy ➤ vysvětlí pojem promile M-9-1-02 ❖ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- slovní úlohy	- složení těl organismů v % OSV - slevy v obchodě, ekonomické otázky rodinného života (úroky) MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek v grafech a diagramech	– část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-1-06 ❖ řeší aplikační úlohy na procenta M-9-2-01 ❖ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-04	Základy finanční gramotnosti - nákupy a slevy v obchodech - moje kapesné - rodinný rozpočet	OSV - slevy v obchodech, ekonomické otázky rodinného života Ov 7, 9 - peníze, rodinný rozpočet	M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta M-9-2-01p vyhledává a třídí data

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem		státní rozpočet	M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku, zvládá početní úkony s penězi
M-9-3-01 ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů, využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 ➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 ❖ odhaduje a vypočítává obsah a obvod trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku M-9-3-06 ❖ načrtne a sestrojí základní rovinné útvary ➤ načrtne, запиše postup řešení a sestrojí základní rovinné útvary ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti vybraných základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů M-9-3-13	Čtyřúhelníky - rovnoběžník a jeho vlastnosti - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - lichoběžník a jeho vlastnosti - obvod a obsah lichoběžníku - konstrukce čtyřúhelníku	Čsp 8 technické nákresy, kótování	umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami, používá technické písmo M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu			
M-9-3-09 ➤ rozezná a pojmenuje hranol, charakterizuje jeho vlastnosti M-9-3-11 ❖ načrtne a narýsuje síť hranolu M-9-3-10 ❖ odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu M-9-3-13 ❖ analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 ❖ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Hranoly - pojem hranol - síť hranolu - povrch a objem hranolu - slovní úlohy	Fy 7 - určení těžiště tělesa OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kooperace, seberegulace a sebeorganizace	Práce s modely M-9-3-11p sestrojí síť základních těles M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy, hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Závěrečné opakování		V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány samostatné individuální i skupinové práce, matematické hry a soutěže, práce s modely.

Ročník: 8.

336

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-1-02 ❖ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-3-13 ➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel			M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-01 ➤ provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem ➤ zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 \leq a < 10$, n je celé číslo M-9-1-02 ❖ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Mocniny s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina - operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 \leq a < 10$	Fy 8 - zápis jednotek fyzikálních veličin, elektromagnetické jevy Fy 9 - vzdálenosti ve vesmíru	M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla
M-9-1-07 ➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ➤ provádí početní operace s výrazy – sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočleny na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-01 ❖ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel – určí hodnotu číselného výrazu	Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota - výrazy s proměnnou - početní operace s mnohočleny - rozklad výrazu na součin - vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$	Fy, Ch 8 – 9 - vzorce, výpočty Fy 8 - Ohmův zákon – vyjádření neznámé ze vzorce	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ запиše pomocí výrazu s proměnnou slovní text ➤ provede dosazení do výrazu s proměnnou a vypočítá jeho hodnotu			
M-9-1-08 ➤ užívá a zapisuje vztah rovnosti ➤ řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav ➤ provádí zkoušku řešení ➤ řeší slovní úlohy – formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá řešení předkládaných situací ➤ užívá logickou úvahu při ověření výsledku řešení	Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice - slovní úlohy - vyjádření neznámé ze vzorce	Fy 8 – 9 - vztahy mezi veličinami - vyjádření veličin ze vzorců - řešení fyzikálních úloh, kalorimetrická rovnice EGS - srovnání států – HDP, počet obyvatel	M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-2-01 ➤ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data do tabulek a diagramů M-9-2-04 ❖ vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Základy statistiky - statistický soubor, statistická jednotka, znak, četnost znaku - sloupcový a kruhový diagram - aritmetický průměr, modus, medián	Z, Ch 8 - 9 - průmysl, zdravotnictví, akční plánování - stav obyvatelstva	M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-2-02 ➤ porovnává soubory dat		Fy 6 – 9 - zpracování naměřených hodnot při LP VDO - volební výsledky EV - stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek v grafech a diagramech	M-9-2-02p porovnává data Krátkodobý projekt – statistické šetření
M-9-3-01 ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku ➤ určí vzájemnou polohu přímky a kružnice ➤ popíše vzájemnou polohu dvou kružnic M-9-3-04 ➤ odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice M-9-3-09 ➤ určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti	Kruh, kružnice, válec - vzájemná poloha přímky a kružnice - Thaletova věta - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu - válec jako rotační těleso - síť tělesa - objem a povrch válce - slovní úlohy z praxe - logické a netradiční geometrické úlohy	Fy 6 - jednotky objemu, hustota materiálu Fy 7 - otáčivý pohyb	M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah kruhu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-3-10 ➤ odhaduje a vypočítává objem a povrch válce ➤ řeší slovní úlohy z praktického života M-9-3-11 ➤ načrtne a sestrojí síť válce M-9-3-13 ➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím matematického aparátu			M-9-3-10p vypočítá povrch a objem válce M-9-3-11p sestrojí síť základních těles – válce Práce s modely
M-9-3-05 ➤ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 ➤ načrtne a sestrojí rovinné útvary ➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-03 ➤ určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Konstrukční úlohy - množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova věta - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků s využitím výšky, těžnice, Thaletovy kružnice	Čsp 8 - technické nákresy, kótování Fy 7 - těžiště: poloha, stálá, volná a vratká	umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami, používá technické písmo M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozezná a rýsuje základní rovinné útvary M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Závěrečné opakování		V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány samostatné individuální i skupinové práce, matematické hry a soutěže, práce s modely.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Opakování učiva 8. ročníku		
M-9-1-07 ➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ➤ rozkládá výraz na součin (pomocí vzorců, vytýkáním) ➤ provádí početní operace s lomenými výrazy ➤ řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech ➤ užívá rovnice s neznámou ve jmenovateli při řešení úloh z praxe M-9-1-08 ➤ formuje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic M-9-1-09 ➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Lomený výraz, rovnice s neznámou ve jmenovateli - celistvý výraz – jeho hodnota a operace s celistvým výrazem - vytýkání a úpravy pomocí vzorců - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy o společné práci	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kooperace, seberegulace a sebeorganizace	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-1-08 ➤ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými – metoda sčítací a metoda dosazovací ➤ řeší slovní úlohy o směsích a roztocích pomocí soustavy lineárních rovnic ➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-01 ❖ řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Řešení soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	Ch 8, 9 - koncentrace roztoku	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
M-9-2-01 ❖ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ➤ aplikuje pojem funkce M-9-2-03 ➤ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04	Funkce - pojem funkce, definiční obor, množina hodnot funkce - přímá úměrnost - lineární funkce – graf, vlastnosti - kvadratická funkce - nepřímá úměrnost - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	ITp - grafy lineárních funkcí a grafické řešení soustav lineárních rovnic Fy 8, 9 - užití v praxi: závislost teploty na čase, Ohmův zákon	M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem ➤ rozlišuje lineární a kvadratickou funkci ➤ sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce M-9-2-05 ➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			M-9-4-02p využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
M-9-3-07 ➤ užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků ➤ rozliší shodné a podobné útvary M-9-1-05 ❖ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem	Podobnost - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti	Z 6 - měřítko mapy	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-05p používá měřítko plánu a mapy
M-9-4-02 ❖ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Goniometrické funkce - $y = \sin x$, $y = \cos x$, $y = \operatorname{tg} x$, $y = \operatorname{cotg} x$ - výpočty v pravoúhlém trojúhelníku - slovní úlohy	ITp - grafy goniometrických funkcí Fy 8 - střídavý proud Fy 9	<i>Rozšiřující učivo</i> M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ využívá goniometrické funkce ve slovních úlohách – při výpočtu obvodu a obsahu rovinných obrazců		- zvuk	techniky při řešení úloh
M-9-3-10 ❖ odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu M-9-3-09 ➤ rozezná a pojmenuje kužel, jehlan, kouli, charakterizuje jejich vlastnosti M-9-3-10 ❖ odhaduje a vypočítá povrch a objem kuželu, jehlanu a koule M-9-3-13 ➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 ❖ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Prostorové útvary - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles - logické a netradiční geometrické úlohy	D 6 - pyramidy Fy 9 - sluneční soustava	Práce s modely M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí M-9-4-02p využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle
M-9-1-06 ❖ řeší aplikační úlohy na procenta M-9-2-01 ❖ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 ❖ porovnává soubory dat	Základy finanční matematiky - úrok, úroková míra, jistina - jednoduché a složené úrokování - valuty, devizy, převody měn	ITp - převody měn Rv 9 - hospodaření rodiny, úrok	M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta M-9-2-01p vyhledává a třídí data

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ řeší úlohy z praxe M-9-2-04 ❖ vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem			M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku, zvládá početní úkony s penězi
	Závěrečné opakování		V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány samostatné individuální i skupinové práce, matematické hry a soutěže, práce s modely.

6.2.2. Seminář z českého jazyka a matematiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka a matematiky – matematika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-1-01 ❖ provádí početní operace s racionálními čísly M-9-1-09 ➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Početní operace s racionálními čísly	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kooperace, hledání různých způsobů, řešení, skupinová práce, diskuse o problémech M 6 – 9 - všechna témata	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-05 ❖ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem ❖ pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-06 ❖ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Slovní úlohy – poměr, trojčlenka, procenta	Z 6 - měřítko mapy a plánu Ch 8 - koncentrace roztoku, výpočet hmotnosti, míchání roztoků Př 8 - složení těl organismů v %	M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ využívá trojčlenku při řešení slovních úloh a řeší úlohy s procenty		OSV - slevy v obchodě, ekonomické otázky rodinného života (úroky)	
M-9-3-04 ❖ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-01 ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	Slovní úlohy – obvody a obsahy rovinných útvarů, úlohy z praxe		M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-1-01 ❖ užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech ➤ využívá Pythagorovu větu	Mocniny a odmocniny, Pythagorova věta	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kooperace, hledání různých způsobů, řešení, skupinová práce, diskuze o problémech Fy 7 - výslednice kolmých sil Fy 8 - zápis čísla pomocí mocnin	M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ provádí operace s výrazy a lomenými výrazy M-9-1-07 ➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Operace s výrazy Lomené výrazy		M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
➤ řeší všechny typy lineárních rovnic a jejich soustav a zvládá je aplikovat do slovních úloh M-9-1-08 ➤ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Řešení lineárních rovnic a jejich soustav Slovní úlohy s užitím lineárních rovnic a jejich soustav	Fy 6 – 9 - vyjádření neznámé ze vzorce a zjednodušování fyzikálních vztahů - vztahy mezi veličinami - řešení fyzikálních úloh EGS - srovnání států – HDP, počet obyvatel	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-3-10 ❖ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-4-02 ❖ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje	Povrch a objem těles - využitím Pythagorovy věty - využití goniometrických funkcí	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kooperace, seberegulace a sebeorganizace	Práce s modely M-9-3-12p načrtne základní tělesa

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí			M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádrů, krychle a válců M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
M-9-3-06 ➤ načrtne, zapíše postup řešení a sestrojí základní rovinné útvary ❖ načrtne a sestrojí rovinné útvary	Konstrukční úlohy	Čsp 8 - technické nákresy, kótování	M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary V průběhu celého roku jsou s ohledem na schopnosti žáků zařazovány zajímavé a problematické úlohy. U jednotlivých celků budou zařazeny testy a vzorové přijímací zkoušky z matematiky na střední školy.

6.2.3. Matematická praktika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematická praktika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Opakování a prohlubování učiva			
M-9-1-09 ➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel ➤ používá římské číslice při zápisu čísel M-9-1-01 ➤ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	Racionální čísla, římské číslice - početní operace s racionálními čísly - římské číslice	F 6 – 9 - vzorce, výpočty D - panovníci, letopočty	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-3-03 ❖ určuje velikost úhlu výpočtem M-9-3-01 ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů, využívá potřebnou matematickou symboliku ➤ rozliší a určí druhy úhlů ➤ rozpozná dvojice vedlejších, a vrcholových úhlů, souhlasných	Úhel a jeho velikost - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - vedlejší a vrcholové úhly - souhlasné a střídavé úhly - početní operace s velikostmi úhlů (sčítá, odčítá, násobí a dělí dvěma) - mnohoúhelníky	Z 6 - určování zeměpisné polohy – azimut	M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
a střídavých úhlů, využívá jejich vlastnosti M-9-3-02 ➤ charakterizuje základní rovinné útvary – mnohoúhelník M-9-3-13 ➤ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu			
M-9-1-04 ➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (desetinným číslem a zlomkem) ➤ znázorňuje desetinná čísla na číselné ose ➤ převádí jednotky	Převody jednotek - jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti, času - desetinná čísla	Fy 6 – 9 - převody jednotek	M-9-2-01p vyhledává a třídí data zvládá orientaci na číselné ose užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
M-9-3-08 ❖ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrné útvary ➤ dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Konstrukční úlohy - využívající shodnost a shodná zobrazení - shodné útvary - osová souměrnost - osově souměrné útvary - středová souměrnost - středově souměrné útvary		M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-2-01 ❖ vyhodnocuje a zpracovává data – vypočítá aritmetický průměr	Aritmetický průměr - slovní úlohy		M-9-2-01p vyhledává a třídí data
M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Zajímavé slovní úlohy - rozvoj logického uvažování	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kooperace, hledání různých způsobů, řešení, skupinová práce, diskuse o problémech	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
M-9-1-05 ❖ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem ❖ pracuje s měřítky map a plánů M-9-2-03 ➤ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti ➤ dělí celek na části v daném poměru ➤ využívá trojčlenku při řešení slovních úloh M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-2-04 ❖ vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost - poměr, postupný poměr, převrácený poměr - měřítko mapy a plánů, slovní úlohy - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka, slovní úlohy	Fy 6 – 9 - vztahy mezi veličinami - úlohy o pohybu (úměrnost, závislosti) Z 6 - měřítko mapy a plánu OSV - práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev, ...) - PÚ – spotřeba materiálu, benzínu, ... - NÚ – zakázky, počet dělníků, ... EGS	M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-1-04 ➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)		- objevujeme Evropu a svět ITp - graf přímé úměrnosti	M-9-4-02p využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
M-9-1-06 ❖ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) ➤ užívá základní pojmy procentového počtu M-9-1-04 ➤ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) ➤ řeší slovní úlohy ➤ vysvětlí pojem promile M-9-1-02 ❖ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Procenta - základ, procentová část, počet počtu procent - úroky, promile - slovní úlohy - opakované slevy či zdražování	Ch 8 - koncentrace, míchání roztoků Př 8 - složení těl organismů v % OSV - slevy v obchodě, ekonomické otázky rodinného života (úroky) MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV - stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek v grafech a diagramech	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
M-9-3-01 ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů, využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-02 ➤ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 ❖ odhaduje a vypočítává obsah a obvod trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku M-9-3-06 ❖ načrtne základní rovinné útvary ➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti vybraných základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů M-9-3-13 ❖ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Obvod a obsah rovinných útvarů - obvod a obsah rovnoběžníku - obsah trojúhelníku - obvod a obsah lichoběžníku	Čsp 8 technické nákresy, kótování	M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka M-9-3-06p zná a rýsuje základní rovinné útvary M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
M-9-3-09 ➤ rozezná a pojmenuje hranol, charakterizuje jeho vlastnosti M-9-3-10	Hranoly - povrch a objem hranolu - slovní úlohy	Fy 7 - určení těžiště tělesa OSV	Práce s modely M-9-3-12p načrtne základní tělesa

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu M-9-3-13 ❖ analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 ❖ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí		- rozvoj schopnosti poznávání, kooperace, seberegulace a sebeorganizace	M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kváдру, krychle M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy, hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
M-9-2-01 ❖ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-02 ❖ porovnává soubory dat M-9-2-03 ➤ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 ❖ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05	Úlohy s diagramy a grafy - závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky - přímá a nepřímá úměrnost		M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			
M-9-1-07 ➤ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných ➤ provádí početní operace s výrazy – sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-01 ❖ provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel – určí hodnotu číselného výrazu ➤ zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text ➤ provede dosazení do výrazu s proměnnou a vypočítá jeho hodnotu	Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota - výrazy s proměnnou - početní operace s mnohočleny - rozklad výrazu na součin - vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$	Fy, Ch 8 – 9 - vzorce, výpočty Fy 8 Ohmův zákon – vyjádření neznámé ze vzorce	M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
M-9-1-08 ➤ řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav ➤ provádí zkoušku řešení ➤ řeší slovní úlohy – formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic M-9-4-01 ❖ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá řešení předkládaných situací	Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice - slovní úlohy - vyjádření neznámé ze vzorce	Fy 8 – 9 - vztahy mezi veličinami - vyjádření veličin ze vzorců - řešení fyzikálních úloh, kalorimetrická rovnice EGS - srovnání států – HDP, počet obyvatel	M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ užívá logickou úvahu při ověření výsledku řešení			M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

6.3. Informatika

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Informatika**
- **IT praktika**

Charakteristika vyučovacího předmětu Informatika, IT praktika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně.

Výuka probíhá na počítačích v počítačové učebně. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Do vzdělávací oblasti Informatika je zařazen předmět IT praktika. V 6. ročníku jde o povinně volitelný předmět. V 8. ročníku se jedná o jeden z volitelných předmětů.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1 (0+1*)	0	1 (0+1*)	0

* z disponibilní časové dotace

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- **OSV** – sociální rozvoj (komunikace), morální rozvoj (hodnoty, etika)
- **EV** – zjišťování informací o vztahu člověka a prostředí
- **EGS** – informace o zemích Evropy a světa
- **MV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba sdělení, využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití digitálních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají různé aplikace a nástroje, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů apod.
- poskytuje žákům zpětnou vazbu a nabádá žáky k aktivitám, např. analýze, hodnocení a tvoření
- učí žáky správně citovat

Žák

- zadávanými úkoly je žák veden k objevování možností využití digitálních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívá zkušeností s jiným softwarem, spoluprací s ostatními žáky a nápovědu u jednotlivých programů

- tím, že žák může využívat svých poznámek při praktických úkolech, se učí pořizovat si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky při vlastní tvorbě využívat co nejširší škálu různých vizuálních prostředků včetně digitálních technologií a experimentuje s nimi
- vede žáky k nalézání a sdílení různých přístupů k tématu a vyměňování si zkušeností získaných při tvorbě
- podporuje žáky ve vlastním bádání a poskytuje jim zpětnou vazbu
- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení a povzbuzuje je v hledání více způsobů řešení
- oceňuje dílčí úspěchy při řešení problému a motivuje žáky k další činnosti
- při zadávání úkolů stanoví pro žáky kritéria jejich splnění

Žák

- je veden zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- učí se chápat, že v životě se při práci s digitálními technologiemi bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- je veden pomocí vyučujícího v roli konzultanta nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci vede žáky dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií k prezentování vlastní práce, jejímu interpretování a vzájemnému komunikování
- upozorňuje žáky na nebezpečí manipulace ze strany médií a na hrozby z internetu
- seznamuje žáky s různými typy informačních a komunikačních prostředků
- aktivizuje a motivuje žáky, klade otázky a diskutuje se žáky nad možnými odpověďmi

Žák

- pro komunikaci na dálku se učí využívat vhodné technologie – některé práce odevzdává prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci dodržuje vžitá konvence a pravidla

Kompetence sociální a personální

Učitel

- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, vede žáky, jak pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- umožňuje žákům hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
- jedná se žáky s ohledem na jejich osobitost a využívá individuální přístup

Žák

- při práci je veden ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- je přizván k hodnocení prací – učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních
- při vzájemné komunikaci je žák veden k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami
- vede žáky k uvádění použitého zdroje informací
- poskytuje žákům metodickou pomoc, jak počítačovou problematiku řešit, a to i bez porušení pravidel a zákonů

Žák

- je seznamován s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla) a musí je dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo)
- při zpracovávání informací je žák veden ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- podporuje žáky k práci s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě vizuálních vyjádření
- oceňuje kreativitu žáků a podporuje konstruktivní nápady
- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a systematičnosti
- seznamujeme žáky s novými technologiemi
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- je podporován k práci s dostupnými digitálními technologiemi, programy i aplikacemi při tvorbě vizuálních vyjádření

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- motivuje žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- vede žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vybízí žáky ať využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- vede žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- vyžaduje, aby žák v digitálním prostředí jednal eticky a dodržoval bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

Žák

- je veden k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, které využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a k samostatnému rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

- učí se získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah pro postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- učí se vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- je veden k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- učí se chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

6.3.1. Informatika

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování I-9-1-01 ❖ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	- získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnávání dat v tabulce a grafu - řešení problému s daty - časté chyby při interpretaci dat - kompletnost dat - přenos informací, standardizované kódy, znakové sady, kódování a dekodování	MV - fungování a vliv médií ve společnosti - proces komunikace Tv, Z, Př - vyhledávání, získávání, ukládání a třídění informací	I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
I-9-1-02 ❖ navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- přenos dat, symetrická šifra, šifrování a dešifrování - identifikace barev, barevný model - vektorová grafika - zjednodušení zápisu, kontrolní součet - binární kód, logické A a NEBO - kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti	Tv, Z, Př - šifrování a kódování informací M - geometrické rovinné útvary	I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Informační systémy I-9-3-01 ❖ vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů I-9-3-02 ❖ nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 ❖ vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 ➤ sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva - ochrana dat a uživatelů - účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - formulace požadavků - struktura tabulky, typy dat - práce se záznamy, pravidla a omezení - filtrování, řazení a třídění dat - kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel - úprava požadavků, tabulky či pravidel - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	OSV - sociální a morální rozvoj - komunikace, hodnoty, etika - bezpečnost na internetu EV - zjišťování informací o vztahu člověka a prostředí - analýza získaných dat - práce se získanými daty, informacemi - kritické myšlení M - početní operace, zaokrouhlování, procenta, průměr - logické myšlení, analytické uvažování - číselné osy Tv, Z, PŘ - porovnávání a analýza dat	I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Digitální technologie I-9-4-01 ❖ popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ❖ ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 ❖ vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítě a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 ❖ poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	- hardware a software – součásti počítače a princip jejich společného fungování - rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - operační systémy: funkce, typy, typické využití - fungování nových technologií kolem mě (např. Smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - formáty a správa souborů, struktura složek - instalace aplikací, aktualizace - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip emailu - postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) - přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa	OSV - komunikace - bezpečná komunikace - bezpečnost na internetu - zdravý životní styl ve vztahu k digitálním technologiím	I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
I-9-4-05 ❖ dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- bezpečnost při využívání digitálních technologií - bezpečná práce s hesly a správce hesel - dvoufaktorová autentizace - zálohování a archivace dat - útoky – cíle a metody útočníků - nebezpečné aplikace a systémy		I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat
	- závěrečné opakování		

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Data, informace a modelování I-9-1-03 ❖ vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 ❖ zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - orientované grafy, automaty - modely, paralelní činnost - základní grafové úlohy - myšlenkové mapy - vývojové diagramy - hodnocení dat potřebných k řešení problému - hledání a odstraňování chyb v modelech	MV - tvorba mediálního sdělení - používá internet pro tvorbu různých sdělení EV - zjišťování informací o vztahu člověka a prostředí - analýza získaných dat - práce se získanými daty, informacemi - kritické myšlení	I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Algoritmizace a programování I-9-2-01 ❖ po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 ❖ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ➤ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- vytvoření programu (např. příběhy, hry, simulace, roboti) - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - potřeby uživatelů - nástroje programovacího prostředí - blokově orientovaný programovací jazyk - cykly, větvení, proměnné - opakování - podprogramy - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi - ověření algoritmu, programu (např. změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) - nalezení chyby (např. krokováním) - úprava algoritmu a programu	M - logické myšlení - analytické myšlení - posloupnost	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
	- závěrečné opakování		

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Algoritmizace a programování I-9-2-01 ❖ po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 ❖ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- vytvoření programu (např. příběhy, hry, simulace, roboti) - tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - potřeby uživatelů - nástroje programovacího prostředí - blokově orientovaný programovací jazyk - větvení programu, rozhodování - grafický výstup, souřadnice - podprogramy s parametry - cykly, proměnné - opakování - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi - ověření algoritmu, programu (např. změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním) - nalezení chyby (např. krokováním) - úprava algoritmu a programu	M - logické myšlení - analytické myšlení - posloupnost	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
I-9-2-06 ➤ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
Informační systémy I-9-3-02 ❖ nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat I-9-3-03 ❖ vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-04 ➤ sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- vkládání záznamu do tabulky - struktura tabulky, typy dat, práce se záznamy - použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými a textovými vstupy - relativní a absolutní adresy buněk - práce s řetězci - řazení dat v tabulce - filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat - vizualizace dat - odhad závislostí - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problému s daty	M - početní operace, procenta, zaokrouhlování, průměr - logické myšlení, analytické uvažování, číselné osy OSV - sociální rozvoj, morální rozvoj - zdravý životní styl ve vztahu k digitálním technologiím EV - zjišťování informací o vztahu člověka a prostředí - analýza a práce se získanými informacemi, kritické myšlení EGS - informace o zemích Evropy a světa MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
	- závěrečné opakování		

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Algoritmizace a programování I-9-2-01 ❖ po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-02 ❖ rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 ❖ vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	- programovací projekt a plán jeho realizace - popsání problému - testování, odladění, odstranění chyb - dekompozice úlohy problému - pohyb v souřadnicích - ovládání myši, poslání zpráv - vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - nástroje zvuku, úpravy seznamu - import a editace kostýmů, podmínky - návrh postupu, klonování - animace kostýmů postav, události - analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - výrazy s proměnnou - tvorba hry s ovládáním, více seznamů - tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy - uživatelské rozhraní programu - autorství a licence programu - etika programátora	M - logické myšlení - analytické myšlení - posloupnost	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
I-9-2-05 ➤ v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ➤ ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			
Digitální technologie I-9-4-01 ❖ popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ❖ ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 ❖ vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	- hardware a software - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy – funkce, typy, typické využití - fungování nových technologií kolem mě (např. Smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) - komprese a formáty souborů - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - struktura a principy internetu, datacentra, cloud	OSV - sociální a morální rozvoj - komunikace, hodnoty, etika - bezpečnost na internetu MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba sdělení, využívání tištěných i digitálních dokumentů jak zdroj informací	I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
I-9-4-04 ❖ poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 ❖ dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz /URL, vyhledávač - princip cloudové aplikace (email, eshop, streamování) - metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) - bezpečnostní rizika: útoky, nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení digitálních zařízení a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvou faktorová autentizace, šifrování dat a komunikace - digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	VDO - svoboda slova a rizika	možná rizika, která s takovým propojením souvisí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat
	- závěrečné opakování		

6.3.2. IT praktika

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: IT praktika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vyhledá potřebné informace na internetu, využívá vhodná klíčová slova ➤ využívá online spojení pro komunikaci, přijme a odešle textové a obrazové informace	Internet - základní pojmy a principy - prohlížeče WWW stránek internetu - vyhledávače - hledání informací na internetu - elektronická pošta (práce s přílohou) - komunikační programy	OSV - sociální rozvoj (komunikace)	
➤ orientuje se v prostředí OS Windows a využívá možnosti jeho přizpůsobení (struktura disku, uživatelská plocha) ➤ ovládá práci v textovém editoru, využívá vhodných aplikací a uplatňuje pravidla pro práci s textem ➤ zpracuje textový dokument vhodně prezentující požadované informace ➤ využívá nástroje pro úpravu textu	OS Windows - složky a soubory (vytvoření, přejmenování, kopírování, přesun, odstranění, uspořádání, vyhledání) - přizpůsobení uživatelské plochy (vzhled pozadí, spořič obrazovky, vytvoření zástupce) - práce s kalkulačkou - malování Textový editor - základní pravidla psaní textu, formátování textu - kopírování, vyjmutí, vložení - vkládání symbolů - vkládání obrázků	M - užití kalkulačky v hodinách matematiky Čj, Př, Z, Fy, D, Ov, Rv - referáty, aktuality, seminární práce	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ orientuje se v základních typografických a estetických pravidlech, vhodně je aplikuje	- klávesové zkratky editoru - tabulky, tabulátory		
➤ ovládá základní grafický editor pro rastrovou grafiku, uvědomuje si jeho výhody i nedostatky ➤ ovládá práci s grafickým editorem a využívá vhodných aplikací ➤ orientuje se na panelu nástrojů a efektivně ho používá ➤ ovládá základní operace v editoru	Rastrová grafika - základní pravidla práce s rastrovou grafikou - panel nástrojů - vložení a úprava obrazců - nástroj výběru, kopírování, přesun - import z jiného zdroje	Vv - kresba, malba, modelování	
➤ prezentuje na uživatelské úrovni požadované informace s ohledem na účel a cílovou skupinu ➤ v odpovídajícím nástroji zkombinuje textové a obrazové informace za účelem prezentace ➤ vhodně zvolí rozložení snímků a kombinuje text, efekty textu a obrazu ➤ s ohledem na způsob prezentování využívá automatického chodu, časování, přechodů ➤ vhodně využívá doplnění textu a obrazu o zvukový materiál ➤ používá a shromažďuje informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Prezentování - ovládání vhodného nástroje pro tvorbu prezentací - popis prostředí, panel nástrojů - rozložení snímků, osnova, zobrazení - text (parametry, efekty, formát) - vkládání obrázků, animací, klipartů - animace a přechody - vložení zvuků - prezentování myší, klávesnicí - export prezentace, tisk - uvedení a vytvoření seznamu zdrojů	Čj, Př, Z, Fy, D, Ov, Rv - seminární práce	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Závěrečné opakování		

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: IT praktika
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ ovládá práci v textovém editoru, využívá vhodných aplikací a uplatňuje pravidla pro práci s textem ➤ zpracuje textový dokument, ve kterém informace prezentuje přehledně, strukturovaně a srozumitelně s ohledem na zamýšlený účel dokumentu ➤ využívá nástroje pro úpravu textu ➤ doplní textové informace obrázky, grafy a tabulkami tam, kde je jejich zařazení názorné a účelné ➤ vytvoří a upraví vícestránkový strukturovaný dokument	Textový editor - formátování textu, odstavce, sloupce - odrážky a číslování, víceúrovňové číslování - vkládání vzorců, symbolů, rovnic - tabulátory a tabulky - práce se styly - záhlaví, zápatí dokumentu	Čj, Aj, M, Z, Př, Fy, Ch, D, Rv, Ov - referáty, aktuality, seminární práce	
➤ za využití tabulkového editoru účelně uspořádá data do tabulky ➤ provádí s daty výpočty, rozumí vzorcům a funkcím (suma, průměr)	Tabulkový editor - formátování textu, odstavce, sloupce - práce s buňkami, listy - jednoduché tabulky, jejich úpravy - součtové a průměrové funkce - databáze filtrování	M8, 9 - statistika - tvorba grafů F	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ ovládá filtrování, řazení a uspořádání dat dle požadovaných kritérií ➤ znázorní data vhodným typem grafu, graf popíše a interpretuje	- tvorba grafů, typy, úprava	- tvorba grafů	
➤ rozlišuje vektorovou a bitmapovou grafikou, ovládá práci v jednoduchých grafických editorech ➤ orientuje se na panelu nástrojů a efektivně ho používá ➤ ovládá základní operace ve vektorovém editoru (tvorba tvarů, křivek, textu, převedení na křivky, styly výplně, vrstvy) ➤ ovládá základní operace s objekty vektorové grafiky (otočení, převrácení, změna velikosti při zachování poměrů) ➤ ovládá práci s vrstvami vektorové grafiky	Vektorová grafika - pracovní plocha, popis prostředí, kresba základních obrazců, objektů - editace obrazců - tvorba textu a jeho editace - tvorba křivek, editace křivek, umístění textu na křivku - práce s vrstvami	Vv - kresba, malba, modelování	
➤ prezentuje požadované informace s ohledem na účel a cílovou skupinu ➤ vybere a zkombinuje textové a obrazové informace za účelem prezentace ➤ shromáždí informace a sestaví osnovu zohledňující obtížnost tématu ➤ vhodně zvolí rozložení snímků a kombinuje text, efekty textu a obrazu	Prezentování - výběr a ovládání vhodného nástroje pro tvorbu prezentací - pokročilé vlastnosti panelu nástrojů - kombinace textu, obrazu a efektů - animace a přechody, časování - vložení zvuků, hudby - formy prezentování	Čj, Aj, Př, Ch, Z, Fy, D, Ov - seminární práce	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ s ohledem na způsob prezentování využívá automatického chodu, časování, přechodů ➤ vhodně využívá doplnění textu a obrazu o zvukový materiál			
	Závěrečné opakování		

6.4. Člověk a společnost

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Dějepis**
- **Občanská výchova**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato vzdělávací oblast vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí a jejich souvislosti. Seznamuje žáky s vývojem společnosti, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropské civilizaci, podporuje přijetí hodnot současného demokratického světa. Formuje vnitřní postoje žáků k důležitým oblastem života, vychovává je k toleranci a respektování lidských postojů a práv a k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí.

6.4.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Dějepis je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Člověk a společnost a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Výuka probíhá v kmenových třídách, ale mohou být k jeho výuce využity i počítačové učebny či veřejná prostranství mimo školu.

Při výuce se využívá počítačová technika, interaktivní tabule, internetové odkazy (např. videoukázky), encyklopedie, učebnice, pracovní listy.

Vzdělávací obsah předmětu:

- přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti
- pomáhá při poznávání dějů, skutků a jevů, které ovlivnily vývoj společnosti
- rozvíjí časové a prostorové představy žáků

- směřuje žáky k poznání dějinných a sociálních aspektů života a jejich souvislostí
- vede k sebepoznávání
- formuje jejich názory a úvahy o možné budoucnosti

Formy realizace:

- skupinové vyučování
- samostatná práce (prezentace, referáty)
- vyhledávání informací, denním tiskem, internetem
- hry, soutěže
- výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- olympiády
- příležitostné akce (exkurze, historické vycházky)

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata:**

- OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)
- VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané)
- MKV (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)
- EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- MDV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků
- napomáhá systematizaci poznatků
- snaží se o vyvození dějinných souvislostí

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších celků
- samostatně připravují referáty
- vyvozují dějinné souvislosti

- kriticky hodnotí historii

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- využívají získaných vědomostí a dovedností k řešení problémů
- uvážlivě rozhodují, jsou schopni obhájit svůj názor

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k výstižné argumentaci a kultivovanému projevu
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- zajímá se o názory a zkušenosti žáků

Žáci

- kultivovaně se vyjadřují
- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory
- zapojují se do diskuse a obhajují svůj názor
- využívají informačních a komunikačních prostředků
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel, k úctě názoru druhého
- vede žáky k tomu, aby hodnotili vlastní činnost

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, vzájemně si naslouchají
- věcně argumentují
- umí zhodnotit svoji práci, obhájit svůj názor, vyzdvihnout i práci ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k samostatnému myšlení
- vede žáky k zájmu o historické a kulturní dědictví

Žáci

- respektují názory druhých lidí
- chrání naše kulturní a historické dědictví
- aktivně se zapojují do dění ve svém okolí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žáci

- dodržují hygienu práce
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- získávají informace o své budoucí profesi, připravují se na ni

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií pro vytváření prezentací a vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k využívání digitálních záznamů a vizuálních simulací

Žáci

- využívají v učebním procesu digitálních zařízení
- získávají a sdílejí data i informace
- rozvíjejí spolupráci v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
D-9-1-03 ➤ orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí historické epochy v chronologickém sledu D-9-1-01 ❖ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků ➤ osvojí si základní periodizaci dějin D-9-1-02 ➤ uvede příklady zdrojů informací z minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ➤ dokáže pracovat s pojmy prostor, čas	Pravěk - úvod do učiva	Z - světové strany, světadíly Vv - pravěké malby EGS - jsme Evropané EV - člověk a prostředí, životní prostředí	archivy, muzea, knihovny v regionu D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti D-9-2-01p má představu o rozdílech ve způsobu života pravěkých a současných lidí
D-9-2-01 ❖ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ rozpozná vývojová stadia člověka	Starší doba kamenná - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	Z - zemědělské oblasti - orientace na mapě EGS - jsme Evropané	D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
D-9-2-02 ❖ objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Mladší doba kamenná - způsob života a obživy - počátky řemesel	VDO - společnost a stát	návštěva ZČM

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vysvětlí podmínky vzniku řemesel		Ov regionální dějiny	
➤ pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	Doba kovů - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti		
➤ uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa – chápe kulturní rozmanitost světa	- naše země v období pravěku - shrnutí pravěku		<i>rozšiřující učivo</i>
➤ uvede příklady archeologických kultur na našem území			
D-9-3-01 ❖ pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států	Starověk - oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací	VDO - společnost a stát	D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
D-9-3-03 ❖ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství	Řecko - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období - Makedonie - helénismus	VDO - společnost a stát, demokracie Vv - řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství)	D-9-3-03p, D-9-3-04p popisuje život v době nejstarších civilizací
➤ uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých			
D-9-3-02 ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví		ČJL - eposy, řecké báje a pověsti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
D-9-3-04 ❖ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie ➤ popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše ➤ dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky ➤ uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řím - království - republika - císařství - počátky křesťanství - římská kultura - rozpad římské říše - naše země v době římské	VDO - společnost a stát Vv - římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJL - římské báje ČJS - mluvní cvičení, řečnictví EGS - Evropa a svět	
	Shrnutí učiva 6. ročníku		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Opakování učiva 6. ročníku		
D-9-4-01 ➤ popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ➤ uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	- krize císařství - křesťanství - zánik západořímské říše	EGS - Evropa a svět	D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území
D-9-4-03 ❖ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ➤ osvojí si periodizaci středověku ➤ seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu	Středověk - Raný středověk - boj mezi mocí světskou a církevní - nový etnický obraz Evropy	Vv - byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) ČJ - první písemné památky, české pověsti, kroniky	D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
D-9-4-02 ❖ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území - český stát v době knížecí - formování prvních státních celků v Evropě - křížové výpravy	Ov - národ, vlast, čeští církevní patroni EGS - Evropa a svět	D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ porozumí charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního ➤ učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní ➤ seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě ➤ učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického	- románská kultura a životní styl raného středověku Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - konflikt mezi Anglií a Francií - kritika poměrů v církvi - husitství v Čechách	VDO - občanská společnost - společnost a stát, demokracie, regionální dějiny Vv - byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) Vv - pozdní gotika (architektura, sochařství, malířství) Hv - gotická hudba, husitské písně Ov - náš region (historie) ČJ - kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání EGS - jsme Evropané - Evropa a svět	<i>Rozšiřující učivo:</i> <i>porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</i> D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu Jan Hus – různá interpretace historických osobností D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-04 ❖ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury ➤ seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci ➤ chápe historický rozměr pojmů tolerance a intolerance			
D-9-5-02 ➤ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život			
D-9-5-01	Pozdní středověk		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve ➤ uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí ➤ osvojí si periodizaci novověku	- doba poděbradská - doba jagellonská Raný novověk - počátky novověku	Vv, Hv - renesance (architektura, sochařství, malířství, hudba) ČJL, Ov - humanismus Ov - typy států, složky státní moci EGS - Evropa a svět VDO - společnost a stát MKV - kulturní difference Vv, Hv - renesance (architektura, sochařství, malířství, hudba)	D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu D-9-5-04p, D-9-5-05p má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9-5-06 ➤ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek D-9-5-03 ❖ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ➤ seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli ➤ chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus D-9-5-04 ❖ objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Humanismus - objevné plavby a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech		
	Shrnutí učiva 7. ročníku		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Opakování učiva 7. ročníku		
D-9-5-05 ❖ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky ➤ chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie ➤ učí se rozpoznávat projevy barokní kultury ➤ seznámí se s situací v českých zemích a vybraných evropských zemích po třicetileté válce	Třicetiletá válka – konec 18. století - občanská válka v Anglii - období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol. - baroko a životní styl - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství	Vv, Hv - baroko (architektura, sochařství, malířství, hudba) ČJL - baroko - osvícenství, klasicismus ČJL - poč. národního obrození EGS - jsme Evropané	D-9-5-04p, D-9-5-05p má přehled o zásadních historických událostech v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku <i>Rozšiřující učivo: rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap</i>
D-9-6-01 ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ ujasní si pojem osvícenský absolutismus	- české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie ➤ chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu		Vv, Hv - klasicismus, romantismus (architektura, sochařství, malířství, hudba)	
D-9-6-02 ➤ objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě ➤ uvědomí si společenské hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti	Novověk od konce 18. stol. do r. 1914 - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - Napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury	ČJ (lit.) - národní obrození, romantismus ČJ (lit.), Vv, Hv - umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.	D-9-6-03p má přehled o jednotlivých historických událostech v naší zemi v 19. století
D-9-6-03 ❖ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských států ➤ seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození ➤ uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností	- národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - utváření novodobého českého národa - rok 1848 v Evropě a v Čechách	EGS - jsme Evropané	D-9-6-03p zná nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-04 ➤ vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa	- postavení českých zemí v Habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé	MKV - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
včetně důsledků, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií ➤ seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků ➤ chápe historický rozměr pojmu rasismus	- procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA	EGS - Evropa a svět	<i>Rozšiřující učivo: na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy</i>
	Shrnutí učiva 8. ročníku		

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Opakování učiva 8. ročníku		
➤ učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek ➤ učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky	Situace v letech 1914 – 1948 - První světová válka - situace v Rusku, ruské revoluce - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy	OV - problémy lidské nesnášenlivosti EGS - jsme Evropané, Evropa a svět VDO - společnost a stát	D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky první světové války
D-9-7-01 ❖ na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky D-9-7-03 ❖ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu D-9-7-05 ❖ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho	- mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava	ČJL - literatura 1. pol. 20. stol. Vv, Hv - umění 1. pol. 20. stol. EGS - Evropa a svět OSV - mezilidské vztahy, řešení problémů, postoje a etika	D-9-7-01p, D-9-7-05p má základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky, českého státu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí ➤ chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese ➤ seznámí se s politikou ČSR v období druhé republiky a protektorátu		MKV - etnický původ, lidské vztahy VDO - demokracie, společnost a stát	
D-9-7-02 ➤ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-04 ❖ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ➤ učí se účtě k odkazu účastníků odboje ➤ poznává poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 ➤ chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	Druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - poválečné Československo v letech 1945 – 1948 - únorový převrat 1948	EGS - jsme Evropané VDO - demokracie, společnost a stát OSV - postoje a etika	D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-01 ❖ vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků D-9-8-03 ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech ➤ učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti	Dějiny od poloviny 20. století do současnosti - postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí - Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	EGS - jsme Evropané VDO - demokracie OSV - postoje a etika Ov	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých ➤ seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)	- vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy)	- mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy	exkurze – Terezín
D-9-8-02 ❖ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-8-04 ❖ prokáže základní orientaci v problémech současného světa ➤ učí se chápat postupný rozklad východního bloku rozkladem komunistických systémů ➤ seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR	- charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) - krize sovětského impéria a „perestrojka“ - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ - rozpad Československa, vznik ČR - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace	EGS - Evropa a svět VDO - demokracie, společnost a stát OSV - postoje a etika ČJL - literatura 2. pol. 20. stol. Vv, Hv - umění a hudba 2. pol. 20. stol.	D-9-8-04p – chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti
	Shrnutí učiva 9. ročníku		

6.4.2. Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu Občanská výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Člověk a společnost a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
0	1	1	1 (0+1*)

* z disponibilní časové dotace

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáka
- orientaci ve významných okolnostech společenského projevu
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznání
- vyjádření pocitů a reakcí žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Zařazená průřezová témata

Předměty se prolínají **průřezová témata**:

- OSV – sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
- VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředím
- MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

- MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k ověřování důsledků
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje v hodině pokrok všech žáků
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků, nalézají souvislosti
- samostatně připravují referáty
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- klade žákům otevřené otázky

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují a jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- připravuje testy, kvízy, křížovky na základě svých vědomostí

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci a kultivovanému projevu
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, vzájemně si naslouchají
- věcně argumentují
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- respektují názory druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- získává informace o své budoucí profesi, připravuje se na ni
- vyhledává pozitivní profesní vzory v literatuře, filmu apod.
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií pro vytváření prezentací a vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k využívání digitálních záznamů a vizuálních simulací

Žáci

- využívají v učebním procesu digitálních zařízení
- získávají a sdílejí data i informace
- rozvíjejí spolupráci v digitálním prostředí
- podpora utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VO-9-1-02 ➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ➤ rozlišuje, které projevy chování jednotlivce lze považovat za společensky (kulturně) vhodné a které nikoliv ➤ na příkladech zdůvodní příčiny a vysvětlí význam sociální nerovnosti lidí ➤ na příkladech popíše kulturní život ve městě a uvede své vlastní kulturní aktivity VO-9-1-03 ➤ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ➤ ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty	Člověk ve společnosti - vlast – společná země, její příroda, kultura, jazyk, historie - vztah k vlasti – odpovědnost, vědomí souvztažnosti - národní bohatství – přírodní zdroje, kulturní a umělecká díla, tvořivost a schopnost lidí - lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, jejich příčiny a význam - kulturní život – význam pojmu kultura, vztah k umění, funkce umění, druhy umění - kulturní dědictví našich předků, moderní umění - kulturní instituce, masová kultura, masmédia - výbava jízdního kola a cyklisty - bezpečná jízda	MKV - kulturní difference, lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity Čj - komunikace, předávání informací mezi lidmi - vznik divadla, známé osobnosti - plzeňské pověsti - nářečí D - pravěké umění Z - mapa ČR Hv - Kde domov můj Čj	VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí ➤ charakterizuje zásady protipožární prevence, v případě vzniku požáru adekvátně reaguje a v modelových situacích použije vhodné metody hašení požáru ➤ uvede příklady významných osobností města, kraje, republiky ➤ popíše státní symboly VO-9-1-01 ➤ objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- cyklista na silnici - požáry a jejich rizika - ochrana před úrazem elektrickým proudem - péče o zdraví a poskytování první pomoci - země a národy v ČR - naše město, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice a pověsti - národní a státní symboly – hymna, znak, vlajka, státní svátky, hlavní město	- psaní velkých a malých písmen v názvech EV - vztah člověka k prostředí, ochrana kulturních památek OSV - výchova demokratického občana MKV - etnický původ	
➤ uvede příklady, co všechno může tvořit majetek jednotlivce, rodiny, města, státu ➤ zhodnotí přínos racionálního hospodaření pro svůj život a život společnosti VO-9-3-02 ❖ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní	Stát a hospodářství - majetek, bohatství - majetek – druhy, zdroje, tvorba - zacházení s majetkem - majetková nerovnost - sociální spravedlnost, odpovědnost vůči druhým - vlastnictví – formy, ochrana, odpovědnost občana za škodu - hospodaření s penězi a majetkem - peníze – rodinný rozpočet	Z - rozdíly v životní úrovni v některých regionech D - dřívější podoba peněz	VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti VO-9-3-01 ➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví a způsoby jejich ochrany, uvede příklady			pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
VO-9-4-01 ➤ rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ➤ vysvětlí význam základních státoprávních pojmů (stát, prezident, parlament, senát, vláda) ➤ na příkladu vztahu státní správy a samosprávy popíše základní principy a způsoby demokratického řízení státu VO-9-4-02 ❖ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-03 ➤ objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-1-05 ❖ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní	Stát a právo - právní základy státu, typy a formy státu - principy demokracie - symboly státu - státní moc a její dělba – moc výkonná, zákonodárná a soudní - státní řešení národnostní otázky - tolerance k národnostním menšinám	VDO - občanská společnost a stát MKV - lidské vztahy, etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity VDO - listina základních práv a svobod Čj - bajka – mravní ponaučení	VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-1-05p rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-4-10 ❖ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ➤ na příkladech správně rozlišuje případy šikany a diskriminace VO-9-4-05 ❖ přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- lidská práva – poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - základní lidská práva - lidská práva – univerzální a specifická (práva nezletilých, mladistvých, postižených, nemocných, starých lidí apod.)		a postiženým spoluobčanům VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VO-9-4-04 ❖ vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů VO-9-4-08 ❖ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování ➤ vyloží pojmy státní správa a samospráva a uvede příklady VO-9-4-09 ❖ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	- státní správa samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly		VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VO-9-1-04 ❖ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ➤ zdůvodní, proč je důležité, aby člověk řídil své jednání a rozhodování na základě mravních hodnot VO-9-1-06 ❖ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Člověk ve společnosti - lidská setkání – lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, přátelství, skupiny a jejich chování, pozitivní a negativní vliv skupin, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	MV - tvorba mediálního sdělení Čj - přísloví OSV - morální rozvoj	VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
VO-9-2-02 ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ charakterizuje kladné citové vlastnosti ➤ na příkladech správně rozlišuje známky tělesné, duševní, citové a sociální zralosti člověka VO-9-2-04 ❖ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru VO-9-2-01 ❖ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ➤ vyloží, jak lze ovlivňovat pěstování kladných volních vlastností	Člověk jako jedinec - podobnosti a odlišnosti lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, osobní potenciál - vnitřní svět člověka – vnímání a poznávání skutečnosti, sebe i druhých lidí - osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, sebepoznání, sebevýchova, pěstování vůle - význam motivace, aktivity a osobní kázně při sebe rozvoji	Čj - popis osoby OSV - osobnostní a sociální výchova Čj - co by o mně řekl/a můj/moje	VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VO-9-2-03 ➤ kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ➤ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v každodenním životě ➤ rozpozná rizika fyzického a duševního násilí, jeho příznaky, projevy a dopady na vlastní osobu či jiné, předchází, rizikům, v případě nebezpečí adekvátně reaguje ➤ rozliší právní a protiprávní jednání nebo chování, které ohrožuje duševní a fyzické zdraví jeho osoby nebo druhých	- mimořádná událost a krizové řízení, krizová situace, krizový stav - individuální ochrana - havárie s únikem nebezpečných látek - péče o zdraví a poskytování první pomoci - prevence fyzického a duševního násilí, psychického onemocnění a násilí namířeného proti sobě samému		
➤ vysvětlí, jaká má občan základní práva, jakým způsobem je může uplatňovat nebo se jich domáhat v případě porušování ➤ uvede, která základní lidská práva garantuje Ústavní listina práva a svobod, zdůvodní význam těchto práv pro vlastní život ➤ vysvětlí, jaké má občan základní povinnosti a na příkladech uvede, jakým sankcím podléhá v případě jejich nedodržování nebo porušování	Stát a právo - právní základy státu – státní občanství ČR, Ústava ČR - lidská práva – úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech (Úmluva o právech dítěte, Ústavní listina práv a svobod, Všeobecná deklarace lidských práv) - právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, právní norma, předpis, zákon, publikování právních předpisů - právo v každodenním životě – význam právních vztahů, důležité právní	VDO - občanská společnost a stát - ústava ČR OSV - sociální rozvoj MKV - lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity MV - tvorba mediálního sdělení	VO-9-4-04p zná základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ objasní význam a úkoly soudů, státních zastupitelstev, advokací a notářství ➤ na příkladech správně rozpozná rozdíly mezi přestupkem a trestným činem a popíše, jaké sankce z nich vyplývají ➤ uvede příklady, kdy se nejčastěji setkáváme s porušováním nebo ohrožováním základních lidských práv a svobod	vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady - protiprávní jednání – druhy protiprávního jednání, porušování práv k duševnímu vlastnictví, porušování předpisů v silničním provozu - postihy protiprávního jednání, trestní postížitelnost		VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vysvětlí, jakou funkci má práce v životě jednotlivce a společnosti, popíše základní funkci a principy dělby práce v rodině a ve společnosti ➤ analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování ➤ aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu ➤ charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy ➤ prokazuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích mimořádných událostí	Člověk ve společnosti - základy lidského soužití – dělba práce a činnosti, výhody spolupráce lidí - cyklista - poskytnutí první před lékařské pomoci - můj první řidičák - základní charakteristika mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy - přežití v přírodě - prevence úrazů a nemocí souvisejících s prací, zásady bezpečného chování - péče o zdraví a poskytování první pomoci	OSV - sociální rozvoj, osobnostní rozvoj	<i>rozšiřující učivo: (má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí)</i>
➤ vysvětlí funkci a význam peněz ➤ správně rozliší a v souvislostech používá pojmy nabídka a poptávka VO-9-3-03 ❖ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Stát a hospodářství - peníze – funkce a podoby peněz, pojem hodnoty, formy placení - struktura národního hospodářství - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - nejčastější právní formy podnikání - hospodářská politika státu, její cíle, nástroje	ČJ - cena – hodnota, ocenění, vyznamenání, smysl EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	VO-9-3-03p na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí,

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VO-9-3-04 ❖ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-05 ➤ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-06 ➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-07 ❖ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	- národní důchod, jeho složky, daňový systém, význam daní - státní rozpočet, jeho součásti, způsoby využívání - sociální politika státu, její význam		k čemu slouží bankovní účet VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občan
➤ uvede příklady důležitých politických stran ČR, rozlišuje jejich programy a zasadí jejich politickou činnost do správných souvislostí VO-9-4-06	Stát a právo - politického pluralismu - význam a formy voleb do zastupitelstva v ČR	VDO - občan, formy participace občanů v politickém životě, volební kampaň	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 ➤ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-11 ➤ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání			
➤ na příkladu ČR vyloží a zdůvodní podmínky členství v EU a uvede jeho výhody a nevýhody VO-9-5-01 ❖ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ➤ vyjádří svůj osobní postoj k uvedeným problémům ➤ uvede příklady činností v některých významných mezinárodních společenství VO-9-5-03 ➤ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Mezinárodní vztahy, globální svět - mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnost, začleňování států do mezinárodních struktur - formy hospodářské a kulturní spolupráce mezi zeměmi Evropy, integrační snahy a proces, problémy evropské integrace, podmínky členství v EU - mezinárodní spolupráce na úrovni vládních a nevládních organizací, mezinárodní nadace, mezinárodní obchod - kolektivní bezpečnost - význam mezinárodní organizace (EU, OSN, UNESCO, UNICEF, WHO aj.) - globalizace – projevy, klady a zápory - významné globální problémy	EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané Z - jednotlivé země EU (plakáty) MKV - kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování <i>rozšiřující učivo:</i> <i>(ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování)</i> <i>rozšiřující učivo:</i> <i>(uvede některé významné mezinárodní organizace)</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VO-9-5-02 ➤ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky			<i>a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy)</i> <i>rozšiřující učivo: (uvede příklady mezinárodního terorismu)</i>

6.5. Člověk a příroda

Oblast zahrnuje tyto vyučovací předměty:

- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje široký okruh otázek spojených se zkoumáním přírody. Zde dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na tomto poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Obory této vzdělávací oblasti umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě.

6.5.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Fyzika je tvořen obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	2	2	1 (0+1*)

* z disponibilní časové dotace

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi

- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Při první hodině fyziky jsou všichni žáci poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci s fyzikálními pomůckami.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk příroda:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- VDO – rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat
- OSV – rozvíjení dovedností a schopností, řešení problémů
- EV – problémy životního prostředí, vztah člověk – prostředí
- MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- EGS – ochrana životního prostředí z celosvětového i lokálního pohledu, předcházení haváriím s únikem nebezpečných látek
- MKV – lidské vztahy, etnikum, etnický původ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací

- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Žáci

- vyhledávají a třídí informace
- samostatně připravují referáty
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředky výpočetní techniky
- v získaných informacích hledají souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Žáci

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- připravuje testy, kvízy, křížovky na základě svých vědomostí

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby braly ohled na druhé
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žáci

- naslouchají rozmlouvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitel

- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- hodnotí svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- respektují názory druhých lidí
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- získává informace o své budoucí profesi, připravuje se na ni
- jsou vedeni k efektivitě při organizaci vlastní práci

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, k využívání digitálních technologií při pozorování chemických pokusů

- podporujeme žáky ve využívání technologií k usnadnění pracovních postupů
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Žáci

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí dbají na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- se snaží vhodně využívat digitální zařízení a technologie při řešení problému
- se učí vytvářet digitální obsah a kombinovat různé formáty individuálně či ve skupinách a dále tento obsah sdílet s vybranými lidmi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles ➤ správně používá pojem atom, molekula, iont ➤ má představu o tom, z čeho se skládá atom ➤ podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont ➤ popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší F-9-1-02 ➤ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí ➤ vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku	Stavba látek, el. vlastnosti látek - látka a těleso - částicové složení látek, složení atomu - jádro, obal, proton, neutron a elektron - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné - fyzikální veličiny	Ch 8 - tělesa a látky - atomy, ionty, prvky, chemická vazba - vlastnosti látek, změny skupenství EV - změny skupenství, počasí, srážky atd. EGS - možnost vzniku eroze	
➤ zjistí, zda na těleso působí magnetická síla ➤ dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích	Magnetické vlastnosti látek - magnetické vlastnosti látek - magnetické pole		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ ověří existenci magnetického pole ❖ zná druhy magnetů a jejich praktické využití ➤ u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry			F-9-6-03p zná druhy magnetů a jejich praktické využití
➤ změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách ➤ změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapsat výsledek ➤ změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovníramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce F-9-1-01 ❖ změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa ➤ ovládá značky a jednotky základních veličin ➤ z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/v$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami F-9-1-04 ➤ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Fyzikální veličiny - délka - objem - hmotnost - hustota	M 6, 7 - převody jednotek délky, objemu, hmotnosti, převodní vztahy D 6 - délková měřidla v historii OSV CH 8 - vlastnosti látek	F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin	Měření času - čas	M 6 - převod jednotek času OSV	
➤ změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot F-9-1-03 ➤ předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Měření teploty tělesa - teplota - teplotní roztažnost těles	OSV	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu F-9-2-01 ❖ rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu ➤ změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas ➤ určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas ➤ používá s porozuměním vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh F-9-2-02 ❖ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb tělesa - okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu	M 7 - přímá a nepřímá úměrnost, výpočty pomocí vztahů M 7, 9 - slovní úlohy o pohybu Tv 6 - 9 - pohyb při sportu Z 6 - pohyb astronomických objektů	F-9-2-01p pozná, zda je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-03 ❖ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici ➤ rozeznává jednotlivé druhy sil ➤ změří velikost působící síly	Síla a její měření - síla - skládání sil - výslednice sil	M 6 - grafické sčítání a odčítání úseček M 6 - trojúhelník a jeho těžiště	F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů ➤ určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	- těžiště tělesa	EV - silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích	
➤ využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil ➤ využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Pohybové zákony - Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí)		<i>Rozšiřující učivo: předvídá změnu pohybu těles při působení síly</i>
➤ využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací ➤ aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Otáčivý účinek sil - otáčivé účinky síly - páka - pevná kladka		<i>Rozšiřující učivo: aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů</i>
➤ užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí	Tlak - tlak	EV - železniční – silniční doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu	Tření - třecí síla	OSV - bezpečnost silničního provozu	
➤ užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení ➤ vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh F-9-3-01 ❖ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů ➤ objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci ➤ porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo bude plovat na hladině ➤ předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Mechanické vlastnosti kapalin - Pascalův zákon - hydrostatický tlak - vztlaková síla působící na tělesa v kapalině - plování, vznášení se a potápění těles v kapalině	M 7 - závislosti, vztahy a práce s daty M 7 - závislosti, vztahy a práce s daty Z - lodní doprava, regulace vodních toků OSV - záchrana tonoucího	F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
➤ vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě	Mechanické vlastnosti plynů - atmosférický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě	Z 6 - atmosféra Země, meteorologické prvky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		EV - předpověď počasí, znečištění ovzduší, exhalace	
➤ rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla ➤ rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží ➤ využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu ➤ vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí F-9-6-05 ❖ využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle ➤ využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh ➤ určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi F-9-6-06 ➤ rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice	Světelné jevy - světlo, zdroj světla - přímočaré šíření světla - rychlost světla - odraz světelného paprsku - zrcadla - lom světla na optickém rozhraní - optické čočky - rozklad světla	Z 6 - astronomie, Měsíc M 6 - osová souměrnost D 6 - pyramidy EGS - využití zrcadel v alternativních zdrojích energie – sluneční elektrárny Vv - optické klamy Př 8 - stavba a funkce oka	F-9-6-03p rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě ➤ rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami ➤ pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě			

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, s porozuměním používá vztah $W = F \cdot S$ a $P = W/t$ při řešení problémů a úloh ➤ určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa F-9-4-01 ❖ využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem ➤ z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie, je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností ➤ využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh ➤ vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty ➤ určí v jednoduchých případech teplo přijaté nebo odevzdané tělesem	Práce, výkon, energie, teplo - mechanická práce - výkon - polohová a pohybová energie - vnitřní energie tělesa - tepelná výměna - teplo přijaté a odevzdané tělesem - teplo přijaté a odevzdané tělesem - změny skupenství	Tv - vykonaná práce sportovce, výkon Př, Čsp - energie potravin Ov - význam práce, potřeba potravin pro život, úspora elektrické energie Z 6 - význam nadmořské výšky, GPS M 8 - řešení rovnic, vyjádření neznámé ze vzorce Ch 8 - chemické reakce	F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, tepelným zářením) ➤ dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství) ➤ rozpozná jednotlivé skup. přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) F-9-4-02 ❖ zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ➤ určí skupenské teplo tání u některých látek ➤ zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje ➤ objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě		EGS - tepelná izolace - šetření energií Ch 8 - změny skupenství Ch 9 - změny vnitřní energie Z 6 - tání ledovců EGS - globální oteplování Země – skleníkový efekt Z 6 - základní meteorologické prvky	F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
➤ určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí F-9-5-01	Zvukové jevy - akustika - zvuk, zdroj zvuku - šíření zvuku - odraz zvuku - tón, výška tónu - kmitočet tónu	Hv - ladička, tóny, hudební nástroje, ladění, barva a výška tónu EV - nadměrná hladina zvuku	F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ➤ chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny ➤ využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří F-9-5-02 ❖ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí ➤ zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet ➤ rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí ➤ určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	- hlasitost zvuku		F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
F-9-6-01 ❖ správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu F-9-6-03 ❖ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Elektrický obvod - jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod - el. proud v kovech - vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech - pravidla bezpečné práce zkrat - pojistka - odpor vodiče	Čsp 8 EGS - šetření el. energií (žárovka – zářivka) OSV	F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem ➤ pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben F-9-6-02 ❖ rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí ➤ správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu ➤ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ➤ volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí ➤ odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů	- jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod	- bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem Čsp 8 - rozvody elektrické energie v domácnosti	F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností, zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
F-9-6-02 ❖ rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu a změří proud a napětí ➤ ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu F-9-6-03 ❖ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-04 ➤ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní ➤ zapojí správně polovodičovou diodu ➤ popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie ➤ dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie	Elektromagnetické jevy - elektromagnetická indukce - střídavý proud - transformátor - výroba a přenos elektrické energie - štěpení atomového jádra - řetězová reakce - jaderný reaktor	EGS - alternativní zdroje energie, elektrická energie, výroba el. energie a její vliv na životní prostředí Ch 9 - atomové jádro a jeho štěpení, jaderná energie - jaderná elektrárna, uložení jaderného odpadu EGS - jaderná energie – výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí	F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností, zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí			
➤ vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor ➤ porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně ➤ dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	Jaderná energie - štěpení atomového jádra - řetězová reakce - jaderný reaktor	Ch 9 - atomové jádro a jeho štěpení, jaderná energie - jaderná elektrárna, uložení jaderného odpadu EGS - jaderná energie – výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí	
➤ popíše sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) F-9-7-01 ❖ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem slunce a měsíců planet kolem planet ➤ odliší planetu a hvězdu ➤ odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností ➤ popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety)	Astronomie - Sluneční soustava - vesmír, hvězdy - planety - Slunce	Z 6 - postavení Země ve vesmíru EGS - planeta Země jako součást vesmíru Z 6 - Vesmír, planety, Slunce	F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci			

6.5.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Chemie je tvořen obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		2	2

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- vytváření potřeby obhajovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- plánování a provádění soustavného pozorování, měření a experimentování, zpracování získaných dat, hodnocení z různých pohledů a nalézání případných souvislostí
- přecházení od každodenního zkušenostního poznávání přírodních faktů k jejich poznávání pojmovému, které překračuje smyslovou zkušenost a umožňuje fakta nejen popsat, ale také jim porozumět
- získává dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- správnému uvažování a jednání o využití zdrojů energie v praxi, včetně obnovitelných zdrojů (zvláště slunečního záření, větru, vody a biomasy)
- rozvíjení dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- využití získaných vědomostí a dovedností v konkrétních situacích v praktickém životě

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka spojována s praktickými cvičeními
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů, pracovních listů, odborné literatury)
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- samostatné pozorování

- krátkodobé projekty
- demonstrační pokusy

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- OSV – rozvíjení dovedností a schopností, řešení problémů
- EV – problémy životního prostředí, vztah člověk – prostředí
- MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- MKV – lidské vztahy, etnikum, etnický původ
- EGS – ochrana životního prostředí z celosvětového i lokálního pohledu, předcházení haváriím s únikem nebezpečných látek

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k ověřování vědomostí
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje v hodině pokrok všech žáků

Žáci

- vyhledávají a třídí informace
- samostatně připravují referáty
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředky výpočetní techniky
- v získaných informacích hledají souvislosti

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- respektují názory druhých lidí
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- získává informace o své budoucí profesi, připravuje se na ni
- jsou vedeni k efektivitě při organizaci vlastní práci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje sledovat vlastní pokrok

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- hodnotí svoji práci i práci ostatních

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- připravuje testy, kvízy, křížovky na základě svých vědomostí

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby braly ohled na druhé
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žáci

- naslouchají rozmlouvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, k využívání digitálních technologií při pozorování chemických pokusů
- podporujeme žáky ve využívání technologií k usnadnění pracovních postupů
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Žáci

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí dbají na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- se snaží vhodně využívat digitální zařízení a technologie při řešení problému
- se učí vytvářet digitální obsah a kombinovat různé formáty individuálně či ve skupinách a dále tento obsah sdílet s vybranými lidmi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CH-9-1-01 ❖ určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 ❖ pracuje bezpečně s vybranými dostupnými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ❖ rozpozná přeměny skupenství látek ➤ reaguje na případy úniku nebezpečných látek	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - vstupní motivace do učiva chemie – historie, význam pro společnost - zásady bezpečné práce, mimořádné události – havárie, úniky nebezpečných látek - látky a tělesa - vlastnosti látek a lidské smysly, změny skupenství	F 6, F 8 - tělesa a látky, změny skupenství, laboratorní řád Z 8 - chemický průmysl v ČR EV - chemie slouží i škodí - při různých činnostech člověka vznikají látky, které škodí ŽP OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - vliv škodlivých látek na zdraví člověka - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	Laboratorní řád CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami rozpozná přeměny skupenství látek Seznámení: s platnými piktogramy a jejich významem, H – věty a P – věty <i>rozšiřující učivo</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CH-9-2-01 ❖ rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 ❖ vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení CH-9-2-03 ➤ navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi CH-9-2-04 ❖ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu ➤ vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek ➤ uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí a způsoby likvidace znečištění	Směsi - směsi – různorodé a stejnorodé - roztoky a matematika, složení roztoku, hmotnostní zlomek - oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace - voda, druhy vod, znečištění - výroba pitné vody - vzduch – složení, znečišťování, ozonová vrstva	M 7 - procenta Př 8, Př 9 - podmínky života, základy ekologie, ochrana přírody a životního prostředí Z 8, Z 6 - obecná charakteristika vodstva, minerální vody ČR, atmosféra EV - ekosystémy – vodní zdroje - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ozón, ozonová vrstva a její význam pro život na Zemi	1. laboratorní práce (filtrace) CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí <i>rozšiřující učivo</i>
CH-9-3-01 ➤ používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Částicové složení látek a chemické prvky - historický vývoj atomu - stavba atomu – jádro a obal - prvky – názvy a značky - protonové a nukleonové číslo, izotopy	F 6 - stavba atomu, částice, ionty	2. laboratorní práce (ověření vlastností aktivního uhlí)

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CH-9-3-02 ❖ orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti ➤ rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- ionty – kationty a anionty - chemická vazba – vznik, druhy vazeb - molekuly, chemické sloučeniny a chemické látky - PSP, periodický zákon - kovy, nekovy a polokovy – vlastnosti - významné kovy – vlastnosti a užití, koroze železa - významné nekovy – vlastnosti a užití	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí – nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami – havárie s únikem nebezpečných látek - chlór jako bojová chemická látka, účinky na organismus - havárie v dopravě, první pomoc - sběr kovů, recyklace	CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti <i>rozšiřující učivo</i>
CH-9-4-01 ❖ rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání CH-9-4-02 ➤ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Chemické reakce - chemické reakce – zápis, reaktanty a produkty, zákon zachování hmotnosti - faktory ovlivňující rychlost reakce - látkové množství, molární hmotnost - klasifikace chemických reakcí – slučování, rozklad, záměna		CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí <i>rozšiřující učivo</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CH-9-5-01 ❖ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 ❖ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	Anorganické sloučeniny - oxidační číslo, základ chemického názvosloví - oxidy – názvosloví - vlastnosti prakticky významných oxidů a jejich použití - sulfidy – názvosloví a užití významných sulfidů - halogenidy – názvosloví, vlastnosti a použití významných halogenidů - kyselost a zásaditost roztoků, pH - kyseliny – názvosloví - významné kyseliny – vlastnosti a použití - hydroxidy – názvosloví - významné hydroxidy – vlastnosti a použití	M 5 - čte a zapisuje římské číslice M 2, M 3 - násobí a dělí v oboru malé násobilky EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - činnosti, při kterých tyto oxidy vznikají, jejich vliv na zdraví člověka, místa v ČR, skleníkový efekt, kyselé deště OSV - hodnoty, postoje, praktická etika - řešení problémů a rozhodovací dovednosti – bezpečnost při práci s kyselinami a hydroxidy, poskytnutí první pomoci při poleptání kyselinami a hydroxidy EV - základní podmínky života	3. laboratorní práce (měření kyselosti a zásaditosti látek používaných v běžném životě) CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin a hydroxidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	
	Závěrečné opakování		V průběhu celého školního roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány laboratorní práce, demonstrační pokusy, skupinové práce, referáty vypracované v Power Pointu. Pokud je to možné, navštěvujeme každý rok Vodárnu v Plzni.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Opakování učiva 8. ročníku, bezpečnost práce	OSV - vliv škodlivých látek na zdraví člověka - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	Laboratorní řád Seznámení: s platnými piktogramy a jejich významem, H – věty a P – věty
CH-9-5-01 ❖ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02 ❖ uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Anorganické sloučeniny - soli, neutralizace - bezkyslíkaté a kyslíkaté soli – názvosloví - hydrogen soli, hydráty solí - soli – vlastnosti, příprava - použití solí	M 2, 3, 5 - čte a zapisuje římské číslice - násobí a dělí v oboru malé násobilky EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - základní podmínky života MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univ. indik. papírkem poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
CH-9-4-01 ❖ rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	Chemické reakce - reakce – zápis, reaktanty, produkty, klasifikace – zopakování z 8. ročníku - redoxní reakce – oxidace a redukce - redoxní vlastnosti kovů a nekovů - výroba surového železa - výroba oceli		CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
CH-9-6-01 ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití CH-9-6-02 ❖ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Organické sloučeniny – uhlovodíky - organické sloučeniny, druhy vazeb a vzorců - rozdělení uhlovodíků a charakteristika jednotlivých skupin - vlastnosti a použití uhlovodíků (alkany, alkeny, alkyny, areny) - zdroje uhlovodíků, paliva – uhlí, ropa, zemní plyn - jaderná energie, jaderná elektrárna - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Z 7, Z 8 - socioekonomická sféra, zdroje paliv, globální problémy lidstva, naleziště uhlí, ropy a zemního plynu F 9 - obnovitelné zdroje energie - jaderná energie, elektrárna OSV - hodnoty, postoje, praktická etika - řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zodpovědnost za bezpečnou práci s uhlovodíky EGS - jaderná energie – výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí	CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
CH-9-6-03 ➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Deriváty uhlovodíků - základní pojmy - halogenderiváty uhlovodíků – názvosloví, použití - alkoholy a fenoly – názvosloví, vlastnosti a použití významných - karbonylové sloučeniny – aldehydy a ketony, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných aldehydů a ketonů - karboxylové kyseliny – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných kyselin - estery, esterifikace	F 6 - stavba atomu, částice, ionty EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – vliv na životní prostředí – freony, fenoly, PCB OSV - hodnoty a postoje, praktická etika - řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, fenoly), poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu	
CH-9-6-04 ❖ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Přírodní látky - sacharidy – monosacharidy, disacharidy, polysacharidy - významné sacharidy – zdroje, vlastnosti, použití	Př 7 - zelené rostliny EV - základní podmínky života	CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- tuky – výskyt, vlastnosti, význam a použití - bílkoviny – zdroj a funkce bílkovin v organismu - biokatalyzátory, vitamíny, hormony	MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	
CH-9-7-01 ❖ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi CH-9-7-02 ➤ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe CH-9-7-03 ❖ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemie a společnost - chemický průmysl, základní chemické výroby, recyklace surovin, koroze - rizika chemické výroby v souvislosti s životním prostředím - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace - průmyslová hnojiva, stavební materiály, keramika - pesticidy – rozdělení a jejich význam, detergenty - hořlaviny, třídy hořlavin, otravné látky - léčiva a návykové látky	Z 8 - zdroje surovin, chemický průmysl v ČR Př 9 - ekologie EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – znečišťování životního prostředí, likvidace odpadů - vztah člověka k prostředí OSV - hodnoty, postoje, praktická etika - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – zodpovědnost za své zdraví	CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka V průběhu celého školního roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány demonstrační pokusy, skupinové práce, referáty vypracované v Power Pointu.
	Závěrečné opakování		

6.5.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodopis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Přírodopis je tvořen obsahem vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2 (1+1*)	1

* z disponibilní časové dotace

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- šetrné chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím tradičních pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- EV – environmentální výchova
- MV – mediální výchova
- MKV – multikulturní výchova
- EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Žák

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- získává informace o své budoucí profesi, připravuje se na ni
- jsou vedeni k efektivitě při organizaci vlastní práci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje sledovat vlastní pokrok

Žák

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- hodnotí svojí práci i práci ostatních

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žák

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- připravuje testy, kvízy, křížovky na základě svých vědomostí

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby braly ohled na druhé
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žák

- naslouchají rozmlouvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- komunikují na odpovídající úrovni

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací

Žák

- využívají v učebním procesu digitálních zařízení
- získávají a sdílejí data i informace
- rozvíjejí spolupráci v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Země a život			
➤ seznámí se s různými názory lidí na vznik života (panspermická teorie, teorie stvoření, teorie postupného vývoje) ➤ doloží význam Slunce jako zdroj energie pro život (fotosyntéza) ➤ dokáže rozlišit fotosyntézu a dýchání, nezbytné děje pro život, které probíhají u zelených rostlin ➤ seznámí se s názory na vznik života	Vznik života na Zemi - velký třesk - vývoj raného období Země Slunce - zdroj energie pro život (světlo, teplo) Vznik atmosféry a hydrosféry Fotosyntéza a dýchání - princip fotosyntézy, chlorofyl	Z 6 - vznik Země, stavba Země - hydrosféra, atmosféra, pedosféra, biosféra EV - uvědomění si významu rostlin, vliv fotosyntézy pro celou planetu	
Jednobuněčné organismy			
P-9-8-01 ❖ aplikuje praktické metody poznávání přírody ➤ dokáže popsat mikroskop ➤ získá informace o existenci jednobuněčných a nebuněčných organismů, jejich užitečnosti i škodlivosti	Nebuněční - viry Sinice - vodní květ, ekologie Bakterie - jejich vývoj a význam - půdní a hnilobné bakterie jako příklad reducentů	Rv 6, 9 - péče o zdraví EGS - pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa - revoluční objev antibiotik EV - potravní řetězec	P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
P-9-1-01 ❖ rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů P-9-1-04 ❖ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka ➤ dokáže vysvětlit vliv bakteriálních nemocí na člověka ➤ vysvětlí život jednobuněčných řas, popíše nejznámější druhy ➤ zařadí kvasinky do systému a objasní jejich praktický význam	- choroboplodné bakterie, význam hygieny Řasy - význam rostlinné části planktonu, jako zdroje potravy jiných živočichů - jednobuněčné řasy Kvasinky - jejich význam v potravinářství		P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
Jednobuněční živočichové			
P-9-4-01 ❖ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ vysvětlí pojmy producent, reducent, potravní pyramida a symbióza ➤ popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, bakterií a živočichů a objasní funkci základních organel	Jednobuněční živočichové – prvoci - Trepka velká – stavba těla - Trypanosoma, Zimnička, Toxoplasma – přenos a ekologie - pohyb, rozmnožování a ekologie prvoků		P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Mnohobuněčné organismy		EV - získat porozumění, dovednosti a postoje k životnímu prostředí, přírodě, ke zdraví svému i jiných lidí, ke zdravému životnímu stylu	P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a nejedlé houby podle charakteristických znaků
➤ dokáže popsat nejdůležitější druhy mnohobuněčných řas ➤ seznámí se s principy třídění organismů dle příbuznosti a podobnosti ➤ dokáže rozlišit části těl mnohobuněčných živočichů P-9-2-01 ❖ rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků ➤ rozpozná hlavní zástupce jedlých a nejedlých hub ➤ vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam a místo v potravních řetězcích	Mnohobuněčné řasy - běžné druhy řas - vznik přirozených ekosystémů, stélka - Šroubatka Houby - základní charakteristika - stavba těla, výživa, rozmnožování - houby bez plodnic, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi - zásady sběru - rozdělení hub podle požitelnosti - konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky - výskyt a význam vybraných druhů		
Mnohobuněční živočichové		Z6 - podnebné pásy	P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-01 ❖ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Žahavci, ploštěnci, hlísti - stavba těla, funkce jednotlivých částí těla - nezmar hnědý – stavba těla, pučení, láčka		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ registruje nebezpečí nákazy z řad vnějších a vnitřních parazitů P-9-4-02 ❖ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ rozezná jednotlivé druhy a skupiny měkkýšů ➤ dokáže popsat nejdůležitější druhy kroužkovců, vysvětlí význam pijavky v lékařství ➤ seznámí se s principy třídění členovců ➤ dokáže rozlišit části a stavbu těl jednotlivých skupin ➤ rozezná některé hlavní zástupce pavoukoců, korýšů a hmyzu ➤ dokáže objasnit dokonalou a nedokonalou proměnu hmyzu ➤ rozezná jednotlivé druhy hmyzu a objasní jejich způsob života ➤ objasní život včel ➤ popíše rozdílnosti ve složení těla jednotlivých skupin ➤ pozná, porovná a objasní funkci základních orgánů živočichů P-9-4-03 ❖ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich	- tasemnice – stavba těla, hostitel, mezihostitel - škrkavky, roupy, háďátka – parazité Měkkýši - významní zástupci – plži, mlži a hlavonožci Kroužkovci - žížala obecná - stejnocenné článkování Členovci - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - vnější kostra, článkované končetiny - pavouci, sekáči, roztoči - životní prostředí členovců - korýši - hmyz – užitkové a chráněné druhy hmyzu	Ch 9 - insekticidy EV - narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu	P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 ❖ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Biologie živočichů			
P-9-4-01 ❖ porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 ❖ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 ❖ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 ❖ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy ➤ vysvětlí rozdíl mezi strunatci a obratlovci	Strunatci - pláštěnci, bezlebeční, obratlovci Kruhoústí, paryby, ryby - vývojové znaky - stavba těla - životní prostředí - zástupci Obojživelníci - význam v přírodě - stavba těla - jednotlivý zástupci - přizpůsobení života ve dvou prostředích Plazi - dávní plazi - třídění plazů - zástupci - hlavní skupiny - šupinatí, želvy, krokodýli	EV - odpovědnost člověka zachování životního prostředí a zachování ohrožených živočichů i rostlinných druhů Z 6, 7 - živočichové jednotlivých světadílů - hydrosféra D - rybníkářství v Čechách F 7 - tlak, tlaková síla, kapilární jevy EV - ochrana přírody - zamořené vodní plochy	P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ porovná znaky různých druhů ryb a porovná je se znaky ostatních obratlovců ➤ porovná znaky obojživelníků se znaky plazů ➤ určí vybrané druhy našich i jinde žijících plazů ➤ poskytne první pomoc při uštknutí hadem	Ptáci - stavba těla - Archeopteryx, etologie - řady ptáků, významní zástupci - některé kriticky ohrožené druhy u nás i ve světě - rozmnožování a starost o potomstvo Savci - objasní vývoj a chování primátů - rozezná jednotlivé skupiny savců	Z - migrace - cesty ptáků	a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy <i>Rozšiřující učivo: využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajištění jejich potřeb</i>
Vyšší rostliny			
P-9-3-01 ➤ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ➤ rozliší základní orgány vyšších rostlin ➤ rozezná druhy rozmnožování rostlin ➤ dokáže vysvětlit pohlavní a nepohlavní rozmnožování rostlin ➤ vysvětlí růst a vývin rostlin ze semene ➤ vysvětlí význam prvotních ekosystémů pro vývoj dalšího života (černé uhlí, zkameněliny)	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - růst a vývin rostlin - vegetativní rozmnožování - pohyby rostlin - přechod rostlin na souš (vznik ozonosféry) Mechy	Z 6, 7, 8 - jednotlivé ekosystémy - lesy ČR - surovinové zdroje EV - základní podmínky života - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí	P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití <i>Rozšiřující učivo: porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
P-9-3-02 ❖ vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin ➤ popíše mechovou rostlinku ➤ doloží význam kapradin v ekosystému lesa P-9-3-03 ❖ rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů ➤ vysvětlí, jak se rozmnožují krytosemenné rostliny ➤ vysvětlí, jak vzniká plod ➤ objasní důležité znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin	- stavba těla - význam, funkce, rozmnožování - základní druhy Kapradiny, přesličky, plavuně - prvotní lesy - stavba těla - ekosystém Nahosemenné rostliny - stavba těla - rozdělení do tříd - jinany, cykasy, jehličnany - les a jeho význam pro globální ekosystém Krytosemenné rostliny - stavba těla - květ, květenství, opylení, semeno, plod - jednoděložné a dvouděložné rostliny - významné čeledi	EGS - les – plíce planety F 7 - vlastnosti plynů a kapalin	P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

[illegible]

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ dokáže zařadit člověka do systému živých organismů, rozezná jednotlivé etapy vývoje člověka P-9-5-03 ❖ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ➤ seznámí se se stavbou rozmnožovací soustavy ➤ objasní pojmy antikoncepce, pohlavní choroby, porod ➤ rozezná jednotlivé fáze vývoje lidského embrya P-9-5-04 ❖ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ➤ aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla ➤ objasní pomy imunita, prevence, transfuze, infarkt, alergie ➤ seznámí se s vlivy stresu na kardiovaskulární systém	Vylučovací soustava - stavba a funkce Nervová soustava a endokrinní soustava - nervová soustava – stavba, funkce, smyslové vnímání, orgány, CNS - pojmy – neuron, synapse, mícha, mozek, reflex, myšlení - endokrinní žlázy s vnitřní sekrecí, hormony, hormonální řízení Rozmnožovací soustava - stavba a funkce - odpovědné rodičovství, antikoncepce, pohlavní choroby - vývin nového jedince, dědičnost - vývoj lidského jedince před a po narození Nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznak - praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy - epidemie	Ov 8 - chování a stres - fáze lidského života Rv 9 - antikoncepce D - vývoj člověka Z - nemoci z očkování Ch 9, Rv 9 - drogy	pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka P-9-5-03p popíše vznik a vývin jednice P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Neživá příroda			
P-9-8-01 ❖ aplikuje praktické metody poznávání přírody ➤ vysvětlí teorii vzniku Země, vrstvy Země P-9-6-01 ❖ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek ➤ zná význam některých důležitých nerostů (руды), rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné, zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) P-9-6-02 ❖ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ➤ popíše druhy zvětrávání, dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí	Zrození planety Země - vznik a stavba Země - postavení ve vesmíru Nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění - význam a využití zástupců - určování jejich vzorků Pedologie - složení, vlastnosti a význam půdy - typy a druhy půd Vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky - zvětrávání Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života - výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	EV - základní podmínky života Z 6 - vznik Země, stavba Země D 6 - dějiny Země, zkameněliny Ch 8 - chemické značky prvků - chemické vzorce Z - těžba hornin a nerostů - sopečná činnost, zemětřesení	P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
P-9-6-03 ❖ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi ➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
Genetika, ekologie			
P-9-7-01 ❖ uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02 ❖ na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému P-9-7-03 ❖ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých	Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací - gen, křížení Ekologie - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím	Z - jednotlivé ekosystémy Ch 9 - životní prostředí a chemie	P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ekosystémech a zhodnotí jejich význam P-9-7-04 ❖ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	- populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	EV - vliv člověka na životní prostředí - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí	P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

6.5.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Zeměpis je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Člověk a příroda a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2 (1+1*)	1	1

* z disponibilní časové dotace

Výuka probíhá v kmenových třídách.

Zeměpis vede k:

- osvojení základních vědomostí o Zemi jako o vesmírném tělese a o znázornění povrchu Země
- získávání dovedností potřebných pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály
- získávání základních vědomostí o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce
- získávání důležitých poznatků o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva.
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- spolupráci se spolužáky při řešení úkolů a problémů
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Při výuce se využívají:

- učebnice, mapy, atlasy a další geografické pomůcky
- práce s internetem a odbornou literaturou
- diskuse, debaty, přednášky, referáty
- skupinové projekty

- terénní výuka
- geografické pořady

Zařazená průřezová témata

- osobnostní a sociální výchova – OSV – rozvoj poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, kooperace
- výchova demokratického občana – VDO – společnost a stát, politický život, demokracie
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS – sousedé v Evropě, Evropa a svět, jsme Evropané
- multikulturní výchova – MKV – kulturní odlišnosti, etnický původ, principy solidarity
- environmentální výchova – EV – ekosystémy, podmínky života, životní prostředí, člověk a prostředí
- mediální výchova – MV – kritické čtení

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, sbírání, zpracování, třídění a hodnocení informací a dat v příslušných informačních zdrojích
- vede žáky k používání odborné terminologie
- získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí žáci i tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka
- pokládá žákům otázky vztažené ke způsobu a příčinám různých přírodních procesů, společně hledají řešení problémů
- předvádí manipulace orientačními, topografickými a meteorologickými pomůckami, s globusem, s mapami,...
- kontroluje výsledky pozorování a požaduje, aby je žáci zhodnotili

Žák

- efektivně vyhledává a pracuje s informacemi
- vytváří si ucelenou představu o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím
- umí hodnotit výsledky pozorování
- manipuluje s geografickými pomůckami

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k odpovědím na otevřené otázky
- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- vede žáky k využívání metod, při kterých sami žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům
- podněcuje žáky k argumentaci, k diskuzi na dané téma, k obhajování svých výroků

Žák

- vyhledává a kombinuje informace z různých informačních zdrojů
- s využitím různých metod dojde k řešení a závěrům daných problémů
- argumentuje a diskutuje k daným tématům, obhajuje své výroky

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů a k jejich následné interpretaci
- vyžaduje na žácích komunikaci mezi sebou a učitelem a požaduje dodržování předem stanovených pravidel komunikace
- vede žáky k vhodné argumentaci
- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky v logickém sledu

Žák

- interpretuje informace z různých informačních zdrojů
- komunikuje s učitelem a spolužáky, dodržuje předem stanovená pravidla

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci při skupinové práci a k přijímání rolí ve skupinové práci
- vede žáky k odpovědnému přístupu k práci své i k práci druhých
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- navozuje vhodné podmínky pro vytváření kritérií hodnocení a k následnému sebehodnocení

Žák

- spolupracuje se spolužáky
- pomáhá ostatním nebo je žádá o pomoc
- hodnotí práci svojí i svých spolužáků

Kompetence občanské

Učitel

- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vede žáky k zájmu o prostředí, ve kterém žijí
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí

Žák

- respektuje životní prostředí a trvale udržitelný rozvoj
- zajímá se o životní prostředí ve svém okolí
- utváří si postoje a hodnoty, které respektují rovnoprávnost všech lidí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- podněcuje žáky k vyhledávání a využívání různých informačních zdrojů

Žák

- dodržuje pravidla bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání využívá vhodných informačních zdrojů

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k získávání a vyhledávání dat, informací
- vede žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu a využití technologií pro zefektivnění práce
- umožňuje žákům využití digitálních zařízení a aplikací

Žák

- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil a zefektivnil práci
- ovládá a běžně používá digitální zařízení a aplikace

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Z-9-1-01 ➤ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Z-9-1-02 ❖ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy - základní topografické a kartografické pojmy - základní topografické útvary - důležité body, významné liniové útvary - plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly - hlavní kartografické produkty: plán, mapa - mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky - základní informační grafická média a zdroje dat Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné	OSV - kooperace M - práce s měřítkem, převody jednotek, poměr Vv - estetická stránka mapy	Opakování učiva 1. stupně ZŠ Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii Terénní geografická výuka - určování světových stran - orientace v terénu - použití turistické mapy

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map - orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		
Z-9-2-01 ❖ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Z-9-2-02 ➤ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-03 ❖ porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země - střídání dne a noci - střídání ročních období - světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Krajinná sféra - přírodní sféra - společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy - geografická (šířková pásma) - výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti	MV - kritické čtení EV - podmínky života F - Sluneční soustava, skupenství látek, gravitační síla M - jednotky vzdáleností, porovnávání velikostí planet Př - život ve vesmíru D - vývoj poznání o tvaru Země Ch - směsi, vzduch, voda	Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Z-9-3-01 ❖ lokalizuje na mapách světadíly a oceány Z-9-3-02 ❖ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Afriky, vybraných regionů a států Afriky Z-9-3-03 ➤ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Afriky nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Regiony světa – Afrika charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti - přírodní podmínky - podnebí - sídla - jazyky - náboženství - kulturní oblast Modelové regiony - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy a možnosti jejich řešení	Př - vývoj člověka VDO - demokracie MV - kulturní difference, postoje k odlišnostem	Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky Afriky Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Afriky a vybraných států Afriky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Z-9-3-01 ❖ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny Z-9-3-02 ❖ porovnává a přiměřeně hodnotí, polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-03 ➤ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadní změny v nich	Regiony světa – oceány, Antarktida, Austrálie, Amerika, Asie, Evropa charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti - přírodní podmínky - podnebí - sídla - jazyky - náboženství - kulturní oblast Modelové regiony - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy a možnosti jejich řešení	EV - životní prostředí VDO - demokracie, společnost a stát, politický život OSV - poznávání lidí – jiné kultury MKV - kulturní difference, etnický původ EGS - sousedé v Evropě, Evropa a svět, jsme Evropané Př - ekosystémy D - kolonizace, otroctví Čj - druhy písma M - rozbor grafů, kartogramů	Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Z-9-6-03 ❖ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-05 ➤ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje - obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry - rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství - transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady - hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce	VDO - společnost a stát EGS - sousedé v Evropě, jsme Evropané EV - životní prostředí, člověk a prostředí D - historie rybníkářství, kořeny kultury ČR, vývoj ČR, industrializace F - energetika	Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04 ❖ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy - kraj místního regionu - přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech		Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizuje hospodářské poměry,

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
Z-9-6-01 ❖ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02 ❖ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Místní region - zeměpisná poloha, vymezení místního regionu - vztahy k okolním regionům - základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál a bariéry)		Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Exkurze v místním regionu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Z-9-4-01 ➤ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Z-9-4-02 ❖ posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Z-9-4-03 ➤ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové energetické a surovinové zdroje Z-9-4-04 ➤ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-05 ➤ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa - sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura - územní dělba práce - ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně Regionální společenské, politické a hospodářské útvary - národní a mnohonárodnostní státy - části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace	VDO - politický život, demokracie MKV - etnický původ, princip solidarity MV - média a společnost M - grafy, práce s daty	Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Z-9-4-06 ➤ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- hlavní a periferní hospodářské oblasti světa - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států - geopolitické procesy - hlavní světová konfliktní ohniska		
Z-9-5-01 ❖ porovnává různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Z-9-5-02 ❖ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-5-03 ❖ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Krajina - přírodní a společenské prostředí Vztahy přírody a společnosti - udržitelný život a rozvoj - principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - chráněná území přírody - globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV - životní prostředí, člověk a prostředí, ekosystémy Př - organismy v krajině	Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

[illegible]

6.6. Umění a kultura

Oblast zahrnuje vyučovací předmět

- **Estetický seminář**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**

6.6.1. Estetická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Estetický seminář

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Estetický seminář je tvořen obsahy většiny vzdělávacích oborů a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Předmět je realizován jako jeden z volitelných předmětů v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně v 8. a v 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách.

V hodinách převažuje zejména kolektivní práce a skupinové vyučování, realizují se krátkodobé projekty.

Estetický seminář je úzce spjat s ostatními předměty (hudební výchova, výtvarná výchova, dějepis, český jazyk, občanská výchova, informatika...).

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		1 (0+1*)	1 (0+1*)

* z disponibilní časové dotace

Vzdělávání v oboru estetický seminář směřuje k:

- rozvoji smyslové citlivosti, specifických dovedností a tvořivosti
- zaměřuje se na vnímavost jedince k uměleckému dílu
- klade důraz na rozvoj kreativity
- vede žáka k porozumění uměleckého díla, k aktivnímu vnímání umění jako prostředku komunikace
- nabízí možnost vyjádřit své pocity a názory prostřednictvím uměleckého díla
- vede žáka k pochopení různorodé kultury národů a národností
- prostřednictvím umění rozvíjí v žákovi toleranci a sociální citění

Při výuce se využívá:

- výtvarné potřeby, počítačová technika, interaktivní tabule, internetové odkazy, pracovní listy
- formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**

- EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá
- OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- MV – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií
- VDO – slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost
- MKV – multikulturalita, kulturní difference

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- objasňuje souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žák

- na základě individuálních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- získané znalosti propojuje do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žák

- na základě pochopení, propojení a systematizace vyhledaných informací je dovede efektivně využít v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně a kriticky přemýšlí
- při zadání úkolu žák rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Žák

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- chápe umění jako specifický způsob poznání a užívá jazyk jako svébytný prostředek komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák

- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu a dodržovat je

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žák

- respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a k dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií a vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k využívání digitálních záznamů a vizuálních simulací

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Estetický seminář
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
I-9-4-02 ❖ ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos VO-9-1-03 ➤ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ➤ spolupracuje ve skupině na vytváření mediálního sdělení, prezentuje je, sleduje prezentace ostatních	Tvorba mediálního sdělení - práce s fotografií - tvorba časopisu - zpracování informací získaných z projektů	MV - práce v realizační týmu - fungování a vliv médií ve společnosti Čj - publicistický styl ITp - formátování Vv - grafika	I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
Z-9-3-02 ❖ porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Afrika - základní geografické údaje - kultura Afriky - etnická hudba - využití různých materiálů při výtvarném projevu	MK - kulturní difference - etnický původ - multikulturalita EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí Z	Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Z-9-3-03 ➤ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich VO-9-1-06 ❖ rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti ➤ orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních ➤ vnímá hudebně výrazové prostředky etnické hudby		Ov Vv Hv	a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
VV-9-1-04 ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Využití materiálů - krátkodobé projekty	OSV - kreativita Vv	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DV-9-1-03 ➤ rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí ➤ orientuje se ve struktuře herní a jevištní situace DV-9-1-01 ➤ uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla ➤ pracuje s dechem, správně tvoří hlas	Divadlo - proces dramatické a inscenační tvorby - základní předpoklady dramatického jednání - recepce a reflexe dramatického umění	OSV - kreativita - kooperace - komunikace - rozvoj schopnosti poznávání Čj Vv Hv	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Estetický seminář
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
I-9-4-02 ❖ ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos VO-9-1-03 ➤ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ➤ spolupracuje ve skupině na vytváření mediálního sdělení, prezentuje je, sleduje prezentace ostatních	Tvorba mediálního sdělení - práce s fotografií - tvorba časopisu - zpracování informací získaných z projektů	MV - práce v realizační týmu - fungování a vliv médií ve společnosti Čj - publicistický styl ITp - formátování Vv - grafika	I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
Z-9-6-01 ❖ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ➤ orientuje se v historii města, poznává významné plzeňské osobnosti, kulturní instituce	Plzeň – naše město - naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa - významní rodáci - kulturní památky, přírodní objekty - poznávací vycházky	EGS - Plzeň 2015 Ov, D Z 8 - město, kde bydlím (navštěvuji školu) Hv, Vv	Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-9-1-04 ➤ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Využití materiálů - krátkodobé projekty	OSV - kreativita Vv	
HV-9-1-07 ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění VV-9-1-02 ❖ zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Dějiny umění - impresionismus - vliv emocí na umělecké dílo	EGS - impresionismus v Evropě OSV - kreativita Vv, Hv	VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VO-9-2-02 ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Soutěž - zvládnutí procesu organizace soutěže - výroba pomůcek pro jednotlivá stanoviště	OSV - kreativita - rozvoj schopností poznávání - kooperace	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČJL-9-1-07 ➤ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ➤ spolupracuje ve skupině ➤ rozvíjí a podporuje komunikativní schopnosti a dovednosti ➤ rozvíjí schopnost asertivního jednání		Vv Pč	

6.6.2. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Umění a kultura a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů v současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji celkového estetického cítění, emocionality a hudebnosti

Výuka probíhá v kmenových třídách. Při výuce se využívají hudební nástroje, počítačová technika, interaktivní tabule, internetové odkazy, pracovní listy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**

- EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá
- OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- MV – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty z médií
- VDO – slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost
- MKV – multikulturalita, kulturní difference

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- objasňuje souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vede žáky k používání odborné terminologie, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žák

- na základě individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojuje do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žák

- na základě pochopení, propojení a systematizace vyhledaných informací je dovede efektivně využít v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně a kriticky přemýšlí
- při zadání úkolu žák rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žák

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- chápe umění jako specifický způsob poznání a užívá jazyk jako svébytný prostředek komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák

- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- objektivním zhodnotí svoji práci i práci ostatních, chápe odlišné kvality svých spolužáků
- respektuje pravidla při práci v týmu a dodržuje je

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žák

- respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žák

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a k dodržování vymezených pravidel
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem
- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií a vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k využívání digitálních záznamů a vizuálních simulací

Žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-9-1-01 ❖ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➤ vyjádří obsah písně pohybem	Hudebně pohybové činnosti - polka, valčík - dramatizace písní a vánočních koled	Tv - taneční krok polkový, valčíkový Ov - Vánoce, jejich původ, zvyky OSV - rozvoj smyslového vnímání	HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-03 ❖ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace ➤ orientuje se ve dvoučtvrtovém a tříčtvrtovém taktu, seznamuje se se základy taktování	Instrumentální činnosti - rytmická říkadla, otázky a odpovědi - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje - hudebně výrazové prostředky – rytmus	OSV - rozvoj smyslového vnímání - umění jako prostředek komunikace	HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-9-1-06 ➤ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období ➤ sluchem rozliší zvuk jednotlivých hudebních nástrojů, pozná složení komorního a symfonického orchestru ➤ vnímá užité hudebně výrazové prostředky, chápe jejich význam v hudbě	Poslechové činnosti - Bedřich Smetana – polky, opery, Má vlast - Antonín Dvořák – symfonie, opery - poznávání hudebních nástrojů, rozdělení do skupin - hudebně výrazové prostředky – melodie, dynamika	D - národní obrození OSV - rozvoj smyslového vnímání - hodnoty a postoje MKV - lidové písně a kultura jiných národů - vnímání evropské hudební kultury	pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
HV-9-1-02 ❖ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ➤ dodržuje hlasovou hygienu zásady správného dýchání a hospodaření s dechem	Vokální činnosti - zpěv lidových i umělých písní - dechová a hlasová cvičení - intonace		HV-9-1-02p, interpretuje vybrané lidové a umělé písně

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-9-1-04 ➤ rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-07 ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ➤ pohybem vyjádří emoce, reaguje na hudbu, cítí rytmus ➤ rozpozná rozdíly mezi klasickým a moderním tancem, osvojí si základní taneční kroky ➤ sluchově se orientuje v prostoru	Hudebně pohybové činnosti	OSV - kreativita MKV - multikulturalita Tv - tanec	
HV-9-1-03 ❖ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnosti	OSV - rozvoj individuálních dovedností - kreativita - cvičení smyslového vnímání	HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-9-1-01 ❖ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách ➤ vytváří doprovody s využitím Orffových nástrojů ➤ rozezná hudební nástroje, a nástrojové skupiny ➤ prohlubuje své rytmické a hudební cítění			HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-05 ➤ orientuje se v proudu znějící hudby ➤ objasní počátky duchovní a světské hudby ➤ seznámí se s nejstaršími hudebními památkami ➤ rozlišuje jednohlas a vícehlas ➤ pochopí výjimečnost díla W. A. Mozarta ➤ orientuje se v hudebních žánrech – opera, balet, muzikál	Poslechové činnosti	EGS - vnímání evropské hudební kultury ČJL, D - období husitství, baroka a klasicismu	rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
HV-9-1-02 ❖ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vokální činnosti	EGS - lidové písně a kultura jiných národů Př - tvorba hlasu v hlasívkách	HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ dodržuje pravidla hlasové hygieny ➤ rozpozná změny hlasu v období mutace, zdravě pečuje o svůj hlas ➤ pomocí dechových cvičení správně a zdravě dýchá ➤ vnímá vzájemnou souvislost řeči a hudby ➤ rozšiřuje hlasový rozsah ➤ seznamuje se s různými technikami hlasového projevu (scat, falzet...) ➤ objasní tradici lidových písní, okolnosti jejich vzniku ➤ při vokální interpretaci zachovává melodii a rytmus			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ pohybem vyjádří emoce ➤ zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu ➤ vnímá hudbu jako prostředku k dorozumívání HV-9-1-01 ❖ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hudebně pohybové činnosti - prolínají do ostatních hudebních - činností v průběhu celého šk. roku - sluchová orientace v prostoru - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění choreografie	Tv - pohybově taneční výchova	HV-9-1-01p doprovází písňě pomocí ostinata
HV-9-1-03 ❖ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnosti - samostatné vytváření doprovodu - písni na rytmické, popř. melodické nástroje - rozlišení skladeb s výrazně odlišným tempem, rytmem, dynamikou	OSV - rozvoj smyslového vnímání	HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písňě
➤ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí	Poslechové činnosti - prvopočátky hudby - hudba ve středověku	D, Čj - jednotlivá umělecká období	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami ➤ rozezná základní rysy jednotlivých hudebních stylů a žánrů, schopnost přiřadit typickou hudební ukázkou k danému uměleckému období ➤ orientuje ve vývoji populární hudby HV-9-1-05 ❖ orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- renesance, rozvoj kultury - baroko – vznik opery, první orchestry, divadla - klasicismus – vznik symfonie - romantismus – hlavní znaky, symfonický orchestr, hudba programní - nejslavnější skladatelé jednotlivých hudebních epoch a jejich dílo - dělení hudby na hudbu uměleckou (vážnou, klasickou) a populární - USA jako kolébka moderní populární hudby - jazz a swing - vznik rokenrolu - 60. léta – rozvoj rockové hudby v Anglii, nejslavnější písničky a kapely (Beatles)	EGS - vnímání evropské a světové kultury	pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
HV-9-1-02 ❖ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová technika, pravidla hlasové hygieny - jednohlasý, popř. vícehlasý zpěv písní lidových, populárních, country písní	OSV - rozvoj vlastních schopností, sebedůvěra, tolerance	HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
HV-9-1-07 ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ➤ volí vhodný typ hudebně pohybových prvků na základě reflexe poslouchané hudby ➤ sluchově se orientuje v prostoru ➤ pokusí se o pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace	Hudebně pohybové činnosti	OSV - kreativita - komunikace Tv - tanec ČJL - divadlo	
HV-9-1-03 ❖ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-01 ❖ využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Instrumentální činnosti	OSV - kooperace - kreativita - rozvoj individuálních dovedností	HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ vyjadřuje hudební i nehupební představy a myšlenky pomocí hudebních nástrojů ➤ samostatně tvoří jednoduché doprovody písní na rytmické a melodické nástroje ➤ prohlubuje své rytmické a hudební cítění			
HV-9-1-06 ➤ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-05 ➤ přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ➤ chápe funkci hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům ➤ vnímá hudební skladbu v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi ➤ seznamuje se blíže s nonartificiální hudbou	Poslechové činnosti	EGS - vnímání evropské hudební kultury MKV - kulturní difference VDO - tolerance, slušnost MV - mediální sdělení a realita D - hudební styly v souvislosti s dějinných událostí Vv - moderní umění, kýč	pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
HV-9-1-02	Vokální činnosti	OSV	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ➤ dodržuje pravidla hlasové hygieny ➤ na základě individuálních schopností a možností zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně ➤ zdokonaluje hlasovou techniku, vnímá možnosti zlepšování ➤ odhaluje vzájemné souvislosti rytmu řeči a hudby, využívá rytmické zákonitosti při vokálním projevu		- kreativita - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí	HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

6.6.3. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oboru Umění a kultura a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	1	1	1

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo mimo budovu školy (práce v terénu). Při výuce je využívána interaktivní tabule, popř. počítačová učebna. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**

- EV – vztah člověka k přírodě, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EGS – jsme v Evropě, Evropa a svět nás zajímá
- OSV – poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice

- MDV – práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení
- MKV – lidské vztahy, multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Žák

- při teoreticky zaměřených hodinách si vytváří takové učební materiály, aby je mohl dále využívat pro své vlastní učení
- při své tvorbě poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- vede žáka k sebehodnocení
- při společné diskusi poukazujeme na zlepšení, motivujeme žáky pochvalou, prezentujeme žákovské práce

Žák

- při zadání úkolu rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky...)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů...)

- povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nebáli přiměřenou formou vyjádřit své názory, zapojujeme je do výzdoby třídy a školy

Žák

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- respektuje vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Žák

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel

- učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- seznamuje žáky s kulturním a historickým dědictvím, poukazuje na jeho hodnoty

Žák

- při propagaci školních akcí vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- respektuje názor druhých
- prezentuje výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

Učitel

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Žák

- při samostatné práci se koncentruje na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržuje hygienická pravidla

Digitální kompetence

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií a vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Žák

- využívá v učebním procesu digitálních zařízení
- získává a sdílí data i informace
- rozvíjí spolupráci v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-9-1-01 ❖ vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Kresebné studie - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus	OSV - kreativita	VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich
VV-9-1-02 ❖ zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Rozvíjení smyslové citlivosti - souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů Plastická tvorba - např. z papíru	OSV - rozvoj schopností poznávání	
VV-9-1-03 ❖ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Malba Teorie barev - Goethův barevný kruh – teplé a studené barvy, barvy příbuzné	D - pravěk – starší doba kamenná – způsob života - výtvarný projekt – pravěké umění EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		OSV - komunikace	vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních VV-9-1-01 až VV-9-1- 07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru <i>rozšiřující učivo</i>
VV-9-1-04 ❖ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Plastická a prostorová tvorba Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace	ČJL - Řecko a Řím – báje a pověsti	
VV-9-1-05 ❖ rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Nauka o perspektivě - umístění postav na plochu, velikost objektů	D - Egypt - výtvarný projekt – Egypt (hieratická perspektiva, kánon lidské postavy, hieroglyfy, výzdoba pyramid, papyrus) EGS - jsme Evropané	
➤ k tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy	Třetí prostor budovaný liniemi Práce s www stránkami	MV - tvorba mediálního sdělení	
VV-9-1-06 ❖ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Subjektivní vyjádření fantastických představ - za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	VDO - principy demokracie	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- uplatnění při vlastní tvorbě		<i>rozšiřující učivo</i>
➤ umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Tvarová a barevná kompozice - detail, polodetail, celek	EV - ekosystémy	
➤ osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše	Lidská figura - tvarová stylizace – Řecko, Řím	D - Mezopotámie, Řecko, Řím EGS - jsme Evropané	
➤ využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev - pravidelného střídání lineárních symbolů Písmo a užitá grafika - např. plakát, reklama	MV - fungování a vliv médií a společnosti	
➤ výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce – dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru	Čj - poezie a próza s tématem Vánoc	
VV-9-1-07 ❖ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Subjektivní výtvarné vyjádření reality Vnímání okolních jevů	OSV - sebepoznání a sebepojetí, komunikace	VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-9-1-01 ❖ vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků ➤ uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů	Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy – objem, tvar, linie – šrafování Analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominant	OSV - rozvoj schopností poznávání	VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci <i>rozšiřující učivo</i> VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější
VV-9-1-02 ❖ zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Rozvíjení smyslové citlivosti - přenášení prostoru na plochu Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek	EV - vztah člověka k prostředí OSV - rozvoj schopností poznávání	

			prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává jej s výsledky ostatních
➤ správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy ➤ hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací	Barevné vyjádření Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí MV - multikulturalita OSV - kreativita Z - státy severní Ameriky	rozšiřující učivo
➤ využívá dekorativních postupů – rozvíjí si estetické cítění	Užitá grafika - písmo – styly a druhy písma Tematické práce - Vánoce, Velikonoce	MV, ČJ - tvorba mediálního sdělení	rozšiřující učivo např. výukové tabule
VV-9-1-04 ❖ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Vlastní prožívání - interakce s realitou	OSV - sebepoznání a sebepojetí	např. vyjádření pocitů pomocí barev – špatná a dobrá nálada
VV-9-1-03 ❖ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném	Událost - vyprávění výtvarnými prostředky Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření	ČJ - literární texty	VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci

výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- např. fantazijní variace na základní tvary písmen		a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-06 ❖ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Práce s uměleckým dílem - experimenty s reprodukcemi uměleckých děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou	EGS - Evropa a svět nás zajímá	VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
➤ vytváří společné kompozice v prostoru – instalace VV-9-1-07 ❖ ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálně obrazových vyjádření	Architektura Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci - barevné kompozice geometrických - tvarů tvarová kompozice	D - románský sloh OSV - poznávání lidí EGS - jsme Evropané D - doba gotiky	<i>rozšiřující učivo</i> např. charakteristické stavby románského a gotického slohu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-9-1-01 ❖ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Kresba - etuda s linií jako výtvarným prostředkem	OSV - rozvoj schopností poznávání Př - lidská kostra OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti D, ČJ - renesance, baroko, klasicismus, romantismus EGS - jsme Evropané OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
➤ užívá perspektivních postupů	Perspektiva	D - renesance – objev perspektivy	<i>rozšiřující učivo</i>

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-9-1-06 ❖ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Práce s uměleckým dílem - teoretické práce – renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování	MDV - fungování a vliv médií ve společnosti	VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru <i>rozšiřující učivo</i> <i>rozšiřující učivo</i>
VV-9-1-03 ❖ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Práce s internetem - vyhledávání www stránek – orientace Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		
➤ rozvíjí se v estetickém cítění – využívá dekorativních postupů	Tematické práce – ornament - využití	EGS - Evropa a svět nás zajímá - výtvarný projekt – Cestujeme po Evropě OSV - kooperace a kompetice	
➤ správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast	OSV - rozvoj schopností poznávání	
VV-9-1-04 ❖ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Práce s netradičními materiály	EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		OSV - sebepoznání a sebepojetí	rozšiřující učivo
➤ správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy, podobné a příbuzné - subjektivní barevná škála	Z - mapa světa, obal Země MV - lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VV-9-1-01 ❖ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Techniky kresby, dynamická kresba - tužka, perko, uhlí, rudka Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty	EV - vztah člověka k prostředí	VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru <i>rozšiřující učivo</i> např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy
➤ umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Komplementární barvy-textura Symbolika barev, míšení barev, působení barev, vztahy mezi barvami Kontrast - barevný, světelný		
VV-9-1-06 ❖ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Práce s uměleckým dílem - umění 19. a 20. stol. – secese, kubismus, impresionismus Seznamování se s hlavními současnými trendy výtvarného umění - instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening	EGS - jsme Evropané D - historické souvislosti 20. stol. HV	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Hledání a pojmenovávání základních obrazotvorných prvků a kompozičních přístupů, porovnávání rozdílů výtvarných vyjádření - abstraktní, popisné, alegorické, symbolické atd.	- výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě OSV - hodnoty, postoje - výtvarná řada – výtvarné trendy 20. stol.	VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy;
VV-9-1-04 ❖ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření	OSV - komunikace - sebepoznání a sebepojetí EV - ekosystémy	pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
VV-9-1-03 ❖ zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Reklama a propagační prostředky - obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí	MV - práce v realizačním týmu OSV - sebepoznání a sebepojetí	VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
➤ zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování	Práce v plenéru, krajinomalba, frotáž	EV - vztah člověka k prostředí	<i>rozšiřující učivo</i>

6., 7., 8. a 9. ročník: Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje. Využívají dostupná média a technické prostředky (kopírku, mobil, fotoaparát, skener, internet, mikroskop, PC). Některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem.

Žáci navštěvují umělecké výstavy a exkurze.

Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi – jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních – tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

6.7. Člověk a zdraví

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

- **Rodinná výchova**
- **Tělesná výchova**

6.7.1. Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Rodinná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Rodinná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oblasti Člověk a zdraví a jsou v něm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	0	0	1

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- orientaci ve významných okolnostech společenského projevu
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- osvojení komunikačních technik
- chování a rozhodování ve prospěch zdraví
- rodinné a mimoškolní činnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznání
- vyjádření pocitů a reakcí žáků
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- OSV – sociální rozvoj, osobnostní rozvoj, duševní hygiena

- VDO – komunikativní schopnosti a dovednosti, ohleduplnost, ochota pomáhat slabším, asertivní jednání a schopnost ke kompromisu
- EGS – styl života v evropských rodinách, smysl pro zodpovědnost
- EV – utváření zdravého životního stylu, vztah člověka k prostředí
- MV – vliv médií ve společnosti, hodnota vlastního života (volného času)
- MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k ověřování důsledků
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje v hodině pokrok všech žáků
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků, nalézají souvislosti
- samostatně připravují referáty
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky
- komunikují při besedách

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- klade žákům otevřené otázky

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují a jsou schopni hájit svá rozhodnutí
- připravuje testy, kvízy, křížovky na základě svých vědomostí

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci a kultivovanému projevu
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- využívají informačních a komunikačních prostředků
- komunikují na odpovídající úrovni
- komunikuje s linkou důvěry apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, vzájemně si naslouchají
- věcně argumentují
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svíji práci i práci ostatních
- jsou ochotni ke vzájemné pomoci

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- respektují názory druhých lidí
- plní si svoje školní povinnosti
- znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- kontrolují svůj zdravotní stav

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- získává informace o své budoucí profesi, připravuje se na ni
- vyhledává pozitivní profesní vzory v literatuře, filmu apod.
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje využívání digitálních technologií pro vytváření prezentací a vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učí žáky ovládat běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby
- vede žáky k využívání digitálních záznamů a vizuálních simulací

Žáci

- využívají v učebním procesu digitálních zařízení
- získávají a sdílejí data i informace
- rozvíjejí spolupráci v digitálním prostředí
- podporování utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí
- vedení žáků k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VZ-9-1-01 ❖ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-02 ➤ vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, vztahy mezi lidmi - kamarádství, přátelství, láska, partnerství - dětství, puberta, dospívání - manželství a rodičovství - rodina a domov, rodinná péče - zodpovědnost rodičů za dítě - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	Čj - autoři populárních knih o kamarádství pro děti Př - péče samců či samic o svá mláďata Čj - přísloví týkající se rodiny, lásky Hv - lidové písničky	VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny PC – primární prevence sociálně patologických jevů
➤ uplatňuje ve vlastním denním režimu základní zásady přispívající k zachování zdraví VZ-9-1-04 ❖ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Péče o zdraví, zdravá výživa - podpora zdraví a její formy, odpovědnost jedince ke zdraví - tělesná a duševní hygiena - základní zdroje a příčiny infekčních nemocí, prevence - civilizační choroby - režim dne, pohybové aktivity, čas strávený u televize, videa a počítače - zásady zdravého stravování	D - Řecko – soulad mezi duševními a tělesnými silami člověka Čj - B. Hrabal – Slavnosti sněženek - zlidovělé výrazy známé z kuchyně	VZ-9-1-04p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VZ-9-1-05 ❖ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní hygieně VZ-9-1-03 ❖ vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-07 ❖ dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- vliv výživy a stravování na zdravotní stav lidí - sestavení návrhu denního stravovacího režimu - nácvik relaxačních technik proti únavě	Z - pěstování plodin OSV - podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny EGS - globální problémy lidstva (civilizační nemoci) EV - život jako nejvyšší hodnota	VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
➤ charakterizuje různé druhy návykových látek a nebezpečí používání těchto látek	Návykové látky - návykové látky - rizika zneužívání sociální dovednosti a způsoby odmítání návykových látek - návykové látky – rizika zneužívání sociální dovednosti a způsoby odmítání návykových látek	Z - srovnání spotřeby alkoholu v různých zemích OSV - prevence sociálně patologických jevů	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ objasní činnosti linek důvěry a krizových center ➤ charakterizuje chování za mimořádných a krizových událostí VZ-9-1-15 ❖ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ➤ rozpozná varovný signál „Všeobecná výstraha“, adekvátně reaguje na tento signál, zná a prakticky uplatní postupy v případě nařízení evakuace, včetně zásad opuštění bytu VZ-9-1-16 ❖ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí ➤ poskytne první pomoc, včetně život zachraňujících úkonů, dbá na bezpečnost svoji i svého okolí	Osobní bezpečí, ochrana člověka za mimořádných situací - sociální dovednosti, modelové způsoby chování v rizikových a krizových situacích - služby odborné pomoci – linky bezpečí, krizová centra, policie - mimořádné události – zásady první pomoci na chodníku - chodec a cyklista na silnici - volný čas a sportovní aktivity - přecházení křižovatky - cesta dopravními prostředky - dopravní značky - klasifikace mimořádných událostí - varovný signál „Všeobecná výstraha evakuace“ - ukrytí, nouzové přežití - povodně a zátopové oblasti - péče o zdraví a poskytování první pomoci - podpora a ochrana fyzického a duševního zdraví, prevence psychického onemocnění a násilí namířenému proti sobě samému - prevence úrazů a nemocí spojených s běžnými činnostmi	OV - úmluva právech dítěte Čj - vysvětlit význam slov – tragédie, pohroma, katastrofa, havárie	VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla Beseda s příslušníkem Policie ČR VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			hromadného zasažení obyvatel
VZ-9-1-09 ❖ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ➤ vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu	Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - naše škola – život v naší škole, školní řád, režim školy, tradice školy; význam a úkoly žákovské samosprávy	OSV - základní dovednosti dobré komunikace Z - státy, o kterých se mluví v zajímavosti o povinné školní docházce Čj - perličky ze školy – vtipná přeházení	VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Rodinná výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VZ-9-1-06 ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ-9-1-12 ➤ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ➤ uvědomuje si úskalí těhotenství mladistvých a předčasné ukončení VZ-9-1-11 ➤ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - plánované rodičovství - metody antikoncepce – přirozené, bariérové, hormonální - početí, těhotenství ženy - pohlavní choroby - poruchy pohlavní identity - předčasné ukončení těhotenství – promiskuita	OSV - sociální rozvoj VDO - občan, občanská společnost a stát	PC – primární prevence sociálně patologických jevů
➤ chrání se před infekčními chorobami, včetně nákazy virem HIV VZ-9-1-08 ❖ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými,	Péče o zdraví, zdravá výživa - přenos infekce HIV - ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami - odpovědné chování v situacích úrazu - chování při ohrožujících stavech (úrazy doma, při sportu v dopravě)	MV - vliv reklamy D - péče o zdraví v minulosti	VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ-9-1-10 ➤ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, k překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ➤ sestaví jídelníček pro vybrané skupiny obyvatelstva	- zdraví – pomoc nemocným a zdravotně handicapovaným - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobů stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy – bulimie a anorexie	Čj - porozumění pojmům a vyjadřovací schopnost OSV - vědomosti týkající se duševní hygieny Př - biologie člověka Z, Ov - způsob obživy obyvatel různých států světa MKV - stravování různých náboženství EGS - orientace v globálních problémech lidstva (cestování a strava, přenos nemocí)	
➤ charakterizuje patologické hráčství, návykové činnosti a jejich účinky ➤ poskytne první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami	Návykové látky - návykové látky – patologické hráčství, práce s počítačem - návykové látky a trestná činnost - dopink ve sportu - první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami	Vv - ztvárnit různé podoby závislosti OSV - osobnostní rozvoj	VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
VZ-9-1-13 ❖ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- sociální dovednosti a způsoby odmítání návykových látek	VDO - empatie, tolerance, aktivní naslouchání a spravedlivé posuzování	a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
➤ vysvětlí způsoby zneužívání dětí dětskou prostitucí a pornografií ➤ charakterizuje formy násilí – šikanování, agresivní chování, týrání a ochranu proti nim VZ-9-1-14 ❖ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrana proti manipulaci a agresi	Osobní bezpečí, ochrana člověka za mimořádných situací - brutalita a jiné formy násilí – šikanování, agresivní chování, týrání - sexuální kriminalita – sexuální zneužívání dětí - dětská pornografie a prostituce - mimořádné události – živelné pohromy - sociální dovednosti – modelové způsoby chování v rizikových a krizových situacích - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy	Vv - informační leták obsahující zásady bezpečnosti na ulici, v parku...	VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel Školní řád

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k překonávání únavy a stresu ➤ pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a druhým	Osobnostní a sociální rozvoj - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - psychohygiena v sociálních dovednostech - morální rozvoj	OSV - osobnostní rozvoj, morální rozvoj	

6.7.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova je tvořen obsahem vzdělávacího oblasti Člověk a zdraví a jsou vněm integrovány tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Akce a soutěže

- sportovní soutěže pořádané AŠSK
- lyžařský kurz – pokud nedojde k naplnění kapacity, mohou se účastnit žáci i jiných ročníků, než pro které je kurz prioritně určen
- turistický kurz – pokud nedojde k naplnění kapacity, mohou se účastnit žáci i jiných ročníků, než pro které je kurz prioritně určen
- bruslení

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato **průřezová témata**:

- OSV – sociální rozvoj (komunikace), morální rozvoj (hodnoty, etika)
- EV – zjišťování informací o vztahu člověka a prostředí
- EGS – informace o zemích Evropy a světa
- MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba sdělení, využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožní vnímat svůj pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cílem vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Žák

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- různým způsobem zpracuje informace o pohybových aktivitách ve škole

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Žák

- vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnosti pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Žák

- komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojuje si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi prožít úspěch

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupu

Žák

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k ohleduplnosti vůči ostatním
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Žák

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje dle dané situace
- zapojuje se aktivně do sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí)

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák

- je veden k efektivitě při organizaci vlastní práce
- spoluorganizuje vlastní pohybový režim
- využívá znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s informačními technologiemi použitelnými v tělesné výchově
- seznamuje žáky s novými aplikacemi a jejich využití v tělesné výchově (měření, kroků, tepu...)
- uvědomuje si nebezpečí zneužití dat

Žák

- využívá informační technologie použitelné v tělesné výchově
- využívá nové aplikace v tělesné výchově (měření, kroků, tepu...)

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-9-1-01 ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 ❖ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Vstupní motivace do učiva TV - historie, význam pro společnost - zásady bezpečné práce Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 ❖ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 ❖ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Př 9 - ekologie a životní prostředí Ch 9, Rv 9 - drogy EV - vztah člověka k prostředí OSV - vliv škodlivých látek na zdraví člověka	TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05 ❖ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	EV - ekosystémy – vodní zdroje - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi Ch 8 - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi	TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-9-2-01 ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 ❖ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Hv	školní hřiště, tělocvična školy tělocvična školy TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech atletická dráha, stadion LA, školní hřiště, tělocvična školy TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
TV-9-3-01 ❖ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-9-3-02 ❖ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	D 6 - olympismus	TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 ❖ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
TV-9-3-04 ❖ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	- zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	TV-9-3-03p – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-05 ❖ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí			TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 ❖ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 ➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými AŠSK a jinými sportovními organizacemi. Žáci se účastní hodin bruslení.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-9-1-01 ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 ❖ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Vstupní motivace do učiva TV - historie, význam pro společnost - zásady bezpečné práce Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 ❖ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 ❖ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Př 9 - ekologie a životní prostředí Ch 9, Rv 9 - drogy EV - vztah člověka k prostředí OSV - vliv škodlivých látek na zdraví člověka	TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05 ❖ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	EV - ekosystémy – vodní zdroje - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi Ch 8 - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi	TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změř

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-2-01 ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 ❖ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)	Hv EV - ekosystémy – vodní zdroje - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi Z 8 - Česká republika	úroveň své tělesné zdatnosti školní hřiště, tělocvična školy tělocvična školy TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech atletická dráha, stadion LA, školní hřiště, tělocvična školy TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků zimní výcvikový kurz

[illegible]

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 ❖ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 ➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými AŠSK a jinými sportovními organizacemi. Žáci se účastní hodin bruslení.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-9-1-01 ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 ❖ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Vstupní motivace do učiva TV - historie, význam pro společnost - zásady bezpečné práce Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 ❖ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 ❖ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Př 9 - ekologie a životní prostředí Ch 9, Rv 9 - drogy EV - vztah člověka k prostředí OSV - vliv škodlivých látek na zdraví člověka	TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05 ❖ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	EV - ekosystémy – vodní zdroje - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi Ch 8 - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi	TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-9-2-01 ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 ❖ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Hv EV - ekosystémy – vodní zdroje - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi Z 8 - Česká republika	školní hřiště, tělocvična školy tělocvična školy TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech atletická dráha, stadion LA, školní hřiště, tělocvična školy TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků školní výlety, letní výcvikový kurz

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-9-3-01 ❖ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smlouené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02 ❖ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 ❖ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 ❖ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 ❖ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	D 6 - olympismus OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03p – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 ❖ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 ➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými AŠSK a jinými sportovními organizacemi. Žáci se účastní hodin bruslení.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
TV-9-1-01 ➤ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem TV-9-1-02 ❖ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Vstupní motivace do učiva TV - historie, význam pro společnost - zásady bezpečné práce Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03 ❖ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-04 ❖ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Př 9 - ekologie a životní prostředí Ch 9, Rv 9 - drogy EV - vztah člověka k prostředí OSV - vliv škodlivých látek na zdraví člověka	TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05 ❖ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	EV - ekosystémy – vodní zdroje - lidské aktivity a problémy životního prostředí - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi Ch 8 - ozón, ozónová vrstva a její význam pro život na Zemi	TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změř

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-2-01 ❖ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02 ❖ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance Úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Hv	školní hřiště, tělocvična školy tělocvična školy TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech atletická dráha, stadion LA, školní hřiště, tělocvična školy TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
TV-9-3-01	Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu,		TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech		cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02 ❖ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 ❖ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04 ❖ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05 ❖ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	D 6 - olympismus OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem, zásady první pomoci	TV-9-3-02p naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03p – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 ❖ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-3-07 ➤ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu	TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže Vybraní žáci se mohou několikrát do roka účastnit sportovních soutěží pořádanými AŠSK a jinými sportovními organizacemi. Žáci se účastní hodin bruslení.

6.8. Člověk a svět práce

6.8.1. Pracovní činnosti

Oblast zahrnuje vyučovací předmět

- **Pracovní činnosti**

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti je tvořen obsahem vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a jsou v něm integrovány vybrané tematické okruhy průřezových témat. Vede k naplnění očekávaných výstupů RVP ZV.

Počet vyučovacích hodin za týden			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1 (0+1*)	1	1	1

* z disponibilní časové dotace

Cílové zaměření tohoto předmětu vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za výsledky práce. Žáci se učí plánovat svou práci sami i v týmu, používat nástroje, nářadí a pomůcky. Plněním zadaných úkolů se učí tvořivosti, vytrvalosti, soustavnosti a uplatňování vlastních nápadů. Ve všech vzdělávacích okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce, k poskytnutí první pomoci. Žáci jsou vedeni k pochopení práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení.

Vybrané tematické okruhy a jejich vzdělávací obsah je rozdělen do ročníků:

- 6. ročník – Práce s technickými materiály a Pěstitelské práce, chovatelství
- 7. ročník – Práce s technickými materiály a Příprava pokrmů
- 8. ročník – Práce s technickými materiálu a Ruční práce a šití
- 9. ročník – Pěstitelské práce, Péče o dítě a Svět práce

Výuka probíhá v kmenových třídách, na školním pozemku, ve školní kuchyňce a v učebně dílen. Žáci jsou zpravidla rozděleni na výuku do dvou skupin.

Zařazená průřezová témata

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

- EV – environmentální výchova

- MV – mediální výchova
- MKV – multikulturní výchova
- EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky k práci s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů

Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že některé pracovní problémy nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

Učitel

- zajímá se o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Žák

- učí se správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky k vzájemné ohleduplnosti

Kompetence sociální a personální

Žák

- pracuje ve skupinách
- spolupracuje při řešení problémů
- přispívá k diskusi a respektuje názory druhých
- učí se věcně argumentovat

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák

- respektuje pravidla při práci
- dokáže přivolat pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Žák

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nářadí, nástroje, vybavení a materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu zdraví svého i druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

Učitel

- vede žáky ke správnému způsobu používání materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

Žák

- seznamuje se s video návody vlastního výrobku nebo pokrmu, osevním postupem atd.
- zaznamenávají výsledky pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Učitel

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody v online prostředí
- seznamuje žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků
- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- pozoruje progresi práce s digitálními technologiemi při pracovních činnostech

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-9-1-01 ❖ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ aplikuje získané znalosti při výrobě různých výrobků	Práce s technickými materiály - materiálové složení výrobků - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní postupy a operace - organizace práce, důležité technologické postupy	Ov 6 - činnosti lidí, povolání M6 - geometrie EV - vliv techniky na životní prostředí	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 ❖ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ provádí konstruování výrobků dle návrhu, výkresu			ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 ❖ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost			ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04	Technický výkres - technické náčrty, výkresy - technické informace, návody		ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ➤ zpracuje jednoduchý výkres výrobku ČSP-9-1-05 ❖ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Technika v lidském životě - zneužití techniky, technika a životní prostředí - technika a volný čas - tradice a řemesla		technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – Pěstitelské práce, chovatelství

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Základní podmínky pro pěstování		Př 6 - základní podmínky pro pěstování - metabolismus rostlin - živočišní škůdci	ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02p pečuje o nenáročné rostliny
ČSP-3-3-01 ❖ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování ➤ vysvětlí zásady výživy rostlin a způsoby poskytování důležitých látek rostlinám ➤ aplikuje zásady ochrany rostlin, způsoby jejího provádění a zásady ochrany půdy ČSP-3-3-02 ❖ pečuje o nenáročné rostliny ➤ zjistí základní skupiny prostředků pro ochranu rostlin	Půda - půda a její zpracování, výživa rostlin a jejich ochrana		
Zelenina			
ČSP-5-3-01 ❖ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ➤ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Zelenina - co je to zelenina, její druhy Pěstování zeleniny - osevní postupy - škůdci zeleniny		ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ rozezná jednotlivé ovocné stromy na pozemku ➤ objasní roubování ➤ rozezná ovocné keře		Př 7 - jednoděložné a dvouděložné rostliny	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
Léčivé rostliny			
ČSP-9-3-01 ❖ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 ❖ pěstuje a využívá rostliny pro výzdobu ➤ vysvětlí účinky nejznámějších léčivek ➤ jejich účinky na lidské zdraví	Pěstování léčivých rostlin - druhy léčivek - rostliny a zdraví člověka - rostliny jedovaté		
Chovatelství		Př 7 - zoologie obratlovců	ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň,
ČSP-9-3-03 ❖ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 ❖ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ➤ stanoví zásady chovu psů a koček ➤ zjistí zásady chovu králíků ➤ vysvětlí zásady chovu akvariálních ryb ➤ objasní zásady chovu terarijních zvířat ČSP-9-3-05	Chov domácích zvířat - zásady chovu - potřeby jednotlivých domácích zvířat - rozdílnosti v chovu zvířat (užitková zvířata, terarijní atd.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty			zásady hygieny a bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-9-1-01 ❖ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ aplikuje získané znalosti při výrobě různých výrobků	Práce s technickými materiály - materiálové složení výrobků - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní postupy a operace - organizace práce, důležité technologické postupy	Ov 6 - činnosti lidí, povolání M6 - geometrie	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 ❖ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ provádí konstruování výrobků dle návrhu, výkresu			ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 ❖ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Technický výkres - technické náčrty, výkresy - technické informace, návody	EV - vliv techniky na životní prostředí	ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04			ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ➤ zpracuje jednoduchý výkres výrobku ČSP-9-1-05 ❖ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	Technika v lidském životě - zneužití techniky, technika a životní prostředí - technika a volný čas - tradice a řemesla		technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – Příprava pokrmů

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-9-5-04 ❖ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Organizace práce - základní úklid pracovní plochy a nádobí, bezpečná obsluha základních spotřebičů, bezpečné zacházení se základními čistícími prostředky, první pomoc při úrazu v kuchyni	Př - zdraví, hygiena MV - reklamy	ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
ČSP-9-5-01 ❖ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni - kuchyně a jejich zařízení, bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů, malá mechanizace v kuchyni – stroje a strojky	Př - zdraví, hygiena MV - reklamy	ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02 ❖ připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ samostatně připraví jednoduché teplé i studené pokrmy	Výběr, nákup a skladování potravin, příprava pokrmů - potraviny, sestavení potřebných surovin, nakupování v různých typech obchodů - využití školní cvičné kuchyně, příprava jednoduchých pokrmů, jídelníček, zdravá výživa	Př - zdraví, hygiena MV - reklamy	ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03	Stolování - pravidla společenského chování, jednoduché prostírání, slavnostní prostírání, zdobné prvky při úpravě	Př - zdraví, hygiena	ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	stolu, úprava květin, obsluha a chování u stolu	MV - reklamy	stolování a obsluhy u stolu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – Práce s technickými materiály

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-9-1-01 ❖ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ aplikuje získané znalosti při výrobě různých výrobků	Práce s technickými materiály - materiálové složení výrobků - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní postupy a operace - organizace práce, důležité technologické postupy	Ov 6 - činnosti lidí, povolání M6 - geometrie	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 ❖ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ➤ provádí konstruování výrobků dle návrhu, výkresu			ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 ❖ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Technický výkres - technické náčrty, výkresy - technické informace, návody	EV - vliv techniky na životní prostředí	ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04			ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ➤ zpracuje jednoduchý výkres výrobku ČSP-9-1-05 ❖ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-2-04 ❖ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Technika v lidském životě - zneužití techniky, technika a životní prostředí - technika a volný čas - tradice a řemesla Elektrotechnika - elektrické obvody - montáž základních obvodů - základní spotřebiče v domácnosti - rozvody elektrické energie v domácnosti	Fy8 - elektrický obvod	technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			zpracovávaného materiálu správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce

Vyučovací předmět : Pracovní činnosti – Ruční práce a šití

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-9-1-05 ❖ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji; poskytne první pomoc při úrazu ➤ dbá na bezpečnost při práci ➤ dá základní znalosti o vzniku a vývoji oděvu	Historie odívání - pravidla dodržování bezpečnosti a hygieny při práci - Egypt, Řecko, Řím - šat – románský, gotický, renesanční, barokní, rokokový, 19. a 20. stol.	Rv - vliv prostředí na prevenci úrazů D - historie odívání	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji; poskytne první pomoc při úrazu
ČSP-9-1-01 ❖ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ zvládá jednoduché postupy ručního šití a vyšívání	Základy ručního šití a vyšívání - druhy stehů, přišívání knoflíků, háčků, zdrhovadla, křížková vyšívka		ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 ❖ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů	Návrhářství - zhotovení návrhu - šperky z drobného materiálu		ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ zvládá tvorbu jednoduchého návrhu, modelu a šperku			
ČSP-9-1-01 ❖ provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ zná základy pletení a háčkování	Základy pletení a háčkování - základní oko, hladce, obrace, řetízek, krátký a dlouhý sloupek		ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s materiály a dodržuje technologickou kázeň dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – Pěstitelské práce + Svět práce

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
Svět práce		Ov, Rv	
ČSP-9-8-01 ❖ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce		
ČSP-9-8-02 ❖ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Volba profesní orientace - základní principy - sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		
ČSP-9-8-03 ❖ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání			
ČSP-9-8-04			ČSP-9-8-04p prokáže v modelových

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
❖ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce			situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
Úprava okolí školy			
ČSP-9-3-01 ❖ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-05 ❖ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty ČSP-9-3-03 ❖ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ➤ provádí úklidové práce v okolí školy	Péče o výzdobu okolí budov - vhodnost umístění rostlin v okolí budov - rozvržení a pěstební plán - vhodné druhy rostlin v urbanistickém kontextu	EV - vztah člověka k životnímu prostředí ve svém okolí Př 7 - jednoleté rostliny Př 7 - škůdci rostlin	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnost práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ zjistí vhodnost určitých rostlin a jejich pěstování v určitém typu prostředí ➤ vysvětlí rozvržení rostlin v okolí školy ➤ volí vhodné pracovní postupy k úpravě okolí školy			ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
Obecné základy pěstování rostlin			
ČSP-3-3-02 ❖ pečuje o nenáročné rostliny ➤ vytvoří osevní plán ➤ rozezná základní semena a sazenice ➤ navrhne postup zúrodnění záhonů ČSP-5-3-02 ❖ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny ➤ vysvětlí postup hnojení kompostem a umělými hnojivy ➤ rozezná jednotlivé druhy zeleniny ČSP-5-3-04 ❖ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Obecné zásady pěstování rostlin - postupy, osevní plány		ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
Pěstování ovocných rostlin a zeleniny			
ČSP-9-3-01 ❖ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ volí vhodné postupy při pěstování ovocných stromů ➤ provádí řez ovocných stromů dle zásad a pravidel	Pěstování zeleniny a ovoce - druhy pěstovaných rostlin - užitkové rostliny	P 7 - krytosemenné rostliny	ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
➤ určí základní škůdce rostlin ➤ vytvoří osevní plán ➤ rozezná základní semena a sazenice ➤ objasní pěstování plodin ve skleníku ČSP-5-3-03 ❖ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ➤ vysvětlí postupy při zúrodnování půdy		CH 9 - chemická hnojiva	v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-5-3-03p volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – Péče o dítě + Svět práce

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ČSP-9-8-01 ❖ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce	Ov, Rv	ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02 ❖ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Volba profesní orientace - základní principy - sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života
ČSP-9-8-03 ❖ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání			ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04 ❖ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce			ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
			své osoby při ucházení se o zaměstnání byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
VZ-9-1-12 ❖ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ➤ chová se kultivovaně k jinému pohlaví, odpovědně se rozhoduje ve vztahu, uvědomuje si možná rizika při volbě partnera (dědičné choroby, vlastnosti, závislosti)	Základy sexuální výchovy - přátelství, láska - předčasná sexuální zkušenost - antikoncepce - sexuální orientace, sexuální deviace, sexualita a zákon	Ov Rv 9 MKV	
VZ-9-1-04 ❖ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní	Základy rodinného života - výběr partnera - plánované rodičovství	Ov, Rv 9 Př	VZ-9-1-04p respektuje zdravotní vztah svůj i svých vrstevníků

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ➤ chápe význam pravidelné kontroly zdravotního stavu, prokazuje základní znalosti v problematice lidské reprodukce a v potřebách dítěte po narození, zná zdravotní rizika pohlavních chorob ➤ respektuje přijatá pravidla soužití a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ-9-1-01 ❖ respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	- těhotenství (hygiena a životospráva těhotné ženy) - porod, šestinedělí - vývoj dítěte v prvním roce života - péče o novorozence kojence, batole - dítě předškolního věku - výchova v rodině - neúplná rodina - péče o nemocné a postižené dítě	MKV Tv ITp	a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Obecná pravidla

Žáci jsou ve všech ročnících a ve všech oborech hodnoceni známkami. Pravidla hodnocení upravuje podrobná vnitřní norma /klasifikační řád/, která je závazná pro všechny pedagogické pracovníky.

Rodiče mají možnost kdykoli do této normy nahlédnout. Žáci se specifickými poruchami učení jsou klasifikováni s úlevou podle metodického pokynu MŠMT.

Hodnocení je prováděno pravidelně po celý školní rok. S hodnocením jsou rodiče žáků seznamováni prostřednictvím žákovské knížky (jen rodiče žáků na 1. stupni) a školním informačním systémem „Žákovská“ pomocí internetu /ŠKOLA ONLINE/.

Kromě klasifikace se v hodinách uplatňuje ústní slovní hodnocení práce jednotlivce i celé skupiny. Při klasifikaci je upřednostňován princip dokonalého zvládnutí učiva, ke klasifikaci se přistupuje, když žák učivo zvládá. V případě nezdaru je žákovi věnována individuální péče a je mu umožněno, aby si známku opravil. Žáci i rodiče mohou celý školní rok využívat zcela pravidelné konzultační hodiny u jednotlivých učitelů.

7.2. Autoevaluace školy a její evaluační činnost

EVALUACE	CÍL		INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
	KOMPLEXNÍ ZHODNOCENÍ PRÁCE ŠKOLY NEBO JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ	Pedagogického procesu	Hodnocení hodin, znalostí a dovedností žáků, aktivita, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň pedagogického sboru a jeho složení, plnění tematických plánů, školní kurikulum, organizace školy, otevřenost školy, přístup k žákům se SPU, personalistika, image, kultura, klima, humanistická pedagogika, uplatnění žáků, dokumentace. Rozbory výkazů, smlouvy, personalistika, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů	Česká školní inspekce – zpráva ČŠI a) komplexní b) orientační Hodnocení zřizovatelem Hodnocení krajem	škola neovlivní
		Úroveň výuky			škola neovlivní
		Personálního obsazení			škola neovlivní
		Management		Hodnocení rodiči (vždy součástí autoevaluace školy) - dotazníky a) rada rodičů b) všichni rodiče	
		Hospodaření			1x za 3 roky
		Odborné oblasti – revize Kontroly BOZP, PO apod.	Technický stav, předpisy, dokumentace	Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů	revize dle plánů, škola neovlivní
		Hodnocení úrovně práce ředitele školy			
	Úroveň vědomostí a dovedností		Výsledky testů	Vědomostní a dovednostní testy, srovnávací testy	každoročně

AUTOEVALUACE	Komplexní rozbor marketingu	Prostředí, demografický vývoj, trhy, konkurenti, analýzy, příležitosti, rizika	Audit vnitřní (v případě finančních prostředků vnější)	5 let
	Demografický vývoj, zájem o školu	Žáci nastupující do 1. ročníku, důvodu k výběru školy	Dotazník pro rodiče (samostatná příloha), seznamy žáků	každoročně
	Úroveň pedagogického procesu z pohledu vycházejících žáků	Hodnocení žáků 9. tříd	Dotazník	každoročně
	Zhodnocení práce školy ve školním roce	a) Úroveň pedagogického procesu – jednotlivé části výroční zprávy	a) Výroční zpráva o výsledcích pedagogického působení - úspěšnost v soutěžích (součást VZ)	každoročně do 15.9.
		b) Hospodaření – čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	b) Výroční zpráva ekonomická	každoročně do 15.2.
	Image	Dotazník (jednotlivé části)	Dotazníky (viz. příloha) učitelé, žáci, rodiče	1 x za 3 roky
	Sponzoring a fundraising	Získání prostředků od sponzorů Úspěšnost grantů	Vedení přehledů	každoročně
	Kultura	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky učitelé, žáci, rodiče	1 x za 3 roky
	Klima	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky (viz. příloha) učitelé, žáci, rodiče	1 x za 3 roky
	SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, rizika	Přehledy (viz. příloha) učitelé, žáci, rodiče	1 x za 3 roky
	Prezentace	Články v tisku – četnost televize - ZAK	Přehled o článcích v tisku a o relacích v kabelové televizi – výroční zpráva	každoročně
		Akce pro veřejnost	Přehled o vystoupeních – výroční zpráva	každoročně

	Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, výsledky v soutěžích, vzdělávání, tematické plány, úroveň vedení dokumentace, aktivita a iniciativa práce pro školu	Hospitace, po hospitační rozhovor, kontroly testů, sešitů, vedení přehledů o soutěžích, vedení přehledů o vzdělávání pracovníků kontrola dokumentace vedení přehledů, zhodnocení osobním pohovorem při přidělování osobního příplatku	2 x ročně 1 x ročně každoročně každoročně 3 x ročně měsíčně 1 – 2 x ročně
	Úspěšnost absolventů	Zhodnocení relativního úspěchu (ve vztahu ke kritičnosti volby	Vedení přehledů, zpráva výchovného poradce	každoročně
		Úroveň závěrečných prací V. a IX. ročníků	Vyhodnocení prací – doporučení k prezentaci	každoročně
	Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Výsledky srovnávacích testů	Vědomostní a dovednostní testy, srovnávací testy	každoročně
	Výchovné problémy	Neomluvená absence	Vedení přehledů – třídní učitel a výchovná poradkyně	každoročně
		Šikana – prevence	Dotazník 3. – 9. ročník – výchovný poradce, třídní učitel	aktuálně dle situace
		Monitoring - drogy	Dotazník	aktuálně dle situace, vždy v 8. a 9.r.
	Škola z pohledu nastupujících absolventů – po 1 roce působení	Příprava absolventa Kladné hodnocení Záporné hodnocení Uvádějící učitel	Dotazník	každý nastupující absolvent po 1 roce působení

7.3. Plán evaluace a autoevaluace učitele

EVALUACE	CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
	Kvalita vyučovacího procesu	Viz. záznam z hospitací vedení školy, výsledky ČŠI	Hospitace + po hospitační rozhovor	alespoň 1 x ročně
		Kázeň žáků	Pozorování (vedení školy, vzájemné hospitace)	průběžně
		Vztah učitel – žák	Pozorování	průběžně
		Spolupráce se žákovskou radou	Jednání žákovské rady (účast, plnění úkolů)	průběžně
		Spolupráce s radou rodičů	Zápisy z rady rodičů, třídních schůzek	průběžně
		Úroveň písemných prací	Kontrola	1 x ročně
		Úroveň zpracování tematických plánů	Kontrola	1 x ročně
		Plnění tematických plánů	Vedení přehledů	3 x ročně
		Integrovaní žáci	Kontrola individuálních plánů	1 x ročně
	Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení	Přehledy, záznamy	1 x ročně
		Dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy	1 x ročně
	Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování, osobní kontakty	průběžně
	Vedení pedagogické dokumentace		Kontroly třídních knih a záznamů Kontroly třídních výkazů	10 x ročně 4 x ročně
	Komplexní hodnocení pedagogického pracovníka, osobní ohodnocení	Všechny předchozí indikátory, výsledky ČŠI, úroveň závěrečných prací	Předchozí záznamy, pohovor, učitelské portfolio	1 x ročně

AUTOEVALUACE	Průběh hodiny	Výsledek pedagogického působení (okamžitý)	Jak žáci rozumí - nerozumí Časové rozvržení Zájem-nezájem	Diskuse s žáky Pohovor s žáky	průběžně v hodině
		Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Schopnost aplikovat učivo	Testy, písemné práce, vstupní prověrky	průběžně, kontrolní dle tematických plánů
	Kvalita vyučovacího procesu		Metody, vystupování, řečové schopnosti,...	Vzájemné hospitace, audio nebo videonahrávka Rozbor hodiny	dle uvážení
	Zpětná vazba učitel x žák		Viz dotazník	Dotazník hodnocení učitele žákem (doporučit, pouze ve vyšších ročnících)	
	Komplexní osobní růst		Studium, příspěvky do odborného tisku, osvědčení Nejlepší práce svých žáků, výsledky testů, úspěchy v soutěžích apod., závěrečné práce	Portfolio	průběžně

8. Školní vzdělávací program pro školní družinu

8.1. Identifikační údaje

Název: 20. základní škola Plzeň, příspěvková organizace – ŠKOLNÍ DRUŽINA
Adresa: Brojova 13, 32600 Plzeň
Telefon: 378028543
E-mail: Eva Stehlíková stehlikovaev@zs20.plzen-edu.cz
www: www.20zsplzen.cz

8.2. Základní informace

Školní družina

Je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není jen pokračování školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace a cílené ovlivňování volného času žáků.

Charakteristika, umístění, vybavení ŠD

Školní družinu navštěvují žáci 1. – 5. ročníku základní školy. Školní družina je součástí základní školy, nachází se v samostatném křídle školy v prvním poschodí. Využívá pro svou činnost kmenová oddělení a další oddělení se nachází ve třídách ve škole, tělocvičnu, školní kuchyňku, školní hřiště. Školní družina má ranní a odpolední provoz (po vyučování).

Materiální podmínky jsou stále zlepšovány. Třídy jsou vybaveny novým nábytkem a koberci na odpočinek. Každé oddělení má k dispozici počítač a televizi.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání je řízeno kvalifikovanými zaměstnanci. Všechny vychovatelky mají pedagogické vzdělání a využívají své specializace při vedení zájmových kroužků.

Dále se vzdělávají na odborných školících akcích v rámci DVPP.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pravidelně se podílíme na akcích organizovaných školou: sportovní akce, výrobky k zápisu a jiné. Několik let spolupracujeme s MS Týmákov: sběr žaludů a kaštanů pro zimní přikrmování lesní zvěře, besedy a návštěvy. Snažíme se získávat rodiče pro aktivní spolupráci s naší ŠD: exkurze na pracoviště, materiály na pracovní činnosti.

8.3. Cíle a zaměření školní družiny

Cílem naší školní družiny je:

- umožnit žákům odreagovat se a uvolnit se
- zabezpečit pocit bezpečí a klidu
- rozvíjet fantazii a jejich dovednosti
- rozvíjet týmovou spolupráci, ocenit práci a pomoc druhých
- vštěpovat žákům návyky slušného chování
- vést žáky k otevřené a slušné komunikaci
- učit žáky aktivně trávit volný čas, udržovat fyzické a duševní zdraví
- navodit pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí
- rozvíjíme u žáků schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení
- respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků
- činnost ŠD prezentujeme v regionálním tisku a na internetu

8.4. Klíčové kompetence

Kompetence k trávení volného času

- žák se orientuje v možnostech smysluplného využití volného času, rozvíjí své zájmy
- umí říci „NE“ na nevhodné aktivity
- vede k seberealizaci, rozvíjí talent

Kompetence k řešení problémů

- žák si promýšlí a plánuje řešení problémů
- rozlišuje správná a chybná řešení
- uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- vyhledává informace vhodné k řešení problému

Sociální a interpersonální kompetence

- žák se učí plánovat, organizovat a řídit
- rozpozná vhodné chování
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry a upevňuje dobré vztahy v kolektivu
- je tolerantní a solidární k odlišnostem mezi lidmi

Pracovní kompetence

- žák projevuje smysl pro kontrolu a tvořivost
- používá bezpečně a účinně materiály a nástroje

- dodržuje vymezená pravidla (viz Vnitřní řád ŠD)

8.5. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání pro školní družinu je stanovena na dobu jednoho školního roku. Během této doby projde dítě všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně – vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně vzdělávací činnost formou sportovně-rekreační činnosti, odpočinku, zájmovou činností a také přípravou na vyučování.

8.6. Formy vzdělávání

Odpočinkové činnosti

Do denního režimu je zařazujeme nejčastěji po obědě, popřípadě ráno pro žáky, kteří brzy vstávají, a dále dle potřeby kdykoliv během dne (klidná zaměstnání, stolní a společenské hry dle výběru dětí, poslechová činnost, práce s knihou a časopisem, rozhovory s dětmi, křížovky, soutěže, rébusy, hádanky, počítačové hry).

Rekreační činnosti

Slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími prvky (hry v místnosti a v přírodě, vycházky v okolí školy, plavecký výcvik).

Zájmové činnosti – pracovní

Patří sem především práce s přírodním materiálem a textilem, zařazování nových pracovních postupů a technik při práci s netradičními materiály (lepení, stříhání, drátování, šití), sběr kaštanů a žaludů pro lesní zvěř

Zájmové činnosti – výtvarné

Patří sem kresba, modelování, malování, ilustrace, tisk, savení, ubrousková technika, koláže z rozmanitých materiálů, estetická výzdoba školních chodeb a prostor družiny, pravidelná činnost výtvarného kroužku.

Zájmové činnosti hudební

Praktikujeme především rytmickou výchovu, poslech hudby a její reprodukce, seznámení s hudebními nástroji.

Zájmové činnosti sportovní

Hrajeme míčové hry, různá cvičení a hry v tělocvičně, hry na sněhu, překonávání přírodních a umělých překážek v terénu, sportovní soutěže s okolními ŠD (kopaná, vybíjená, lehká atletika), atletická průprava, pravidelná činnost sportovního kroužku.

Ochrana a tvorba životního prostředí

Učíme žáky zásadám správného chování v přírodě, aktivní pomoc MS Výrov, péče o okolí ŠD, pozorování a poznávání přírody.

Příprava na vyučování

Snažíme se zábavně procvičovat učivo, orientaci v naučné literatuře a dětských časopisech. Pomáháme žákům s vypracováním domácích úkolů (především po předchozí domluvě s rodiči).

8.7. Obsah vzdělávání

Školní družina společně se školou zajišťuje komplexní působení na žáky. Umožňuje zajímavě a užitečně trávit volný čas v době před a po vyučování. Poskytuje žákům dostatek prostoru pro odpočinek po náročné práci ve školním vyučování. Učí žáky aktivně trávit volný čas, udržovat jak fyzické, tak duševní zdraví. Pomáhá žákům uplatnit nejen své zájmy, ale i potřeby.

Září = Třída plná kamarádů

- vytvoření přátelského kolektivu, vzájemného poznávání, pravidla ŠD, ohleduplné chování
- pojď si s námi hrát – správné zacházení s hračkami a pomůckami
- poznávání okolí školy
- správné hygienické návyky, stolování

Říjen = Barvy podzimu

- pozorování změn v přírodě
- sběr přírodnin, kreativní tvoření
- výzdoba ŠD
- soutěž ve sběru kaštanů a žaludů pro lesní zvěř ve spolupráci s mysliveckým sdružením
- přírodovědné vycházky

Listopad = Co umí vítr a déšť

- rozmary počasí
- když padá listí – sběr listů a tvoření z nich
- Halloween – družina plná strašidel

- drakiáda – celodružinové vyrábění draků

Prosinec = Vánoční čas

- Čert a Mikuláš – čertí dílny
- těšíme se na Vánoce – tradice, zvyky, advent
- vánoční dílny – výroba vánočních dárků a přání
- vánoční besídka – posezení u stromečku, zpěv koled, taneční hry, soutěže

Leden = Sníh a mráz, pálí nás

- soutěž „Sněhuláci pro Afriku“ – děti pomáhají dětem, význam charity
- sněhulákování – stavíme a tvoříme sněhuláky do soutěže nejen ze sněhu
- zimní sportování, hry na sněhu
- beseda s myslivcem

Únor = Moje tělo a zdraví

- zdravý životní styl, zdravá strava
- vytváření zdravých životních postojů a návyků
- když kamarád stůně – prevence
- Masopust – tradice, zvyky, masopustní karneval, soutěže

Březen = Jaro ťuká na dveře

- příroda se probouzí ze zimního spánku
- březen – Měsíc knihy – výstava oblíbených knih
- návštěva knihovny
- oslavy jara

Duben = Hody, hody doprovody

- oslava Velikonoc – zvyky, tradice
- Velikonoční dílny – tvoření z papíru a keramiky
- Duben – Měsíc bezpečnosti, spolupráce s PČR
- návštěva služebny – ukázky z výcviku, BESIP

Květen – Máme se rádi

- maminka má svátek – výroba přáníček a dárků pro maminky
- výprava do lesa s myslivci, vhodné chování v lese
- když všechno kvete – vycházky do přírody
- kladné vztahy mezi kamarády

Červen = Těšíme se na prázdniny

- MDD – oslava svátku dětí s myslivci
- hledání pokladu v lese, karneval
- celodružinové sportovní akce – turnaj ve vybíjené, lehkooatletické závody
- loučíme se se školou – opékání buřtů na školní zahradě

Celoročně ve ŠD probíhají:

- divadelní představení
- keramické dílny
- zájmové kroužky dle aktuální nabídky
- žáci se účastní výtvarných soutěží
- tematické výlety na zámecký statek Újezd nade Mží
- exkurze dle aktuální nabídky

Obsah vzdělávání vychází z rámcově vzdělávacího programu pro ZŠ a ze ŠVP školy. Při tvorbě jsme vycházeli z našich možností a podmínek naší družiny. Zařezujeme postupně všechny oblasti, ale nejvíce se věnujeme našim prioritám, které jsme již zmínili v předešlých kapitolách.

8.8. Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Volí vhodnou strukturu režimu žáků ve školní družině a stanovuje vhodný stravovací a pitný režim.

Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna:

- Vnitřním řádem ŠD

V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.

Přílohy ŠVP školní družiny:

- Vnitřní řád školní družiny